

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA GÜÇLÜKLERİNİ
GİDERMEDE TEKRARLI OKUMA YÖNTEMİNİN ETKİSİ

ÇİHAT ÇOLAK

DANIŞMAN

DOÇ. DR. MUAMBER YILMAZ

BARTIN-2025

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI

İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA GÜÇLÜKLERİNİ
GİDERMEDE TEKRARLI OKUMA YÖNTEMİNİN ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Cihat ÇOLAK

JÜRİ ÜYELERİ

Danışman : Doç. Dr. Muamber YILMAZ
Üye : Doç. Dr. Görkem AVCI
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Zehra YAŞAR SAĞLIK

BARTIN-2025

KABUL VE ONAY

Cihat ÇOLAK tarafından hazırlanan “İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA GÜÇLÜKLERİNİ GİDERMEDE TEKRARLI OKUMA YÖNTEMİNİN ETKİSİ” başlıklı bu çalışma, 18.04.2025 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Görkem AVCI .....

Üye : Doç. Dr. Muamber YILMAZ .....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Zehra YAŞAR SAĞLIK .....

Bu tezin kabulü Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...../...../20... tarih ve 20...../.....-..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa Sabri GÖK
Enstitü Müdürü

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre Doç. Dr. Muammer YILMAZ danışmanlığında hazırlamış olduğum “İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA GÜÇLÜKLERİNİ GİDERMEDE TEKRARLI OKUMA YÖNTEMİNİN ETKİSİ” başlıklı yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

18.04.2025

Cihat ÇOLAK

ÖN SÖZ

Bu araştırmanın okuma güçlükleri ile mücadele eden öğrencilere, onların ailelerine ve eğitim sistemimizin değerli öğretmenlerine yol gösterici olacağına inanılmaktadır.

Araştırmada tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüklerini gidermedeki etkisi incelenmiştir. Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilere tekrarlı okuma yöntemi ile öğretim hizmeti sunularak tekrarlı okuma yönteminin öğrencilerde var olan okuma güçlüklerini giderip gidermediği incelenmiştir.

Öncelikle çalışmanın başlangıcından sonuna kadar desteğini hiç esirgemeyen, her zaman yanımda olan değerli danışmanım Doç. Dr. Muammer YILMAZ' a saygılarımı sunuyor ve çok teşekkür ediyorum.

Yüksek lisans eğitim sürecinde derslerime giren tüm öğretim üyelerine, araştırma sürecinde görevli olduğum okulda çalışan ve çalışmanın gerçekleşmesine kolaylık sağlayan değerli öğretmenlerimize, çalışmada yer alan değerli öğrencilere ve ailelerine teşekkür ediyorum.

Eğitimimde en çok emeği olan beni her zaman maddi ve manevi olarak destekleyen çok değerli ve kıymetli annem Canan Çolak'a, varlığı ile bana her zaman güç veren kıymetli babam Mehmet Çolak'a teşekkür ediyorum. Bu süreçte desteğini esirgemeyen kıymetli eşim İpek Çolak'a ve henüz 9 aylık olan dünyalar güzeli kızım Sare Çolak'a teşekkür ederim.

Cihat ÇOLAK

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA GÜÇLÜKLERİNİ GİDERMEDE TEKRARLI OKUMA YÖNTEMİNİN ETKİSİ

Cihat ÇOLAK

Bartın Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Temel Eğitim Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Muammer YILMAZ

Bartın-2025, sayfa: 181

Bu araştırmada öğrenimlerine ilkokul 4. sınıfta devam eden öğrencilerin okuma esnasında gerçekleştirdikleri sesli okuma hatalarını gidermede, okuduklarını anlama becerilerini geliştirmede ve okuma seviyelerini yükseltmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi incelenmiştir. Araştırma Bartın ilinde birleştirilmiş sınıflı bir ilkokulda araştırmaya uygun katılımcıların tespit edilmesiyle iki öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma eylem araştırması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma sürecinde verileri toplamak amacıyla ‘Yanlış Analiz Envanterinden’ faydalanılmıştır. Verilerin analizi betimsel analiz yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada yer alan öğrenciler, tanı almış bir zekâ problemi ve okumalarına engel olabilecek herhangi bir fiziksel eksiklikleri bulunmamasına rağmen okuma faaliyetinde yaşatlarının seviyesinde performans sergilemeyen okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerdir. Öğrencilerin sesli okuma hatalarının neler olduğu okuduklarını anlama becerilerinin düzeyini ve okuma seviyeleri tespit etmek amacıyla Talim Terbiye Kurulu Başkanlığın tarafından onaylı İlkokul Türkçe ders kitabından ‘Eskiciyle Para Babası’ metni çocuklara okutulmuş, okumaları ses ve görüntü kaydı ile kaydedilmiş ve ‘Yanlış Analiz Envanteri’ kullanılarak çocukların okuma düzeyleri belirlenmiştir. Çocukların 4. sınıf okuma düzeylerinin ‘Endişe Düzeyi’ çıkmasından dolayı çocuklara 3. Sınıf seviyesinden ‘Kral ve Tohum’ metni okutulmuş ve analiz sonucunda çocukların

okuma düzeyleri 3. sınıf ‘Öğretim Düzeyi’ olarak tespit edilmiş ve uygulama sürecine geçilmiştir. Uygulama öğrenciler için hazırlanan uygun bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Çocuklar toplamda 24 metin okumuşlardır. Öğretim sürecinin tamamlanmasından sonra okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin sesli okuma hatalarında azalma, okuduğunu anlama ve okuma seviyelerinde gelişim olup olmadığını belirlemek amacıyla öncelikle 3. sınıf düzeyinde ‘Tavşan İle Kaplumbağa’ isimli metin okutulmuş ve analiz sonucunda öğrencilerin okuma düzeyleri ‘Serbest Okuma Düzeyi’ olarak belirlenmiştir. Sonraki oturumda ise çocuklara kendi sınıf düzeyleri olan 4. sınıf düzeyinde ‘Kaşığı’ isimli metin okutulmuş ve öğrencilerin okuma düzeyleri ‘Öğretim Düzeyi’ olarak belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin uygulama öncesi 3. sınıf öğretim düzeyinde olan okuma seviyelerinin, tekrarlı okuma yöntemiyle yapılan eğitim sonucunda 3. sınıfta bağımsız düzeye, 4. sınıfta ise öğretim düzeyine çıktığı görülmüştür. Bu durum tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüğü gidermede etkili olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Okuma, okuma güçlüğü, tekrarlı okuma yöntemi.

ABSTRACT

M.Sc. Thesis

THE EFFECT OF REPEAT READING METHOD IN OVERCOMING READING DIFFICULTIES OF PRIMARY SCHOOL 4TH GRADE STUDENTS

Cihat ÇOLAK

Bartın University

Graduate School

Department of Basic Education

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Muamber YILMAZ

Bartın-2025, pp: 181

In this study, the effect of the repeated reading method on eliminating the reading aloud errors made by 4th grade primary school students during reading, improving their reading comprehension skills and increasing their reading levels was examined. The research was conducted with two students in a primary school with unified classrooms in Bartın province by identifying the participants suitable for the research. The research was conducted with the action research method. In the research process, the 'Error Analysis Inventory' was used to collect data. The data were analyzed using the descriptive analysis method. The students in the study are students with reading difficulties who do not perform at the level of their peers in reading activities, although they do not have a diagnosed intelligence problem and any physical deficiencies that may prevent them from reading. In order to determine the students' reading aloud errors, the level of their reading comprehension skills, and their reading levels, the text 'The Father of Money with the Old Man' from the Primary School Turkish textbook approved by the Presidency of the Board of Education was read to the children, their readings were recorded with audio and video recording, and the children's reading was analyzed using the "Error Analysis Inventory". levels were determined. Since the children's 4th grade reading levels were found to be at the 'Concern Level', the children were made to read the text 'The King and the Seed' from the 3rd grade level and as a result of the analysis, the children's reading levels were found

to be at the 3rd grade 'Instructional Level'.and the implementation process was initiated. The application was carried out in a suitable environment prepared for the students. The children read a total of 24 texts. After the completion of the teaching process, in order to determine whether there was a decrease in reading aloud errors, reading comprehension and improvement in reading levels of students with reading difficulties, firstly, the text titled 'Rabbit and Tortoise' was read at the 3rd grade level and as a result of the analysis, the reading level of the students was determined as 'Free Reading Level'. In the next session, the children were made to read the text 'Kaşığı' at their own grade level of 4th grade and the reading level of the students was determined as 'Instructional Level'. As a result of the study, it was seen that the reading levels of the students, which were at the 3rd grade instructional level before the application, increased to the independent level in the 3rd grade and to the instructional level in the 4th grade as a result of the training with the repeated reading method. This shows that the repeated reading method is effective in eliminating reading difficulties.

Keywords: Reading, reading difficulty, repeated reading method

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	ii
BEYANNAME.....	iii
ÖN SÖZ.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLOLAR DİZİNİ.....	xii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xiii
EKLER DİZİNİ.....	xiv
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
1.GİRİŞ.....	1
1.1 Problem Durum.....	1
1.2 Araştırmanın Amacı.....	3
1.3 Araştırmanın Önemi.....	3
1.4 Problem Cümlesi.....	5
1.5 Alt Problemler.....	5
1.6 Sayıtlar.....	5
1.7 Sınırlılıklar.....	6
2.KURAMSAL ÇERÇEVE.....	7
2.1 Okuma Becerisi.....	7
2.2 Okuma Türleri.....	8
2.2.1 Sesli Okuma.....	8
2.2.2 Sessiz Okuma.....	9
2.2.3 Serbest Okuma.....	10
2.2.4 Hızlı Okuma.....	11
2.2.5 Eleştirel Okuma.....	11

2.2.6 Göz Atarak Okuma	12
2.2.7 GÜDÜMLÜ Okuma	12
2.3 Sesli Okuma Hataları	12
2.3.1 Atlama Hatası	13
2.3.2 Ekleme Hatası	13
2.3.3 Tekrar Hatası.....	13
2.3.4 Ters Çevirme Hatası	14
2.3.5 Telaffuz Hatası.....	14
2.3.6 Duraklama Hatası	14
2.3.7 Yanlış Okuma	15
2.4 Okuduğunu Anlama	15
2.6 Okuma Güçlüğü	17
2.6.1 Okuma Güçlüğüne Sahip Çocukların Özellikleri	18
2.7 Okuma Güçlüğünde Kullanılan Yöntemler	19
2.7.1 Çoklu Duyusal Yöntem.....	19
2.7.2 Orton-Gillingham Yöntemi	20
2.7.3 Fernald Yöntemi.....	21
2.7.4 Kelime Tekrar Tekniği	21
2.7.5 Eşli Okuma Yöntemi.....	22
2.7.6 Koro Halinde Okuma Yöntemi.....	23
2.7.7 Yankılayıcı Okuma Yöntemi.....	23
2.7.8 Okuma Tiyatrosu Yöntemi.....	24
2.8 Tekrarlı Okuma Yönteminin Okuma Güçlüğüne Gidermedeki Etkisi	24
2.9 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	26
2.10 Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	28
3.YÖNTEM	32
3.1 Araştırmanın Modeli	32

3.2 Çalışma Grubu	34
3.2.1 Çalışma Grubunun Belirlenmesi	34
3.2.2 Çalışma Grubunun Özellikleri.....	35
3.3. Veri Toplama Araçları	36
3.3.1 Yanlış Analiz Envanteri.....	36
3.3.2. Yanlış Analiz Envanterinin Puanlandırılması.....	37
3.3.3. Yanlış Analiz Envanterinin Uygulanması.....	38
3.3.4 Okuduğunu Anlama Soruları	38
3.3.5 Araştırmada Kullanılan Metinlerin Özellikleri	39
3.4 Verilerin Toplanması.....	42
3.4.1 Tekrarlı Okuma Yönteminin Uygulama Süreci.....	44
4. BULGULAR ve YORUM	45
4.1. Uygulama Öncesi Öğrencilerin Gerçekleştirdikleri Sesli Okuma Hataları	45
4.2. Uygulama Öncesi Okuduğunu Anlama Seviyesine İlişkin Bulgular	46
4.3. Uygulama Öncesi Okuma Seviyelerine İlişkin Bulgular	47
4.4. Uygulama Sonrası Sesli Okuma Hatalarına İlişkin Bulgular.....	48
4.5 Uygulama Sonrası Okuduğunu Anlama Becerilerine İlişkin Bulgular	50
4.6. Uygulama Sonrası Öğrencilerin Okuma Seviyelerine İlişkin Bulgular.....	52
5. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	55
5.1 Sonuç ve Tartışma	55
5.2 Öneriler.....	57
KAYNAKLAR.....	58
EKLER	64
ÖZGEÇMİŞ	165

TABLolar DİZİNİ

Tablo	Sayfa
No	No
1.1: Ateşman Okunabilirlik Formülü (Ateşman, 1997).	40
1.2: Türkçe Metinlerin Okunabilirlik Sayılarına Göre Sınıflandırılması (Ateşman, 1997).	40
1.3: Uygulama Öncesi ve Uygulama Sonrası Kullanılan Metinlerin Okunabilirlik Sayıları	41
1.4: Uygulama Süreci Tablosu	44
1.5: Uygulama Öncesi Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Seviyesi	46
1.6: Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Uygulama Sonrası Yaptıkları Sesli Okuma Hatalarının Karşılaştırılması	50
1.7: Uygulama Sonrası Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Düzeyleri.....	51
1.8: Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Uygulama Sonrasındaki Okuduğunu Becerilerinin Becerilerinin Karşılaştırılması	51
1.9: Uygulama Sonrası Öğrencilerin Okuma Seviyeleri.....	53

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Sayfa No
1.1: Diyalektik Eylem Araştırması Döngüsü	33
1.2: Eylem Araştırma Döngüsü	33
2.1: Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerinin Uygulama Öncesi 4. Sınıf Düzeyinde Yaptıkları Sesli Okuma Hataları	45
2.2: Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerinin Uygulama Öncesi 3. Sınıf Düzeyinde Yaptıkları Sesli Okuma Hataları	46
2.3: Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerinin Uygulama Öncesi 4. Sınıf Düzeyi Okuduğunu Anlama Seviyesi	47
2.4: Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerinin Uygulama Öncesi 3. Sınıf Düzeyi Okuduğunu Anlama Seviyesi	48
2.5: Uygulama Sonrası 3.Sınıf Seviyesinde Öğrencilerin Gerçekleştirdiği Sesli Okuma Hataları	49
2.6: Uygulama Sonrası 4.Sınıf Seviyesinde Öğrencilerin Gerçekleştirdiği Sesli Okuma Hataları	49
2.7: Uygulama Sonrası Öğrencilerin 3. Sınıf Okuma Seviyeleri	52
2.8: Uygulama Sonrası Öğrencilerin 4. Sınıf Okuma Seviyeleri	53
2.9: Uygulama Öncesi ve Uygulama Sonrası Öğrencilerin Okuma Seviyelerinin Karşılaştırılması	54

EKLER DİZİNİ

Ek No	Sayfa No
Ek 1: Uygulama Öncesi Yapılan Değerlendirmede Okutulan Metinler ve Bu Metinlere Ait Okuduğunu Anlama Soruları.....	65
Ek 2: Uygulama Öncesi Öğrencilerle Yapılan Değerlendirmeden Elde Edilen Verilere Göre Teşhis Sonuçları.....	69
Ek 3: Uygulama Öncesi Yapılan Değerlendirmede Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Sorularına Verdiği Yanıtlar.....	93
Ek 4: Uygulama Süresince Okutulan Örnek Metinler ve Bu Metinlere Ait Okuduğunu Anlama Soruları.....	97
Ek 5: Uygulama Sürecinde Erkek Öğrencinin Okuduğunu Anlama Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Örnekler.....	104
Ek 6: Uygulama Sürecinde Kız Öğrencinin Okuduğunu Anlama Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Örnekler.....	120
Ek 7: Uygulama Sonrası Yapılan Değerlendirmede Okutulan Metinler Ve Bu Metinlere Ait Okuduğunu Anlama Soruları.....	140
Ek 8: Uygulama Sonrası Yapılan Değerlendirmeden Elde Edilen Verilere Göre Teşhis Sonuçları... ..	145
Ek 9: Uygulama Sonrası Yapılan Değerlendirmede Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Sorularına Verdiği Yanıtlar.....	157
Ek 10: Ö.T. Adlı Öğrenci Velisinin Araştırma Uygulaması İzin Formu.....	161
Ek 11: Y.T. Adlı Öğrenci Velisinin Araştırma Uygulaması İzin Formu.....	162
Ek 12: Öğrencilerin Uygulama Süresince Okuduğu Masal Kitapları	163
Ek 13: Etik Kurul Onayı	164

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	:Milli Eğitim Bakanlığı
NICHHD	:Ulusal Çocuk Sağlığı ve Gelişim Enstitüsü
RAM	:Rehberlik Araştırma Merkezi
TDK	:Türk Dil Kurumu
VB	:Ve Benzeri
VD	:Ve Diğerleri

1.GİRİŞ

Bu çalışma ile okuma faaliyetinin gerçekleştirilmesinde güçlük yaşayan öğrencilerin okuma güçlüklerini gidermede tekrarlı okuma yönteminin etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu kısımda problem durum, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, problem cümlesi, alt problemler, sayılılar ve sınırlılıklardan bahsedilecektir.

1.1 Problem Durum

Okuma kişinin duyu organlarını kullanarak elde etmiş olduğu sembolleri, ön bilgilerini işin içine katarak zihinsel bir süreçten geçirmesi neticesinde metinlerden anlam kurma süreci olarak tanımlanmaktadır (Yılmaz, 2019). Başka bir tanımda ise okuma öğrencilerin ilkokulda kazandıkları, hayatın her alanında var olan, insan hayatına yön veren, insanların yaşamları boyunca yüze yüze geldikleri bir beceri olarak ifade edilmektedir (Çolak ve Yılmaz, 2023). İnsanların dilini etkili bir şekilde kullanmasına olanak sağlayan okuma faaliyeti kişiye derinlemesine bir düşünme alanı oluşturan bununla birlikte okuyana doğru karar verebilme fırsatı sunan bir öğrenme aracı olarak ifade edilmiştir (Odabaş vd., 2008). Akyol'a göre (2005) okumanın tam olarak gerçekleşebilmesi için okuyan kişi okuduğu sözcükleri tanımalıdır. Sözcüklerin tanınmasında zorluk yaşanması durumunda ise okuma zamanının çoğu kelime tanımaya çalışmak ile geçerek akıcılık bozulacak ve okuma hataları meydana gelebilecektir. Bunun sonucunda ise okuduğunu anlayamama sorunu meydana gelecektir.

Okuma faaliyetinin gerçekleştirilmesindeki temel hedef kişinin okuduğunu anlaması olmalıdır. Yılmaz (2022) anlamanın gerçekleşmediği okuma faaliyetlerinin seslendirmeden uzağa gidemeyeceğini aktarmaktadır. Kişilerin okuma faaliyetine karşı almış oldukları tavır yani ilgi ve istek okunan metnin anlaşılması konusunda istenilen amaca ulaşmanın en güvenilir yolu olmalıdır.

'Okumayı öğrenebildin mi?' sorusu öğrencilerin eğitim hayatlarına girişiyle birlikte çevresi tarafından genel olarak onlara en çok sorulan soru olarak ifade edilebilir. Okumayı kısa sürede öğrenen öğrenciler için bu soruya cevap vermek oldukça mutluluk verici

olabilir. Oysa okuma becerisini edinemeyen, yaşlılarına göre okuma seviyeleri düşük öğrenciler için bu soruya cevap vermenin kendileri açısından çokta güzel olmayacağı düşünülmektedir. Bu durum neticesinde okumada zorluk yaşayan çocuklar olumsuz duygulara kapılarak içinde buldukları bu durum karşısında çaresizlik duygusu yaşayabilmektedir.

Öğrencilere ilkokula başlamasıyla birlikte kazandırılması istenen, davranışlar; akranları sevelerinde okuma faaliyetlerini gerçekleştirmeleri, okuma sırasında az hata yapmaları ve okuduklarını anlamaları şeklinde sıralanabilir. Okuma güçlüğü problemi yaşayan çocuklar ise kendilerinden beklenen bu isteklere karşılık veremezler. Çocuğun içinde bulunduğu durum karşısında aileler ve öğretmenler ne yapacaklarını tam olarak kestirememekle birlikte yeterli bilgiye de sahip değillerdir. Çocuk ise bu durum karşısında tek başına kalabilmektedir.

Yılmaz (2022) okuma güçlüğü; kişinin okuma faaliyetini gerçekleştirmesine engel olabilecek herhangi bir fiziksel (işitme, görme) ve zekâ yönünden bir sorunu olmamasına karşı okuma becerisini elde etmede akranları seviyesinde performans gösterememeleri durumu olarak tanımlamaktadır. Bu problemi yaşayan çocuklar genel olarak okumayı öğrenmede sorunlar yaşarlar. Okuma faaliyetleri esnasına dikkatlerini kelimeyi seslendirmeye verirler. Birçok okuma hatası gerçekleştirirler. Okuduklarını anlamazlar. Okumaya karşı ilgi ve istek duymazlar. Sosyal becerileri zayıftır (Yılmaz, 2008).

Bu problemi yaşayan öğrenciler arkadaşları tarafından dışlanabilmektedir. Genel olarak aile ve öğretmenleri tarafından ders çalışmamakla ve tembellikle suçlanmaktadır. Aile ve çocuğun dersine giren öğretmenler bir süre sonra çocuğun bu durumunu görmezden gelebilmekte ve çocuğu içinde bulunduğu bu durum ile karşı karşıya bırakabilmektedirler. Okuma becerisini kazanma yolunda bu problemi yaşayan yani okuma güçlüğü ile mücadele eden çocuklara yönelik öğretmenlerin ve ailelerin kolaylık ile uygulayabilecekleri birden fazla yöntem vardır. Bu yöntemlerden biri Tekrarlı Okuma Yöntemidir.

Okuma güçlüğü gidermede etkili bir yöntem olan tekrarlı okuma yöntemi okuma faaliyetinin okuma güçlüğü çeken öğrenci tarafından sesli bir şekilde okunması ve okuma esnasında öğreticinin okumada gerçekleştirilen sesli okuma hatalarına karşı dönütler verdiği,

okumanın istenilen amaca ulaşılıncaya kadar devam ettiği bir süreç olarak ifade edilmektedir (Therrien, 2004). Bu yöntem okuma güçlüğü problemi ile mücadele eden kişilerin eğitici ve çevresinde ona bakan kişiler tarafından zorlanılmadan uygulanabilecek bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilen araştırmalar incelendiğinde okuma güçlükleri ile ilgili pek çok araştırmanın var olduğu görülmektedir (Yılmaz, 2006; Kaman, 2012; Akyol ve Kodan, 2019; Ege, 2019; Sağlam, 2019; Gevrek, 2019; Sinem ve Baş, 2020; Demirtaş, 2021; Doğan, 2022; Ural ve Yılmaz, 2023). ğrencilerinin okuma güçlüklerinin giderilmesinde tekrarlı okuma yöntemi genellikle başka bir yöntem ile bir arada kullanılmış ve tekrarlı okuma yönteminin derinlemesine incelendiği araştırmaların sınırlı olduğu fark edilmiştir. Bu durum neticesinde ilgili alanda yeni araştırmalara gereksinim olmaktadır. Gerçekleştirilen araştırmanın alana katkı sağlayacağı bununla birlikte gelecekte gerçekleştirilebilecek çalışmalara yol gösterebileceği düşünülmektedir.

1.2 Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı ‘‘İlkokul 4.sınıf ğrencilerinin okuma güçlüklerini gidermede tekrarlı okuma yönteminin etkisini incelemektir.’’

1.3 Araştırmanın nemi

İlköğretim kademesinde eğitimlerine devam eden ğrencilerinin okuma başarılarını ortaya koyan çalışmaların sonuçları incelendiğinde okuma güçlüğü olan ğrenci sayısının küçümsenmeyecek bir seviyede olduğunu görülmektedir. Bununla birlikte 4. sınıf ğrencilerinin yer aldığı araştırmalarda öğrencilerin %50’ne yakınının kendi akranlarının seviyesinde okuma faaliyetini tam olarak gerçekleştirmede başarısız oldukları ifade edilmiştir (Baydık vd., 2012).

Öğrencilerin etkili ve verimli bir şekilde okuma faaliyetlerini gerçekleştirebilmeleri için ilkokul düzeyinde almış oldukları eğitim çok önemlidir. Okuma faaliyetini istenilen düzeyde gerçekleştirmeyen veya okumayı öğrenmekte zorluk yaşayan çocukların yaşadığı bu problem hayatlarının geri kalan kısımlarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Özellikle okuma becerisinde yaşanan bu problemler çocukların akademik başarılarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir (Peksoy, 2018).

Okuma faaliyetinde zorluk çeken çocuklar gözlemlendiğinde, çocukların zekâ bakımından bir sorunu olmamasına karşı okuma eylemini yerine getirmede kendi yaşatlarının gerisinden kaldıkları görülmektedir. Bu problemi yaşayan öğrenciler genellikle tembel olmakla, derse karşı ilgisiz olmakla, ödevlerini yapmak istememekle veya dersleri sevmemekle suçlanmaktadır. Oysa çocukların bu problemi yaşamalarına neden olan birçok alt problem var olabilmektedir. Okumada yaşanan güçlüğü tek bir probleme indirgemek ise oldukça zor bir ihtimal olarak ifade edilebilir (Demirtaş, 2021).

Okuma güçlüğü problemi yaşayan öğrencilerin eğitim sistemimiz içerisinde var oldukları ve okuma becerisini elde etmede sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Bu öğrencilerin akıcı bir şekilde okuyamadıkları, kelime tanımakta zorlandıkları, okuma sırasında hatalar yaptıkları, okuduklarını anlamadıkları görülmektedir. Bu durum karşısında ise öğretmenlerin ve çocuğun bakımından sorumlu kişilerin ne yapacaklarını tam anlamıyla bilmedikleri düşünülmektedir. Bunun sonucunda ise öğrenciler sosyal, akademik ve iş hayatlarında başarı elde edemeyen bireyler haline dönüşebilmektedirler (Çolak ve Yılmaz, 2023).

Bu araştırma ile okuma güçlüğü problemi yaşayan çocukların bu problem durum karşısında çaresiz kalmamaları, kısa zamanda akranları düzeyinde okuma becerilerini yerine getirebilmeleri, sosyal akademik ve gelecekteki iş hayatlarında başarıya ulaşabilmeleri hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda öğrencilerin okuma güçlüklerini gidermede tekrarlı okuma yöntemi uygulanabilir etkili bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır (Simons,1992; Therrien ve Hughes, 2008; Bass, 2012; Yılmaz, 2006; Özkara, 2010; Kaman, 2012; Kodan ve Akyol, 2019; Sağlam, 2019; Gevrek, 2019; Sinem ve Baş, 2020; Demirtaş, 2021; Ural ve Yılmaz, 2023; Çolak ve Yılmaz, 2023).

Bu araştırmalar incelendiğinde ülkemizde 4. sınıf öğrencilerine yönelik tekrarlı okuma yönteminin tek bir yöntem olarak kullanıldığı araştırmaların sınırlı olduğu söylenebilir. Okuma güçlüğü probleminin ortadan kaldırılması sürecinde, okuma ve okuduğunu anlama beceri seviyelerinin yükseltilmesinde, sesli okuma hatalarının azaltılarak giderilmesinde ve okuma düzeylerinin yükselmesi sürecinde tekrarlı okuma yöntemiyle ilgili ülkemizde

yapılan araştırmaların sınırlı olmasından dolayı bu çalışmanın önemi olduğu dūřınılmektedir.

1.4 Problem Cümlesi

İlkokul 4.sınıf ğrencilerinin okuma güçlüklerini gidermede tekrarlı okuma yönteminin etkisi nedir?

1.5 Alt Problemler

- 1.Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul 4. sınıf ğrencilerinin uygulama öncesinde yaptıkları sesli okuma hataları nelerdir?
- 2.Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul 4. sınıf ğrencilerinin uygulama öncesinde okuduğunu anlama düzeyi nedir?
- 3.Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul 4. sınıf ğrencilerinin uygulama öncesinde sesli okuma seviyesi nedir?
- 4.Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul 4. sınıf ğrencilerinin sesli okuma hatalarını düzeltmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi nedir?
- 5.Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul 4. sınıf ğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi nedir?
- 6.Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul 4. sınıf ğrencilerinin okuma seviyelerini yükseltmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi nedir?

1.6 Sayıtlar

- 1.Araştırma boyunca katılımcılardan toplanan verilerin gerçeği yansıttığı varsayılmaktadır.
- 2.İlkokul 3 ve 4. sınıf Türkçe ders ve çalışma kitaplarından seçilen Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanmış olan metinlerin, öğrencilerin sınıf seviyelerine uygunluğu kabul edilmiştir.

1.7 Sınırlılıklar

1. Araştırma; 2023-2024 eğitim- öğretim yılında Bartın merkez ilçesi birleştirilmiş köy okulu 4. sınıfta öğrenim gören bir kız bir erkek toplam iki öğrenciden elde edilen verilerle sınırlıdır.
2. Öğrencilerin okuma güçlüğüyle ilgili yapılan tedavi çalışmaları etkinliğin gerçekleştirildiği ortamın fiziksel koşullarıyla sınırlıdır.

2.KURAMSAL ÇERÇEVE

Okuma becerisi, okuma türleri, sesli okuma hataları, okuduğunu anlama, akıcı okuma, okuma güçlüğü, okuma güçlüğünde kullanılan yöntemler ile ilgili kavramlar bu kısımda ele alınmıştır.

2.1 Okuma Becerisi

Okuma; kişinin duyu organları aracılığı ile almış olduğu sembolleri, ön bilgilerini kullanarak zihinsel bir işlemde geçirmesi neticesinde metinlerden anlama kurma süreci olarak tanımlanmaktadır (Yılmaz, 2019).

İnsanların gündelik yaşamlarında basit işlerden karışık işlerin çözümüne kadar hayatının her kesitinde karşılaşılan bir beceri olan okuma becerisi; var olduğumuz çağda insanların yaşam kalitelerini arttırmak aynı zamanda kendilerini gerçekleştirmeleri uğruna elde etmeleri gereken bir beceri olarak karşımıza çıkmaktadır (Sur, 2022).

İnsan yaşamının vazgeçilmez bir unsuru olarak kabul edilen okuma becerisi geçmişten bugüne insan hayatının hemen hemen her alanında kendine yer bulmuştur (Çolak ve Yılmaz, 2023).

Epçacan (2008)'a göre okuma faaliyeti ile kişilere şu becerilerin kazandırılması hedeflenir: Kelimeleri tanıma becerisi. Okuduğunu anlama becerisi. Okuduklarını değerlendirebilme becerisi. Eleştirel okuma becerisi. Hayat boyu okumaya karşı olumlu bakabilme becerisi. Okuyan ve düşünen insan olma becerisi. Toplumsal olayların farkında olma ve bu olaylara çözüm üretebilme becerisi.

Anderson vd. (2016) okuma eyleminin temel unsurlarını şu şekilde ifade etmektedir: Okuma eylemi bireyin yaşamı süresince devam eder ve kişinin ilgi ve istek duyması ile gerçekleştirilir. Okuma anlamı inşa etme üzerine gerçekleşmelidir. Okuma faaliyetinde belli bir strateji vardır. Okuma akıcı şekilde gerçekleştirilmelidir.

Okuma faaliyetinin yapılmasındaki öncelikli hedef okuyucunun okuduklarını anlamasıdır. Anlamanın gerçekleşmediği okumalar ise seslendirmeden ileriye gidemeyecektir. Okuduğunu anlama, bireyin okuduğu metindeki yeni bilgilerle mevcut bilgileri arasında ilişki oluşturarak yeni öğrenmeler elde etme süreci olarak tanımlanmaktadır (Yılmaz, 2019).

Okuma sadece sözcükleri tanıma ve onları seslendirme işi olarak akla getirilmemelidir. Okuma aynı zamanda akıcı bir şekilde gerçekleşmelidir (Bilge, 2015). Yılmaz (2022) akıcı okumayı; okuyanın okuduğu metni uygun hızda, yanlışsız, seri, imla kurallarına uyarak ve uygun ses tonu kullanarak okuma eylemini gerçekleştirmesi durumu olarak ifade edilmektedir.

Üçüncü sınıfa başladıklarında öğrencilerin bu beceriyi elde etmiş olmaları gerekmektedir. Üçüncü sınıf düzeyinde halen sözcükleri tanımakta güçlük çekiyor, sıklıkla ters çevirme hataları gerçekleştiriyor, okuma eylemini gerçekleştirirken problemler yaşıyor ve okumayı sevmiyorsa çocuk için okuma güçlüğü yaşıyor diyebiliriz (Yılmaz, 2019).

2.2 Okuma Türleri

Okuyucunun okumayı gerçekleştirmedeki amacına göre ve okunacak metnin türüne göre belirlenen bazı okuma türleri vardır. Bu türler aşağıda açıklanmaktadır:

2.2.1 Sesli Okuma

Okuyucunun duyu organlarını kullanarak algılamış olduğu sözcük ve sözcük gruplarının bilişsel olarak belirli bir işleme tabi tutuktan sonra konuşmasına yardımcı organları için içine katarak okudukları metni seslendirmesi faaliyeti olarak ifade edilebilir (Güneş, 1997). Sesli okuma öğrencilere kazandırılması ve geliştirilmesi hedeflenen birçok becerinin edilmesi sürecinde kullanılabilen bir yöntem olarak ifade edilebilir. Öğrencilerin akıcı okuma ve dinleme becerilerinin geliştirilmesinde etkili bir okuma türü olarak karşımıza çıkmaktadır (Aktaş ve Gündüz, 2023).

Yılmaz (2006) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada sesli okuma faaliyeti sırasında okuyucuların yaptıkları sesli okuma hatalarını 7 kategoriye ayırmıştır. Bunlar: Tekrar hatası, atlama hatası, ekleme hatası, ters çevirme hatası, duraklama hatası, telaffuz hatası, yanlış okuma hatası şeklindedir. Metnin akıcı bir şekilde okunmasını sağlamak sesli okuma faaliyetinin öncelikli amacı olup çocuğun okuma düzeyinin belirlenmesinde bir teşhis aracı olarak ifade edilebilir (Yılmaz, 2019). Tazebay (2005) öğrencilerde sesli okuma alışkanlığı edinilmesinde aşağıda belirtilen etkinliklerin yararlı olacağını ifade etmektedir:

- Öğrencinin öncelikle sesli okumaya karşı olumlu tavır alması sağlanmalıdır.
- Okutulacak metin öğrencini ilgi ve ihtiyaçlarına karşılık vermelidir.
- Okuma metni önce öğretici tarafından seslendirilmelidir.
- Öğrenciye kendi yazdıklarını okutmak önemlidir.
- Sesli okumadan önce sessiz okuma yaptırılabilir.
- Okuma esnasından imla kurallarına uyulması önemlidir.

Sesli okuma faaliyetini gerçekleştirmenin çocuk açısından en önemli yararı okumanın somut hale getirilerek çocukta okumaya karşı ilgi ve isteğin uyanmasının sağlanmasıdır (Yeğen, 2003).

2.2.2 Sessiz Okuma

Dökmen (1990) sessiz okumayı gözle okumak olarak ifade etmiştir. Bireylerin konuşmaya yardımcı organlarının işin içine katmayarak gözün okunan kelimelerin üzerinde gezmesi şeklinde sessiz okumayı tanımlamıştır.

Sesli okuma; okuyucuların sesli okuma becerisini elde ettikten sonra akıcı ve hızlı okuma faaliyeti gerçekleştirmek amacıyla yaptıkları okuma esnasının dudakların kıpırdamadığı, başlarını farklı yönlere çevrilmediği, fısıltı olmaksızın sadece göz ve zihnin koordinesi ile gerçekleştirilen okuma türü olarak tanımlanabilir (Demirel, 2008).

Özbay (2009) sessiz okumada temel hedefin anlama ve kavrama olduğunu söylemekte ve sessiz okumayı ses çıkartmaya yarayan organları kullanmadan göz ile anlamaya yönelik okuma türü olarak tanımlamaktadır.

Arıcı (2016) sessiz okuma türünde gerçekleştirilen okuma faaliyetlerinde dikkat edilmesi gerekenleri şu şekilde sıralamaktadır:

- Okuma esnasından dudaklar kıpırdatılmamalıdır.
- Satırlar parmakla veya başka bir nesne ile takip edilmemelidir.
- Okuma esnasında jest ve mimiklere dikkat edilmelidir.
- Okuma esnasında gürültü yapılmamalıdır.

Öğrencilerin sessiz okuma türünde metin okumaya başlamaları için ilkokul 2. sınıfta olmaları gerekmektedir. Sınıf düzeyi arttıkça sessiz okuma türünde metinlere geçişe göre daha fazla yer verilebilir (Yılmaz, 2022).

2.2.3 Serbest Okuma

Serbest okuma türü okuma alışkanlığı edinme sürecinde önemli bir yere sahiptir. Öğrencilerin zamanlarını faydalı bir şekilde değerlendirmelerine yardımcı olan bu okuma türü okurların merak duydukları alanlarda okuma faaliyetini gerçekleştirmelerine de olanak sağlar.

Bu tür okumalar okuyucular tarafından daha çok tercih edilmektedir. Okuma kültürünün oluşmasına katkı sunan, okuma faaliyetinin yüzeysel olarak gerçekleştiği, dikkat istemeyen, zamanı değerlendirmek maksadıyla yapılan okuma türü olarak ifade edilebilir. Serbest okuma türü bazen bilgi edinmek için bazen de okumadan keyfi alınmak için gerçekleştirilir. Bu türde okuyucu okuma sırasında anlamlandıramadığı yerlere takılmadan okuma faaliyetini devam ettirebilmektedir. Okuyucu bu tür okumalardan keyif aldığı için sınırlarının yatıştığı da söylenilir (Aytaş, 2005).

Eğiticiler bu türde etkinliklerini gerçekleştirirken sadece ders kitaplarını kullanmamalı farklı tür metinlere ve kitaplara da yer vermelidirler (Yılmaz, 2022).

2.2.4 Hızlı Okuma

Daha fazla sözcük okuma maksadıyla belirli bir zaman diliminde gerçekleştirilen okuma faaliyeti olarak tanımlanabilir (Özbay, 2009). Hızlı okuma etkinliklerinde anlayarak okuma ve okumadan verim alma konularına hassasiyet gösterilmelidir. Bu konular okuyucunun okuma faaliyeti gerçekleştirmede öncelikle dikkat etmesi gereken konular olarak karşımıza çıkmaktadır (Kayalan, 2002).

Hızlı okuma yapmak isteyen öğrencilerin sözcükleri tanımada herhangi bir sorun yaşamamaları bununla birlikte akıcı okuma becerilerini de elde etmiş olmaları gerekmektedir. Bu becerileri elde etmeden gerçekleştirilen hızlı okuma etkinliklerinin okuyucuya katkıda bulunacağını söylemek mümkün olmayacaktır (Yılmaz, 2022). Akyol (2006) öğrencilerin ortaokul 6. sınıfa geldiklerinde bu türde çalışma yapmalarının onlar için daha uygun olacağını ifade etmiştir.

Maviş (2008) hızlı okuma türünün okuyucuya kazandırdığı becerileri şu şekilde sıralamaktadır:

- Okuma seviyesinde artış.
- Okuma disiplini kazanma.
- Okumayı monotonluktan çıkarma.
- Düşünme ve karar verme hızında artış.
- Okumaya karşı olumlu tutum alma.

2.2.5 Eleştirel Okuma

Metinlerin içerdiği farklı anlamlar aynı metnin farklı bakış açıları ile okumasına ve yorumlanmasına olanak sağlayabilmektedir. Metinlerdeki anlamlar okuyandan okuyana veya okunan zamana göre farklılık gösterebilmektedir. Sorgulama becerisi kazanmış bireyler için uygun bir tür olan eleştirel okuma türü, okuyucunun metni okuması esnasında okudukları üzerine kafa yorduğu, artılar ve eksiler doğrultusunda objektif bir değerlendirmede bulunduğu, kendi değer yargılarına varmak için gerçekleştirdikleri okuma türü olarak ifade edilebilir (Doğan vd., 2022).

Özmutlu (2014) eleştirel okuma becerisi kazanmış bireylerin, akla ve mantığa uygun gelmeyen fikirlerin yerine baskı hissetmeksizin ön yargısız ve bilimsel gerçekleri hesaba katarak, okuduğunu eleştiren, tartan kişi olduğunu ifade etmektedir.

2.2.6 Göz Atarak Okuma

Genellikle metin ana fikrine ulaşmak için metnin ilk ve son kısımlarının okunduğu farklı tarzda veya altılı çizili şekilde yazılmış yerlerin dikkate alınarak okumanın gerçekleştiği okuma türü olarak ifade edilebilir (Temizkan, 2009).

Yazılanlarla alakalı bilgi edinmek, genel bir düşünce oluşturmak ve ana hatları öğrenmek amacıyla ayaküstü yapılan okuma türü olarak tanımlanabilir. Göz atarak okuma türünün metin hakkında şekil ve anlam yönünden düşünce elde edilmesi yönünden önemli olduğunu söylemek mümkündür. Okunan metnin ana fikrine ve temel mesajlarına ulaşma konusunda okuyucuya kolaylık sağlayabilmektedir (Çiftçi ve Temizyürek, 2014).

2.2.7 Güdümlü Okuma

Okuma faaliyetinde etkinlik boyunca öğretmeninde aktif olduğu, etkinlik öncesinde seçilen metin ile alakalı çalışmalar yapılan etkinlik sırasında soru cevap yönteminin kullanıldığı ve eğitici tarafından açıklamaların yapıldığı okuma türü olarak tanımlanabilir (Yılmaz, 2022).

Güdümlü okuma okuyucuya odaklanma becerisi kazanma, okumada akıcılığı kazanmaya yardımcı olma, kelime bilgisini geliştirme imkânları da sunabilmektedir (Yılmaz, 2008).

2.3 Sesli Okuma Hataları

Sesli okuma esnasında gerçekleştirilen hataları 7 kategoriye ayrılabiliriz. Bu hata türleri: Atlama hatası, ekleme hatası, tekrar hatası, ters çevirme hatası, telaffuz hatası, duraklama hatası ve yanlış okuma hatasıdır.

2.3.1 Atlama Hatası

Atlama hatası; okuma faaliyetini gerçekleştirdiği esnada öğrencinin bilinçli veya bilinçsiz olarak dikkatsiz olmaktan veya görsel bir kusurdan kaynaklı sözcüklerin tümünün, hecelerinin veya sözcük gruplarının okunmadan geçilmesi durumu olarak tanımlanabilir (Yılmaz, 2019).

Bu tür hataları okuyucu genel olarak dikkatsizlikten, hızlı okumaya çalışmaktan gerçekleştirebilirken, okuyucunun kelimeleri tanıma becerisinin zayıf olması da atlama hatası yapmasına sebep olabilir. Örneğin; okuyucunun ‘‘Sare bugün çok ağladı’’ cümlesini ‘‘Sare bugün ağladı’’ şeklinde okuması atlama hatasına örnek olarak verilebilir.

2.3.2 Ekleme Hatası

Okuma esnasında metne metnin anlamını bozacak şekilde metnin içerisinde yer almayan hece, sözcük veya sözcük gruplarının eklenmesiyle metnin seslendirilmesine devam edilmesinden kaynaklanan hata türü olarak tanımlanabilir (Yılmaz 2006). Metnin okunması esnasında yapılan bu hatalar metnin akıcılığını ve metnin anlamını etkilemiyor ve sürekli yapılmıyor az sayıda gerçekleştiriliyorsa bu hata göz ardı edilebilir. Ancak akıcılık ve anlam bozuluyor, hata sayısı artıyor ise bu durum bir problem olarak algılanmalıdır (Akyol, 2012). Okuyucuların ekleme hatasını gerçekleştirmemeleri için metne dikkatleri vermeleri gerekmektedir.

2.3.3 Tekrar Hatası

Geri dönerek okuma şeklinde kısaca ifade edilebilecek bu hata türünde öğrenci, sözcük, sözcük grubunu veya cümlenin tamamını geriye dönerek okuması olarak tanımlanabilir (Yılmaz, 2019). Tekrar hatası birçok nedenden kaynaklı gerçekleşiyor olabilir. Öğretmenler bu durumda olan öğrenciler için hatanın kaynağını tespit ederek ona yönelik çalışmalar yapmalıdır. Genel olarak hatalar: yanlış okumanın fark edilmesinden sonra düzeltmek, okunanın anlamlandırılmasına destek sağlamak, kelimeyi tanımaya veya okumaya çalışmaktan kaynaklanabilir.

2.3.4 Ters Çevirme Hatası

Ters çevirme hatası genel olarak öğrencilerin okuma becerisini elde etmeleriyle birlikte ortaya çıkmaktadır. Öğrenciler okuma esnasında d-b, p-b gibi harfleri ters çevrilirken ev-ve, vay-yav şeklinde sözcüklerde ters çevrilerek okuma faaliyetini gerçekleştirmektedirler. (Akyol, 2005).

Bu hata türünde okuyucu kelimelerin tamamını, hecelerini veya harflerini geriye çevirerek okur. Okuma esnasında dört farklı ters çevirme hatası yapılabilir. Bunlar: Sözcüklerin tamamının ters çevrildiği, tek bir harfin ters çevrildiği, diğer harflerin ters çevrildiği, diğer kelimelerin ters çevrildiği hatalardır (Harris ve Sipay, 1990; akt. Yılmaz, 2019).

Ters çevirme hataları öğrencinin zihinsel bir sorunundan kaynaklanmıyor ise 1. sınıfta edinilen becerilen kazanılması ile çok zaman geçmeden ortadan kaldırılabilir. Bu hata türünün çözümünde öğretmen veli işbirliği önem arz etmektedir. Yılmaz (2022) çocuk 7 yaşından sonra da bu hatalara devam ediyor ise bu problemin üzerine gidilmesi özellikle uzman kişilerden yardım alınması gerektiğini ifade etmiştir.

2.3.5 Telaffuz Hatası

Okunan metnin seslendirilmesi esnasında sözcüklerin veya sözcükte yer alan hecelerin doğru bir şekilde seslendirilememesi sonucu meydana gelen bir hata türü olarak ifade edilebilir. Bu hata türü fonetik hata türü olarak da tanımlanmaktadır (Yılmaz, 2019). Telaffuz hatası sözcüklerin hecelerini dikkate almamaktan, sözcükleri tahmin ederek okumaya çalışmaktan, şive farklılıklarından kaynaklanmaktadır. Okumada güçlük yaşayan öğrenciler bu tür hataları gerçekleştirdiklerinde okuma tekrar ettirilmeli ve öğrenci doğru okumaya teşvik ettirilmelidir (Harris ve Sipay, 1990; akt. Yılmaz, 2019).

2.3.6 Duraklama Hatası

Metnin içerisinde yer alan bir sözcüğün okunamama durumunun 2 saniyeden fazla olması şeklinde de tanımlanabilir (Dechant, 1968; akt. Yılmaz, 2019). Öğrenci bu hatayı kelimeyi tanınamasından dolayı veya kelimeyi doğru okumak için zaman kazanmak istemesinden

dolayı gerçekleştirebilir. Öğrencinin kelime tanıma becerisi geliştikçe bu hatanın azalması beklenebilir.

2.3.7 Yanlış Okuma

Okuma faaliyetinin gerçekleştiği esnada okuyucunun sözcükleri yanlış olarak seslendirmesinden kaynaklı hata türü olarak tanımlanabilir (Yılmaz, 2008). Örneğin ; ‘Ben bugün saksı aldım’ yazan bir cümleyi çocuğun ‘Ben bugün askı aldım’ şeklinde okuması bu hata türüne örnek olarak gösterilebilir. Bu hata türünü gerçekleştiren çocuklar genel olarak okuduklarını anlamada zorluk yaşarlar.

2.4 Okuduğunu Anlama

Bireylerin okuma eylemini gerçekleştirmedeki en önemli amacı okuduklarını anlaması olmalıdır. Bireyin okuduklarını anlamasının ilk adımı okumanın sürükleyici, yanlışsız, kesiksiz ve kötü olmaması şeklinde ifade edilebilir (Demirel, 2008).

Okuduğunu anlama becerisi okuyucunun karşılaştığı yeni bilgiler ile daha önceden elde ettiği bilgiler arasında bağ kurması sonucunda yeni öğrenmelerin oluşması süreci olarak tanımlanabilir (Yılmaz, 2022). Okuduğunu anlama becerisi okuyucunun karşısında duran metni sadece seslendirmesi durumu olmayıp harfler, sözcükler ve cümleler gibi ifadeleri okuyucunun kendine has bilişsel aşamalarından geçirdikten sonra yeni anlamların meydana geldiği bir süreç olarak ifade edilmektedir (Şengül ve Yalçın, 2004).

Okuduğunu anlama becerisi 3 kategoride ifade edilmiş olup bu kategoriler: Basit, yorumlayıcı ve sorgulayıcı anlama olarak söylenebilir (Robinson ve Good, 1987; akt. Yılmaz, 2022).

Basit anlama: Okuma faaliyetinde okuyucu yazılanları genel çerçevesinde anlar. Bloom ve arkadaşları yazmış oldukları eser olan ‘Eğitim Kazanımlarının Sınıflandırılması’ kitabında ifade edilen alt bilişsel becerilerden bilgi düzeyine denk gelen bu anlama türüne ait beceriler aşağıdaki şekilde ifade edilebilir:

- a)Okuyucu yazılanları genel çerçevesinde algılar.
- b)Okuyan metinde var olan bilgilerin yerini belirler ve bir araya toplar.
- c)Okuyucu metinde yer alan karakterleri belirleyebilir.
- d)Eserin oluşumunun nasıl gerçekleştiğinin planını söyleyebilir.

Yorumlayıcı anlama: Okuma faaliyetinde okuyucu yazılanları Bloom tarafından yazılan eserde kavrama ve uygulama seviyesinde becerilere denk gelmekte olup bu beceriler aşağıda açıklanmaktadır:

- a) Okuyucu okuduklarını kendi cümleleri ile ifade edebilir.
- b) Okuyucu okuma faaliyetine karşı istek duyar, okumaktan keyif alır ve yazım kurallarını bilir.
- c) Okuyucu yazılan eserin ana fikrini belirleyebilir.
- d) Okuyucu okuduklarından bir anlam çıkarabilir ve okuduklarını özetleyebilir.
- e) Okuyucu uygulama yetilerini yerine rahatlıkla getirebilir.
- f) Okuyucu okuduklarını karşılaştırabilir ve hayatilik ilkesi ile bağdaştırabilir.
- g) Okuyucu okuduklarına karşı duygusal yanıtlar verebilir.
- h) Okuyucu yazarın metni yazış hedefini ve yazma düşüncesini ifade edip bu fikrin devamını getirebilir.
- j) Okuyucu ileriye dönük tahminlerde bulunabilir.

Sorgulayıcı anlama: Taksonomide analiz, sentez ve değerlendirme düzeylerine denk gelen bu beceriler alt bilişsel düzeyler yerine üst düzey düşünebilme becerilerine denk gelmektedir. Bu beceriler aşağıda açıklanmaktadır:

- a)Okuyan birey okuduklarını gerçek olup olmaması, doğru veya yanlış olup olmaması ve yazılanların yeterli olup olmaması bakımından karşılaştırabilir.
- b)Okuma faaliyetini gerçekleştiren birey yazar ile bağ kurarak yazarın Anlatmak istediklerini, anlatma biçimini, metnin geçtiği ortamı, metinde rol alan karakterlerin role uygunluğunu, yazılanların imlaya uygunluğunu, metnin nasıl oluştuğunu bir değerlendirme sürecine tutabilir.
- c) Okuyucu okuduklarından kendine has fikirler çıkartabilir. Yeni ürünler meydana getirebilir.

2.6 Okuma Güçlüğü

Bireyler okuma becerisini genel olarak ilkokula başladıklarında edinmeye başlarlar. Fakat bazı öğrenciler bu beceriyi edinme konusunda akranları düzeyinde performans sergileyemezler ve okuma becerisi edinme sürecinde birtakım sorunlar ile karşılaşabilirler. Okuma güçlüğü; bireylerin okumalarına engel herhangi bir fiziksel (görme, işitme) ve zekâ problemleri olmamalarına rağmen okumayı öğrenmede yaşlıları düzeyinde performans sergileyememe durumudur (Yılmaz, 2019). Başka bir tanımada harflerin ve sözcüklerin konuşma organları vasıtasıyla ifade edilmesi sürecinde yaşanan güçlükler olarak ifade edilmiştir (Şahin ve Akoğlu, 2011). Razon (1982) ise okuma güçlüğü kelime tanıma ve algılama aşamalarında problemler yaşayan bireylerin yaşadıkları zorluklar şeklinde tanımlamıştır.

Okuma güçlüğü ile alakalı literatürde yer alan tanımlar incelendiğinde; okuma güçlüğüne sahip öğrencilerin, okuma becerilerini edinmede sorunlar yaşadığı, okuma eylemini gerçekleştirirken hatalar yaptığı, akıcı bir şekilde okuyamadığı, sözcükleri tanımada zaman kaybettiği, okuduklarının büyük çoğunluğunu anlayamadıkları, fiziksel olarak okumalarına engel bir problemlerinin olmadığı ve zekâlarının normal olduğu görülmektedir.

Birçok nedenden kaynaklı ortaya çıkabilen okuma güçlüğü probleminin kaynağının tam olarak ne olduğunu söyleyebilmek oldukça güçtür. Okuma güçlüğü yaşayan çocukta var olan nörolojik bir sıkıntı, çocuğun okumasına engel olabilecek fiziksel eksiklikler, çocuğun okumaya karşı ilgisizlik ve isteksizlik hali, çocuğun eğitiminden sorumlu kişilerin olumsuz tutumları okuma güçlüğüne etki edebilecek durumlar olarak ifade edilebilir (Yılmaz, 2006).

Okuma güçlüğüne sahip bireylerin karşı karşıya kaldıkları bu problem çözülmediği takdirde mesleki, iş ve sosyal hayatlarının yani tüm hayatını olumsuz bir yöne gideceği söylenebilir. Özellikle ilkokul öğretmenleri eğitim öğretimin başında okuma becerilerini edinmede problemler yaşayan öğrencileri belirlemeleri ve zaman kaybetmeden çalışmalara başlamalıdır (Clark, 2007).

Okuma güçlüğü yaşayan çocuk belirlendikten sonra okuma güçlüğü ortadan kaldıracak faaliyetlere derhal başlanmalıdır. Aksi takdirde bu durum çocuklarda hayat boyu devam edebilir. Okuma güçlüğü yaşayan çocukların aileleri bu durumun ne olduğunu, bu durum karşısında ne yapacaklarını tam olarak bilmemektedirler. Çocuğun eğitiminden sorumlu öğretmenler ise çocukların kaynaştırma öğrencisi olduklarını düşünerek aileyi Rehberlik Araştırma Merkezlerine (RAM) göndermektedir. RAM ise kendilerine gelen bu öğrencilere zekâ testi uygulamakta, IQ puanı 90 altı olan öğrencileri kaynaştırma öğrencisi kabul etmektedir. Okuma güçlüğü yaşayan ancak zekâ seviyesi normal olan öğrenciler kaynaştırma eğitimine alınmamaktadırlar. Bu aşamalardan sonra okuma güçlüğü yaşayan öğrenci içinde kaldığı bu durum ile kendi kaderine terk edilebilmektedir. Çünkü çocuğun eğitiminden sorumlu öğretmen ne yapacağını bilememektedir (Yılmaz, 2019).

Okuma güçlüğü ile baş edebilen çocuklar genellikle alanında uzman eğitimciler ile özel faaliyetler gerçekleştiren çocuklar olarak karşımıza çıkmaktadır. Herhangi bir destek almayan çocuklar ise okuma güçlüğü ile baş etmede başarısız olabilmektedir. (Özsoy, 1998).

2.6.1 Okuma Güçlüğüne Sahip Çocukların Özellikleri

Okuma güçlüğü olan çocuklar genel olarak normal çocuklardan ayırt edilemeyebilir. Çünkü birçok durumda okuma güçlüğü olan çocuklar, normal çocuklar gibi davranış sergilemektedirler. Bu çocukları normal çocuklardan ayıran en temel özellikleri okuma güçlükleri yaşamalarıdır. Okuma güçlüğü problemi ile baş etmek zorunda olan öğrencilerin sergiledikleri birçok davranış vardır. Bu öğrenciler bu davranışlardan birçoğunu açık bir şekilde sergiler. Yılmaz (2019) okuma güçlüğü problemi yaşayan çocukların sergiledikleri davranışları şu şekilde sıralamıştır:

1. Yaşıtlarına göre okuma becerisini edinmede zorluklar yaşarlar.
2. Okuma faaliyetini gerçekleştirme esnasında dikkatlerini sözcükleri seslendirme üzerine verirler.
3. Sürekli sesli okuma hatası gerçekleştirirler.
4. Okuduklarını anlama problemi yaşarlar.
5. Okumaya karşı olumsuz tavır alırlar. İlgi ve istek duymazlar.
6. Kelime tanıma becerileri zayıftır.

7. Diğer ders başarıları da zayıftır.
8. İçe kapanık, yalnız ve çaresiz duygular içerisindedirler.

Ülkemiz eğitim camiamız içerisinde hemen hemen her okulda yukarda bahsi geçen özellikle çocukların var olduğu tahmin edilmektedir. Zekâ yönünden tanı almış herhangi bir yetersizliği olmayan bu çocukların içinde buldukları bu durum derhal belirlenmeli ve gerekli tedbirler alınmalıdır. Eğitim sistemi içerisinde yer alan öğretmenlerimiz bu tür çocuklara yönelik ne yapılacağı konusunda kendilerini geliştirmelidirler (Çolak ve Yılmaz, 2023). Öğretmenlerimizin sınıf ortamında okuma güçlüğü problemi ile uğraşan çocuklara yönelik uygulayabilecekleri birçok yöntem vardır. Bu yöntemler şunlardır:

1. Çoklu Duyusal Yöntem
2. Orton-Gillingham Yöntemi
3. Fernald Yöntemi
4. Kelime Tekrar Tekniği
5. Eşli Okuma Yöntemi
6. Koro Halinde Okuma Yöntemi
7. Okuma Tiyatrosu Yöntemi
8. Tekrarlı Okuma Yöntemi şeklinde sıralanabilir (Yılmaz, 2019).

2.7 Okuma Güçlüğünde Kullanılan Yöntemler

2.7.1 Çoklu Duyusal Yöntem

Çoklu duyuların işe konulduğu bu yöntemde görme, işitme ve dokunma duyular ortak olarak kullanılır. Okuma güçlüğü problemi yaşayan çocuk önce sözcüğü duyar daha sonra duyduğunu söyler. Bu aşamalardan sonra işitip söylemiş olduğu sözcüğe dokunarak sözcüğün hissedilmesi sağlanır (Yılmaz, 2019).

Bu yöntemde okuma faaliyetinin gerçekleştiği esnasında zorluk yaşayan öğrencilerin bu problemlerini gidermede “dil üçgeni” adı ile ifade edilen görsel-ışitsel-kinestetik/dokunsal duyuların işe konulmasıyla başarıya ulaşılabileceğine inanılır (Ritchey ve Goetze, 2006).

Uygulama şu şekilde gerçekleştirilebilir:

1. Öğretilmek istenen ses ile alakalı öğrenciye sesin dinletilmesi sağlanır.
2. Daha sonra sesin karşılığı olan harf görsel olarak öğrenciye sunulur.
3. Son olarak harfin yazılışı dokunsal etkinlikler ile öğrenciye hissettirilir.

Yukarıda anlatılan süreç tekrarlanarak harf-hece ve sözcük tanıma kapsamında öğrencilerin otomatikleşmesini sağlayabilir (Sayeski vd., 2019).

2.7.2 Orton-Gillingham Yöntemi

Literatür incelendiğinde bu yöntem disleksinin tedavisinde ve okuma güçlüğü probleminin giderilmesinde kullanılan bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır (Sayeski ve diğerleri, 2019). Bu yaklaşımın ortaya çıkışı bir hastanede görev yapan Orton'un normal zekâya sahip fakat okuma becerisinde zayıf olan bir çocuk ile karşılaşması ile başlamıştır. 1930'lu yıllarda Orton, Anna Gillingham ile birlikte çalışmaya başlamış olup günümüzde Orton-Gillingham Yöntemi olarak okuma güçlüklerinin giderilmesinde kullanılan bu yöntemin temelleri atılmıştır. Bu yaklaşımın uygulama aşamaları şu şekilde ifade edilebilir:

1. İlk olarak ses öğretimi gerçekleştirilir. Öğrenci eşdeğer ses ve harfleri öğrenmek için gerçekleştirilen etkinliği izler.
2. Öğretimde kullanılan sesler önce geniş gruplar içerisinde ele alınır daha sonra kısa sözcüklerde birleştirilir.
3. Öğrenci harfleri yazarken harfin sesini aynı anda sesli olarak seslendirir.
4. Öğrenilen kelimeler ile öğrenciye yeni bir metin yazdırılabilir.

Örneğin 'a' harfi öğretilirken harf bir kâğıda yazılır ve öğrenciye gösterilir. Harfin sesi çıkartılır. Öğrenciden harfe dokunarak harfin sesini çıkartması istenir. Çocuk harfi öğreninceye kadar işleme devam edilir. Çocuk önce harfi hayali olarak havada çizer daha sonra kâğıda yazar. Yazma işleminde harfi eş zamanlı seslendirir. Öğrenilen harfler çoğaldıkça kelimelerde var olan harfler öğrenciye sorulur. Karışık harflerden kelimeler oluşturulur. Farklı harfler kullanılarak kelimeler oluşturulur. Öğrenci yazdığı kelimeleri heceleyerek okur. Öğretmen ile metinde yer alan kelimeler okunur (Yılmaz, 2019).

2.7.3 Fernald Yöntemi

İsmi Grace Fernald tarafından alan bu yöntemde çoklu duyular olan görsel, işitsel ve kinestetik duyular işe konarak okuma güçlüklerinin giderilmesine odaklanılmaktadır. Bu yöntem özellikle ters çevirme hatalarının giderilmesinde ve disleksinin tedavisinde etkili bir yöntem olarak ifade edilebilir (Yılmaz, 2019).

Bu yöntemde Fernald kelimelerin biçiminin bilinmediğine inanmakta olup, kelimelerin işitsel olarak bilindiğine ve kelimelerin bütün şekilde öğretilmesi gerektiğini savunmaktadır (Yangın ve Sidekli, 2006). Bu yöntemin uygulama aşamaları:

1. Öğretilecek kelime eğitici tarafında renkli bir kalem kullanılarak bir kâğıt üzerine yazılır.
2. Öğrenci parmağı ile kelimeyi takip eder. Bu esnada kelimenin hecelerini yüksek sesle okur. Bu etkinlik öğrenci kelimeyi hiçbir yere bakmadan yazıncaya kadar devam eder.
3. Öğrenci kelimeyi yazmada zorlanır veya hata yaparsa etkinliğe tekrar dönülür.
4. Doğru yazılan kelimeler alfabetik olarak bir dosyaya yerleştirilir.
5. İzleme, okuma ve yazma etkinliklerinden sonra örnek kelimelere bakmadan yazmalı ve okumalıdır (Yılmaz, 2019).

2.7.4 Kelime Tekrar Tekniği

Bu teknik öğrencinin okumuş olduğu metinlerde doğru bir şekilde okuyamadığı kelimelerin tekrar edilerek okunması ile gerçekleştirilen etkinlikler olarak ifade edilebilir (Yılmaz, 2008).

Mastropieri ve Scruggs (1997) metinlerde yer alan paragrafların 3-4 kez tekrar edilmesinin okumada akıcılığın ve okuduğunu anlamayı olumlu şekilde etkilediğini dile getirmiştir.

Doğru bir şekilde okunamayan kelimenin anında düzeltilmesinin ve okunan kelimelerin doğru bir şekilde seslendirilmesinin sağlanması yöntemin en büyük özelliği olarak ifade edilebilir (Glazer, 2007).

Kelime tekrar tekniğinin uygulanışı şu şekilde olabilir:

1. Metin öğrenci tarafından sesli bir şekilde okunur. Eğitici öğrencinin yanlış okuduğu kelimeleri belirleyip bir karta yazar.
2. Doğru bir şekilde okunamayan kelimeler önce öğretici tarafından okunur daha sonra öğrenciye tekrar ettirilir. Öğrenci kelimeyi yanlış okumazsa kelime kaldırılır. Yanlış okursa tekrar okunmak üzere bırakılır.
3. Tüm kelimeler yanlışsız okununcaya kadar eğitici uygulamaya devam eder.
4. Son olarak yanlış okunarak kartlara yazılan tüm kelimelere öğrenciye tekrar okutulur ve sıralı şekilde gelen iki kelimedede hata yapılmayana kadar okuma faaliyetine devam edilir (Yılmaz, 2019).

2.7.5 Eşli Okuma Yöntemi

Okumada güçlük çeken okuyucunun kendisine göre okuma becerisi yüksek olan başka bir okuyucu (öğretmen, yetişkin ya da akran) yardımıyla gerçekleştirdiği bir okuma faaliyeti olarak eşli okuma tanımlanabilir (Topping, 1998).

Okuma faaliyetinin ikili eş olmuş grupların aynı anda ve sesli bir şekilde gerçekleştiği metnin anlaşılması noktasında eşlerin birbirini desteklediği okuma güçlüklerinin giderilmesinde kullanılan etkili bir yöntem olarak tanımlanabilir (Urul ve Yılmaz, 2023).

Bu yöntem okuma becerisi gelişmiş bir çocuk ile okuma becerisi zayıf ve geliştirilmesi istenilen çocuğun ikili grup olmasıyla gerçekleştirilir. Uygulamada okuma becerisi zayıf olan çocukla öğretmen, aile bireyi veya iyi bir okuyucu eş olabilir. Bu yöntemin uygulanmasında belirli bir yaş aralığı yoktur (Akyol, 2005).

Bu yöntem, okuma faaliyeti için elverişli olan her ortamlarda uygulanabilir. Eşli okuma uygulama yönteminin uygulanışı şu şekilde ifade edilebilir:

- 1.Okuma faaliyetine elverişli bir ortamda eş ile birlikte okuma faaliyetine geçilir.
- 2.Okuma becerisi daha gelişmiş olan eş metni sesli olarak cümle cümle okur.

Okuma becerisi zayıf olan diğer eş alçak ses tonu ile okumayı tekrar eder. Okumada bir hata gerçekleştirilirse hata düzeltilir ve okuma tekrar ettirilir.

3.Okuma sürecinde okuma becerisi zayıf olan eşi motivasyonu yüksek tutulmaya çalışılır (Yılmaz, 2019).

Eşli okuma yönteminin okuyucuların doğru kelime tanımlarına katkı sağladığı, okuma hızlarını artırdığı, kendilerine güven duymalarına yardımcı olduğu, okumalarını teşvik ettiği, okurken imla konusunda dikkatli olmalarını sağladığı ve okumalarından zevk almalarına yardımcı olduğu ifade edilmiştir (Yılmaz ve Kadan 2019).

2.7.6 Koro Halinde Okuma Yöntemi

Bu yöntem okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin bir metni belirli bir topluluk önünde aynı anda, birlikte ve uygun bir ses tonunda okumaları ile gerçekleştirilir (Karatay, 2014). Farklı bir uygulama olarak bir metin bir öğrenci tarafından okunur ve diğer öğrenciler metni aynı anda seslendirir (Akyol, 2012). Bu yöntem uygulanışı bakımından zor olmayıp uygulama sürecinde öğrencilerin zevk aldığı, okuma becerisi zayıf öğrencilerin okumaya karşı ilgi ve istek uyandıran bir yöntemdir (Yılmaz, 2019). Özbay (2009) koro halinde okumanın dört farklı şekilde gerçekleştirebileceğini ifade etmiştir. Bunlar:

1. Birlikte okuma: Metin sınıftaki tüm öğrencilerin tamamı ile okunur.
2. Gruplar halinde okuma: Metin belirli kısımlara ayrılır. Grup olan öğrenciler belirli kısımları okur.
3. Karşılıklı okuma: Metin iki kısma ayrılır. Öğrencilerde iki grup oluşturur. Metnin bir kısmını bir grup, metnin geri kalan kısmını ikinci grup okur.
4. Nakaratlı kısımları okuma: Öğrenciler gruplara ayrılır. Metnin farklı bölümlerini, grup üyelerinden birisi tarafından ya da tüm grupla birlikte okunur.

2.7.7 Yankılayıcı Okuma Yöntemi

Bir eğitici tarafından metinde yer alan kelimelerin ve cümlelerin sesli olarak ifade edilmesinden sonra okumada zorluk yaşayan bireylerin eğiticinin okuduklarını parmak

yardımıyla takip ederek okuma faaliyetini gerçekleştirmesi ile gerçekleştirilen okuma güçlüklerinin giderilmesinde kullanılan bir yöntemdir (Yılmaz, 2019). Güneş (2007) bu yöntemi metnin okuma becerisi iyi bir okuyucu tarafından yüksek ses tonu ile okunmasından sonra okuma becerisi zayıf okuyucunun okunanları tekrar etmesi şeklinde tanımlamıştır. Sağlam (2019) yöntemin uygun ortamlarda uygulanmasının okumada güçlük yaşayan öğrencilere fayda sağlayacağı söylenmektedir.

2.7.8 Okuma Tiyatrosu Yöntemi

Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin akıcı okuma becerilerini geliştirmesine ve okuma prozodisini gerçekleştirmesine yardımcı olan bu yöntemde okunacak metinde herhangi bir değişiklik yapmadan metnin senaryolaştığı, öğrencilere rollerinin verildiği ve öğrencilerin kendisine ait rolde okuması gereken yerleri iki üç kez tekrarladıktan sonra seyirci önünde metni okuması ile gerçekleştirilen bir yöntem olarak ifade edilebilir (Yılmaz, 2019).

Bu yöntemde okuyucu rolüne ait metinleri seyirci önünde okumadan önce birçok defa tekrar tekrar okur ve seyirciye sunmak için istek duyar. Yöntemde karakterlere ait özel bir kostüme gerek duyulmaz ve canlandırma olmaksızın metin okuyucular tarafından okunur.

2.8 Tekrarlı Okuma Yönteminin Okuma Güçlüğünü Gidermedeki Etkisi

Bu yöntem, okumada güçlük çeken öğrencilere yönelik bu alanda en çok tercih edilen ve öğrencilerin akıcı okuma becerilerini geliştiren bir yöntem olarak tanımlanabilir (Kuhn ve Stahl, 2003). Okuma güçlüğünü gidermede etkili bir yöntem olan tekrarlı okuma yöntemi okuma faaliyetinin okuma güçlüğü çeken öğrenci tarafından sesli bir şekilde okunması ve okuma esnasında eğiticin okumada gerçekleştirilen sesli okuma hatalarına karşı dönütler verdiği, okumanın istenilen amaca ulaşıncaya kadar devam ettiği bir süreç olarak ifade edilmiştir (Therrien, 2004). Yılmaz (2019) ise bir eğitici eşliğinde okuma güçlüğü yaşayan çocuğun akıcı okuma becerisinin gelişmesi için kelimelerin birkaç kez okunması şeklinde tanımlamıştır.

Yılmaz (2006), gerçekleştirmiş olduğu çalışma sonucunda tekrarlı okuma yönteminin okuma hatalarını azalttığı, akıcı okumayı geliştirdiği, okuma hızını arttırdığı ve okuduğunu anlama becerilerini geliştirdiği sonucuna varmıştır. Özkara (2010) yapmış olduğu

çalışmada tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma seviyelerini arttırdığı sonucuna ulaşmıştır. Lo vd. (2011) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada tekrarlı okuma yönteminin akıcı okuma becerilerinin geliştiği dakikada okudukları kelime sayılarının arttığı sonucuna ulaşmıştır. Strickland (2013) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada okuduğunu anlama ve akıcı okuma becerilerinin tekrarlı okuma yöntemi ile geliştiği sonucuna ulaşmıştır.

Tekrarlı okuma yönteminin uygulama aşamaları vardır. Bu aşamalar şu şekilde açıklanabilir:

1. Öğrencinin düzeyine uygun metin seçilir ve metinde yer alan her kelime sırasıyla önce öğreticinin okuması daha sonra okuma güçlüğü problemi yaşayan çocuğun 3 kez okuması şeklinde gerçekleştirilir.
2. Her kelime 3 kez tekrar edildikten sonra diğer kelimeye geçilir.
3. Okuma faaliyetine metin tamamlanıncaya kadar devam edilir.
4. Metin tamamen bittikten sonra öğrenciden metni tek başına okunması istenir.
5. Öğrencinin metni okurken gerçekleştirdiği sesli okuma hatalarına anında dönüt verilerek düzeltilir.
6. Öğrenci metni bu şekilde bitirdikten sonra eğitici tarafından daha önceden hazırlanan okuduğunu anlama soruları öğrenci tarafından cevaplandırılır (Yılmaz, 2019).

Tekrarlı okuma yönteminin uygulanması sürecinde dikkat edilmesi gereken önemli hususlar vardır. Bu hususlar; okumaya kısa ve zor olmayan metinler ile başlanmalı ve okuma güçlüğü yaşayan öğrencinin gelişimi takip edilerek öğrenciye gelişimi ile ilgili bilgilendirmelerin yapılmasıdır (Akyol, 2006). Öğrencilere yönelik gerçekleştirilen bu çalışmalarda çocuklara okutturulan metinlerin günlük seviyeleri süreç içerisinde yükseltilmeli ve öğrencilerin zorlandığı, okumak istemediği zamanlarda yöntemin uygulanmasına devam edilmemeli ve ebeveyn desteği istenmelidir. Ailelere öğretmen tarafında yöntemin uygulanışı gösterilmelidir.

2.9 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Yılmaz (2006) gerçekleştirmiş olduğu çalışmasında tekrarlı okuma yönteminin ilkokul 3. sınıfta eğitim gören öğrencilerin sesli okuma sırasında yaptıkları hataları gidermede ve okuduklarını anlama becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin faydasını incelemiştir. Araştırma sonunda öğrencilerin 7 farklı sesli okuma hatası gerçekleştirdiklerini belirlemiş ve tekrarlı okuma yönteminin okuma hatalarını azalttığı, akıcı okumayı geliştirdiği, okuma hızını arttırdığı ve okuduğunu anlama becerilerini geliştirdiği sonucuna varmıştır.

Özkara (2010) ilkokula 3. sınıfa devam eden ve okumada güçlük yaşayan bir öğrenci ile yapmış olduğu çalışmada tekrarlı okuma yöntemini kullanmış ve araştırma sonucunda çocuğun okuma düzeyinin ‘‘endişe’’ seviyesinden ‘‘öğretim’’ seviyesine yükseldiğini tespit etmiştir.

Kaman (2012) ilkokul 3. Sınıfa devam eden 50 öğrenci ile bir deneysel çalışma gerçekleştirmiş ve grupları deney ve kontrol grupları olmak üzere ayırmıştır. Deney grubuna tekrarlı okuma yöntemi uygulanırken kontrol grubu normal eğitimlerine devam etmişlerdir. Çalışma neticesinde tekrarlı okuma yönteminin uygulandığı grupta okumada gerçekleştirilen hataların azaldığı ve kontrol grubuna göre okuduğunu anlama becerilerini geliştirdiği neticesine varmıştır.

eliktürk vd. (2015) gerekleştiriş oldukları çalışmada okumada güçlük yaşayan öğrencilere okuyucu tiyatroları yöntemi, eşli okuma yöntemi ve tekrarlı okuma yöntemi ile çalışmalar yapmış ve araştırma sonucunda okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma düzeylerinin öğretim düzeyine yükseldiğini ifade etmişlerdir.

Kodan ve Akyol (2018) gerçekleştirmiş oldukları çalışma ile koro, tekrarlı okuma ve yardımcı okuma yöntemlerini bir arada kullanmanın okuma seviyesi düşük okuyucuların okuma ve anlama becerileri üzerine etkisini incelemişlerdir. Araştırma neticesinde ise yöntemlerinin okuma seviyesi düşük okuyucuların okuma becerilerini geliştirdiklerini tespit etmişlerdir.

Ege (2019) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler üzerinde eko ve tekrarlı okuma yöntemlerini kullanmış ve araştırma sonucunda okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuduklarını anlama ve akıcı okuma becerilerinde artış olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Sağlam (2019) gerçekleştirdiği araştırmada okuma güçlüğü problemi olan 3. Sınıfa devam eden çocuklarda tekrarlı okuma ve yankılayıcı okuma yöntemlerini işe koyarak okuma güçlüğünü tedavi edilip edilemeyeceğini incelemiştir. Tekrarlı okuma yöntemi ve yankılayıcı okuma yöntemi ile gerçekleştirilen çalışmaların neticesinde, katılımcıların sesli okuma faaliyetini gerçekleştirirken yapmış olduğu hatalarında gerileme, okuduğunu anlama becerilerinde de ilerleme olduğu görülmüştür. Fakat okuma düzeylerinde gelişme olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Sirem ve Baş (2020) gerçekleştirmiş oldukları çalışmada okuma güçlükleri yaşayan öğrenciler ile çalışmasını gerçekleştirmiş olup bu tarz öğrencilere okuma güçlüklerini giderici yöntemlerin uygulanmasının faydalı olacağı sonucuna ulaşmışlardır.

Demirtaş (2021) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada prozodi öğretiminin okumada akıcılığın sağlanması ve okuduklarını anlama becerilerinin geliştirilmesi üzerine etkisini incelemiş olup bu çalışmada tekrarlı okuma, eşli okuma ve yankılayıcı okuma yöntemlerinden faydalanmıştır. Araştırma sonucunda prozodi yönteminin okuma güçlüklerini gidermede etkili bir yöntem olduğunu ifade etmiştir.

Urul ve Yılmaz (2022) gerçekleştirmiş oldukları çalışmada eşli okuma yönteminin okuma güçlüklerini gidermede, okuma becerilerini geliştirmede sesli okuma hatalarının azaltılmasının etkili bir yöntem olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

olak ve Yılmaz (2023) gerçekleştirmiş oldukları çalışmada tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüklerini gidermede, sesli okuma hatalarını azaltmada, okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede uygun ortamlarda kolaylıkla uygulanabilecek etkili bir yöntem olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Yurt içinde gerçekleştirilen çalışmalarının sonuçları incelendiğinde Tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin sesli okuma hatlarını azalttığı, okuduğunu anlama becerilerini geliştirdiği ve okuma seviyelerini arttırdığı görülmektedir.

2.10 Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Simons (1992) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada birinci sınıf düzeyinden seçmiş olduğu 6 öğrencinin okuma hatalarını gidermede tekrarlı okuma yönteminin etkisini incelemiştir. Çalışmada öğrencileri üçerli 2 gruba ayırmıştır. Bir grup öğrenci okumayı gerçekleştirirken diğer gruptaki öğrenciler onları takip etmiştir. Çalışma altı ay devam etmiştir. Çalışma ile öğrencilerin kelime tanıma becerilerinin arttığı ve öğrencilerin okuma hatalarında azalma olduğuna sonucuna ulaşmıştır.

Taguchi (1997) çalışmasında tekrarlı okuma yönteminin başlangıç düzeyinde yabancı dil eğitimi alan öğrencilerin sesli ve sessiz okuma becerilerine etkisini araştırmıştır. Katılımcı olarak Japonya’da eğitimlerine devam eden ana dili Japonca olup başlangıç seviyesinde İngilizce eğitimi alan on beş üniversite öğrencisi ele alınmıştır. Çalışma on hafta boyunca devam etmiştir. Her çalışma otuz dakika sürmüş ve toplamda 28 çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırma neticesinde öğrencilerin sesli ve sessiz okuma becerilerinde artış gözlemlenmiştir.

Hocker (2004) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada tekrarlı okuma yönteminin eğitimlerine ilkökul üçüncü sınıfta devam eden ve ikinci yabancı dil olarak İngilizce eğitimi alan çocukların okuduklarını anlama ve akıcı okuma becerilerine etkisini araştırmıştır. Araştırma altı öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Haftada 4 kez etkinlik yapılmış ve toplanda 8 hafta sürmüştür. Araştırma neticesinde katılımcıların tamamının okuduklarını anlama ve akıcı okuma becerilerinde gelişme olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Therrien ve Hughes (2008) gerçekleştirmiş oldukları çalışmada tekrarlı okuma ve soru üretme yöntemlerini kullanmış ve araştırma sonucunda bu yöntemlerin öğrencilerde okuma ve okuduklarını anlama becerilerini geliştirdiği ve öğrencilerin okuma hızlarında artış olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Egmon (2008) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada akıcı okuma becerisinin okuduğunu anlama üzerine etkisini incelemiş olup araştırma sonucunda öğrencilerin akıcı okuma becerisi geliştikçe okuduğunu anlama becerilerinin de geliştiği sonucuna varmıştır.

Ellis (2009) gerçekleştirdi çalışmada koro okuma, eko okuma ve metin performansının akıcı okuma ve anlama becerileri üzerine etkisini incelemiş olup araştırma sonucunda öğrencilerin doğru, hızlı, prozodik okuma ve okuduğunu anlama düzeylerinin artış gösterdiği neticesine varmıştır.

Musti-Rao vd. (2009) gerçekleştirmiş oldukları çalışmada şehirde yaşamlarına devam eden çocukların akıcı okuma becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisini incelemişlerdir. Çalışma öğrenimlerine 4. sınıfta devam eden 12 çocuk ile 17 hafta boyunca devam etmiştir. Araştırma neticesinde öğrencilerin tamamının dakikada okudukları kelime sayılarında artış olduğu hatalı kelime okumalarında ise azalma olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Roundy ve Roundy (2009) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada tekrarlı okuma yönteminin farklı kültüre, ırka ve sosyoekonomik düzeyde olan bireylerin okuma sevilerini yükseltmedeki etkisini incelemiştir. Amerika da gerçekleştirilen bu çalışma öğrenimlerine 7. Sınıfta devam eden 110 çocuk ile 5 hafta boyunca sürmüştür. Araştırma neticesinde tüm öğrencilerin okumamaya karşı ilgi ve isteklerinin, okuma başarılarının ve kendilerine olan güvenlerinin arttığı sonucuna ulaşmıştır.

Schirmer vd. (2009) gerçekleştirdikleri çalışmada işitme kaybı olan öğrencilerin akıcı okuma becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisini incelemiştir. Çalışmaya öğrenimlerine ikinci sınıfta devam eden işitme kaybı olan 4 çocuk katılmıştır. Çalışma 5 hafta boyunca devam etmiştir. Çalışma sonucunda işitme kaybı olan çocukların akıcı okuma becerilerinin geliştiği fakat okuduğunu anlama becerilerini gelişmediği sonucuna ulaşmışlardır.

Miller ve Schwanenflugel (2010) çalışmalarında, prozodik okumadaki ilerlemenin diğer okuma yeteneklerini nasıl etkilediğini araştırmışlardır. Araştırma neticesinde prozodik okuma becerisinin gelişiminin akıcı okuma ve metin anlama becerilerini de artırdığı sonucuna varmışlardır.

Lo vd. (2011) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada tekrarlı okuma yönteminin akıcı okuma üzerindeki etkisini incelemiştir. Çalışmaya öğrenimlerine ikinci sınıf düzeyinde devam eden 3 öğrenci katılmıştır. Araştırma neticesinde çalışmaya katılan 3 öğrencinin de akıcı okuma becerilerinin geliştiği dakikada okudukları kelime sayılarının arttığı sonucuna ulaşmıştır.

Bass (2012) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada tekrarlı okuma yönteminin öğrencilerinin akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerilerine etkisini incelemiş olup araştırma sonucunda yöntemin uygulandığı öğrencilerin okuma seviyelerinde artış olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Strickland (2013) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüğü olan çocukta akıcı okuma ve okuduğunu anlamaya olan tesirini incelemiştir. Araştırmada on yıl içerisinde gerçekleştirilen çalışmalar incelenmiş olup araştırma sonucunda tekrarlı okuma yönteminin okuduğunu anlama becerilerini ve akıcı okuma becerilerini yükselttiği sonucuna ulaşılmıştır.

Swain vd. (2013) gerçekleştirdiği çalışmada tekrarlı okuma yönteminin okumada akıcılığa etkisini incelemiştir. Çalışma öğrenimine 5. Sınıf düzeyinde devam eden bir öğrenci ile yedi hafta boyunca devam etmiştir. Araştırma sonucunda öğrencinin dakikada okuduğu kelime sayısında artış olduğu ve akıcı okuma becerilerinin geliştiğine ulaşmıştır.

Overstreet (2014) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada tekrarlı okuma yönteminin prozodik okuma üzerindeki etkilerini, aynı zamanda prozodik okumanın da akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerilerine olan etkilerini incelemiştir. Araştırmanın neticesinde, tekrarlı okuma yöntemi uygulanan öğrencilerin prozodik okuma becerilerinde artış yaşadığını ve bunun sonucunda prozodik okumanın okuduğunu anlama ve akıcı okuma yeteneklerini olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır.

Dotson-Shupe (2017) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada tekrarlı okuma yönteminin okuduğunu anlama becerisi üzerine etkisini incelemiş olup araştırma sonucunda tekrarlı okuma yönteminin öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır.

Lee ve Yoon (2017) tarafından gerçekleştirilen çalışmada tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüğü yaşayan çocukların akıcı okuma becerilerine etkisi araştırılmıştır.. Çalışmada met analiz yöntemi uygulanmıştır. 2009-2014 arası otuz dokuz çalışma çalışma sistemli bir şekilde incelenmiştir. Araştırma neticesinde tekrarlı okuma yönteminin akıcı okuma becerilerini geliştirdiği, tekrarlı okuma yöntemi ile model okumanın birlikte uygulandığı çalışmaların ise etki seviyesinin daha yüksek olduğu sonucuna varmışlardır.

Yurt dışında gerçekleştirilen çalışmalarının sonuçları incelendiğinde Tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin sesli okuma hatlarını azalttığı, okuduğunu anlama becerilerini geliştirdiği ve okuma seviyelerini arttırdığı görülmektedir.

3.YÖNTEM

Bu kısımda araştırma sürecinde kullanılan model, araştırmanın çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analiz edilmesi süreci açıklanmaktadır.

3.1 Araştırmanın Modeli

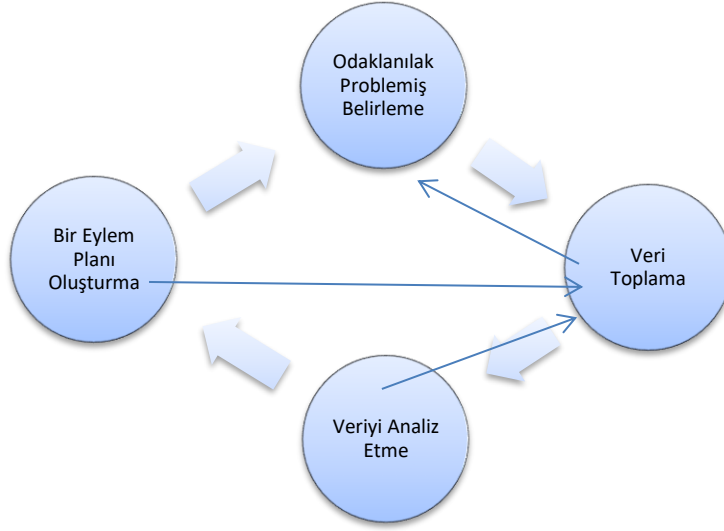
Öğrenimlerine ilkökul 4. Sınıf düzeyinde devam eden öğrencilerinin okuma güçlüklerini ortadan kaldırmada tekrarlı okuma yönteminin etkisinin ne olduğunu hedefleyen bu araştırmanın modeli eylem araştırmasıdır.

Bir problemi veya durumu araştırıp iyileştirmeyi hedefleyen eylem araştırmaları öğretmen araştırmaları olarak da nitelendirilmektedir (Johnson, 2019). Öğretmenlerin okul ortamında eylem araştırmasına yönelmelerinin en önemli etkeni modelin duruma göre uyarlanabilme ve esneklik sağlanması ve kısa zaman diliminde uygulanabilmesidir (Köklü, 1993).

Eylem araştırması, araştırmacının var olan bir problemi çözmek maksatıyla yola çıktığı, çözüm sürecinde elde edilen bilgilerin analiz edildiği ve bulgular sonucunda pratikleri iyileştirdiği bir araştırma yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

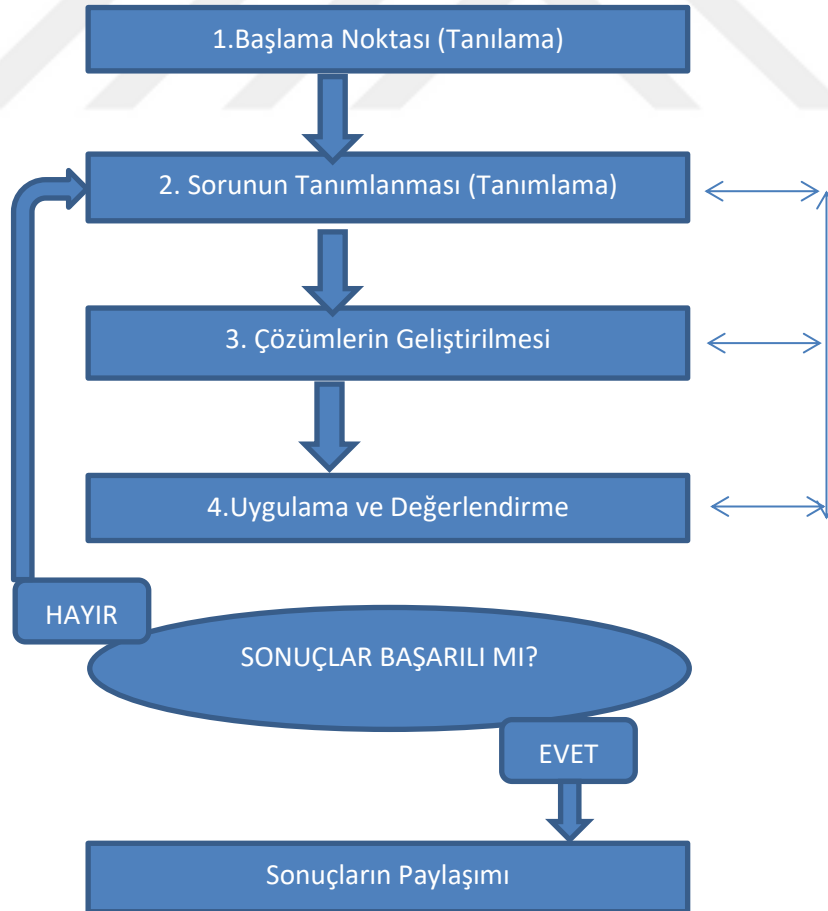
Kararsar (1999) ise eylem araştırmasını bir araştırmacının öncülüğünde var olan bir durumu iyi hale getirmek, geliştirmek veya olumlu yönde değiştirmek amacıyla alınması gereken tedbirleri ve çözüm yollarını tespit etmeyi amaçlayan bir araştırma türü olarak tanımlamaktadır.

Eylem araştırması döngüsel bir yapıya sahip olup bu yapı birbirini takip eden ve birbiri ile ilişki içerisinde olan döngüsel aşamalardan oluşmaktadır. Bu aşamalar bazen birbirini takip edebilmekte duruma göre de yeri ve sırası değişebilmektedir. Creswell (2017) eylem araştırmasının sistematik bir süreçten meydana geldiğine vurgu yapmış ve araştırma boyunca takip edilmesi gereken adımların olduğunu söylemiştir. Mills (2014) eylem araştırmalarının dört aşamadan meydana geldiğini ve bu aşamaların ortak olduğunu ifade etmiştir.

Şekil 1.1: Diyalektik eylem araştırması döngüsü (Mills, 2014).

Büyüköztürk vd. (2012) gerçekleştirecek çalışmanın özelliklerine göre eylem araştırmasının aşamalarının farklılık gösterebileceğini dile getirmiştir. Eylem araştırmalarının aşamalarını şekil 2. de gösterildiği gibi ifade etmiştir.

Şekil 1.2: Eylem araştırma döngüsü

3.2 Çalışma Grubu

Çalışma grubunu 2023-2024 eğitim öğretim yılında Bartın İli Merkezinde yer alan ilköğretim okulunda 4. sınıfta öğrenimini sürdüren 2 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin özellikleri şunlardır:

1. Okuma faaliyetinde akranları düzeyinde olmayan öğrenciler.
2. Okumalarına engel fiziksel problemleri olmayan öğrencilerdir.
3. Okumada güçlük yaşayan ve okuma sırasında çok fazla sesli okuma, hatası gerçekleştiren öğrencilerdir.
4. 4. sınıfta olmalarına rağmen okuma düzeyi 3. sınıf endişe düzeyinde olan aynı zamanda okuduğunu anlama konusunda zayıf öğrencilerdir.

Araştırmanın yapılacağı okul ve öğrenci belirlenmesinde araştırmacının özellikleri de etkili olmuştur. Araştırmacının görev yaptığı okul ve o okuldaki öğrenciler katılımcıları oluşturmaktadır. Kolay ulaşılabilirlik bu seçimde temel etken olmuştur.

Kolay ulaşılabilir yöntemin seçilmesinin nedeni maliyet bakımından diğer yöntemlerden daha uygun olması ve bu yöntemin araştırmaya kolaylık ve hız kazandırıyor olmasıdır (Baltacı, 2018).

3.2.1 Çalışma Grubunun Belirlenmesi

Araştırmanın çalışma grubunu öğrenimlerine ilköğretim 4. sınıfta devam eden 2 öğrenci oluşturmaktadır.

Çalışma grubunda yer alacak öğrencilerin seçimi için 2023-2024 eğitim ve öğretim yılında araştırmacının görev yaptığı ilköğretim 4. sınıf öğretmenleriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Öğretmenler ile sınıflarında fiziksel ve herhangi bir tanı almış zihinsel bir problemi olmamasına karşı okuma faaliyetini gerçekleştirmede sorunlar yaşayan öğrenciler hakkında görüşme yapılmıştır. Görüşmeler sonucunda 2 öğrenci (bir kız, bir erkek) belirlenmiştir. Öğrencilerin okuma hatalarını ve okuduğunu anlama düzeylerini tespit etmek için 4. sınıf Türkçe ders kitabı (Koza Yayınları) içerisini de yer alan 'Eskiciyle Para Babası' metni ve ilköğretim 3.Sınıf Türkçe ders kitabı (MEB Yayınları)

içerisinde yer alan ‘Kral ve Tohum’ metni belirlenmiştir. Belirlenen metinlerin öğrencilerin daha önce okumadıkları ve hikâye türünde bir metin olmasına dikkat edilmiştir. Öğrenciler metni okurken görüntü ve ses kaydı alınmıştır. Görüntü ve ses kaydı ailelerin ve öğrencilerinin izni ile alınmıştır. Öğrencilere önce 4. sınıf Türkçe ders kitabı (Koza Yayınları) içerisini de yer alan ‘Eskiciyle Para Babası’ metni okutulmuş olup daha sonra okuduğunu anlama sorularının cevaplandırılması istenmiştir. Öğrencilerin okuma kayıtları araştırmacı tarafından detaylı bir şekilde incelenmiş olup Ö.T ve Y.T ortam, seslendirme soru ölçeğinden almış oldukları puanlar sırasıyla 146 ve 164 olmuştur. İki öğrencide Yanlış Analiz Envanterine göre okuma düzeyleri ‘Endişe Düzeyinde’ çıktığı belirlenmiştir. Öğrencilerin metni okurken aşırı derecede zorlandıkları görülmüştür. Daha sonra öğrencilere kendi sınıf düzeylerinin bir alt seviyesi (3.sınıf) olan ilköğretim 3.Sınıf Türkçe ders kitabı (MEB Yayınları) içerisinde yer alan ‘Kral ve Tohum’ metni okutulmuştur. Öğrencilerin okuma kayıtları araştırmacı tarafından detaylı bir şekilde incelenmiş olup Ö.T ve Y.T’nin ortam, seslendirme soru ölçeğinden almış oldukları puanlar sırasıyla 186 ve 180 olmuştur. İki öğrencinin de ‘Yanlış Analiz Envanterine’ göre okuma düzeyleri ‘Öğretim Düzeyi’ olarak belirlenmiştir. Uygulama sürecine geçilebilmesi için daha sonra öğrencilerin ailelerine araştırma hakkında bilgiler verilerek onayları alınmıştır. Çalışma izin belgeleri Ek’te yer almaktadır.

3.2.2 Çalışma Grubunun Özellikleri

Bartın ili Merkezinde yer alan bir ilkokulda öğrenimlerine devam eden Ö.T ve Y.T 4. sınıftadır. Öğrencilerin öğretmeni ve bakmakla yükümlü kişilerle gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda öğrencilerin herhangi bir tanı almış bir zekâ problemlerinin olmadıkları ve okumalarına engel oluşturacak fiziksel problemleri olmadıkları belirlenmiştir.

Ö.T köyde yaşamaktadır. Bakımını yengesi, dedesi ve ninesi üstlenmiştir. Annesi ve babası ayırır. Ö.T 3 kardeşdir. Kardeşlerin en küçüğüdür. Ekonomik düzeyleri iyi değildir. Kardeşleri yurttadır. Hafta sonları bir araya gelmektedirler. Ö.T genel olarak derslerde başarısızdır. Okuma ve yazma becerileri zayıftır. Derslere ilgi göstermemektedir.

Sesli okuma hataları yapmakta, okuduklarını anlamamakta ve yazı yazma konusunda sorunlar yaşamaktadır.

Y.T Köyde yaşamaktadır. 2 kardeştir. Abisi vardır. Anne babası ayrıdır. Bakımından babası sorumludur. Ekonomik düzeyleri normaldir. Y.T okuma ve yazma becerilerinde akranları düzeyinde değildir. Çok fazla duraklama hatası yapmakta bu hataları yanlış okuma ve atlama hataları takip etmektedir. Diğer ders başarıları da zayıftır. Kitap okuma etkinliklerinde okumaya gayret göstermekte fakat istenilen becerileri yerine getirememektedir

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma sürecinde verileri toplamak amacıyla ‘‘Yanlış Analiz Envanterinden’’ faydalanılmıştır. Çocukların sesli okumada gerçekleştirdikleri hataları ve okuduklarını anlayıp anlamadıklarına dair bilgileri bu envanter sağlamaktadır. Yanlış analizi envanteri standartlaştırılmış testlerden olmayıp çocukların okuma faaliyetinde gerçekleştirdikleri hataları gösteren ve okuma faaliyetinin anlama ile gerçekleşip gerçekleşmediği hakkında bilgi veren bir testtir (Akyol, 2005; Yılmaz, 2006). Araştırmada yanlış analiz envanteri kullanılarak çocukların okuma düzeyleri belirlenmiştir. Çocukların okuma düzeylerini belirlemek için hikâye türü metinler seçilmiştir. Uygulama öncesinde, sürecinde ve sonunda okutulan metinlerin güçlük seviyeleri Ateşman tarafından 1997 yılında Flesch okuma kolaylığı formülü temel alınarak geliştirilmiş bir formül ile hesaplanmış ve güçlükleri aynı seviyede metinler çocuklara okutulmuştur.. Öğrencilerin belirlenmesinde metinler okutulurken ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Ses kayıt cihazının kullanılması için veliden ve çocuktan izin alınmıştır. Veriler toplandıktan sonra analiz sürecine geçilmiştir.

3.3.1 Yanlış Analiz Envanteri

Yanlış analiz envanteri: Okumada güçlüğü yaşayan öğrencilerin gerçekleştirdikleri sesli okuma hatalarını, okuduklarını anlama yetilerini ve okuma düzeylerini belirlemede kullanılan bir ölçme aracı olarak ifade edilebilir. Yanlış analiz envanteri Akyol (2005) ve Yılmaz (2006) Türkçeye uyarlanmıştır. Bu ölçme aracı: ortam, seslendirme soru ölçeği olmak üzere 3 kısımdan oluşmakta olup ortam ve seslendirme ölçeği öğrencinin kelime

tanıma ve okuyabilme seviyesini tespit ederken soru ölçeği ise okuma güçlüğü yaşayan öğrencinin okuduğunu anlama becerilerinin tespit edilmesini sağlar. 3 ölçekten alınan puanların toplamı çocuğun başarı seviyesini belirler ve 180 altında alınan puan endişe düzeyini, 180-240 öğretim düzeyini, 240 puan ve üzeri serbest okuma düzeyini ifade eder (Yılmaz, 2019).

3.3.2. Yanlış Analiz Envanterinin Puanlandırılması

1.Ortam Ölçeği Puan Hesabı

0 Puan: Hiç okumadı.

1 Puan: Kelimeyi öğretmen söyledi.

2 Puan: Aynı kelime, yapıları içermedi.

3 Puan: Aynı kelime, yapıları içerdi.

4 Puan: Aynı kelime, yapıları içerdi; kendi eklediği kelimeler yazar ile aynı ifadede.

5 Puan: Kendi kendini düzeltti (Yılmaz, 2019)

2.Seslendirme Ölçeği Puan Hesabı

0 Puan: Harf benzerliği kendi koyduğu kelime ile yok.

1 Puan: 1 harf benzerli kendi koyduğu kelime ile var.

2 Puan: 2 harf benzerliği kendi koyduğu kelime ile var.

N Puan: N harf benzerliği kendi koyduğu kelime ile var (Yılmaz, 2019).

3. Soru Ölçeği Puan Hesabı

Bu kısımda öğrencilere 3 tane basit anlama ve 3 tanede derinlemesine anlama sorusu sorulur.

a. Basit anlama sorularına yönelik puan hesaplama

0 Puan: Hiç cevaplanmadı.

1 Puan: Kısmen cevap verildi.

2 Puan: Cevap tam olarak verildi (Yılmaz, 2019).

b. Derinlemesine anlama sorularına yönelik puan hesaplama

0 Puan: Hiç cevaplanmadı.

1 Puan: Kısmen cevap verildi.

2 Puan: cevap doğruya yakın fakat eksik verildi.

3 Puan: Tam olarak cevap verildi.

3.3.3. Yanlış Analiz Envanterinin Uygulanması

Envanteri uygulamak için izlenilecek adımlar şunlardır:

- 1.Okumada güçlük çeken öğrenciler tespit edilir.
2. Öğrencilerin kendi öğretim düzeyinde önceden okumadığı bir metin belirlenir.
- 3.Metinle ilgili basit ve derinlemesine anlama soruları oluşturulur.
- 4.Öğrencinin okuma esnasında kendini rahat hissedeceği sakin bir ortam hazırlanır (Akyol, 2005).
- 5.Öğrencini okumasın kayıt altına alınması için gerekli tedbirler alınır (Yılmaz, 2019).
6. Metin öğrenciye sesli olarak okutturulur ve müdahale edilmeksizin okuma kayıt altına alınır.
- 7.Okuduğunu anlama soruları öğrenci tarafından yazılı olarak cevaplandırılır.
8. Puanlandırmaya geçilir. Ses kaydı ile orijinal metin karşılaştırılarak yapılan hatalar ses, ortam ve soru ölçeği kriterlerine göre puanlandırılarak pay/payda olacak şekilde ilgili tabloya yazılır. Pay ve paydaya ait veriler alt alta toplanır ve yüzdelik hesap yapılarak aldığı puan belirlenir.
9. Ölçeklerden alınan puanların hepsi yüzdelik hesabı yapıldıktan sonra toplanır ve aldığı puana göre öğrencinin okuma düzeyi belirlenir. Okuma düzeyleri:
  - a) 180 altı endişe düzeyi.
  - b) 180-240 öğretim düzeyi.
  - c) 240 üzeri serbest okuma düzeyi.

3.3.4 Okuduğunu Anlama Soruları

Araştırmacı tarafından uzman görüşü alınarak seçilmiş metinler çocuklara sesli olarak okutulmuş daha önceden hazırlanan okuduğunu anlama soruları çocuklara cevaplandırılmıştır. Okuduğunu anlama sorularının belirlenmesi sürecinde dört farklı sınıf öğretmeni ve alanında uzman bir akademisyen hazırlanan soruları incelemiş ve fikirlerini paylaşmışlardır. Uygulama öncesinde hazırlanan 4. sınıf okuma metnine ait derinlemesine anlama soruları öğretmen ve alanında uzman akademisyenin tavsiyeleri doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir. Öğrencilerin okuduklarını anlama seviyelerinin tespit

edilebilmesi için üç adet basit anlama sorusu ve 3 adet derinlemesine anlama sorusu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Basit anlama soruları cevabı metnin içerisinde yer alan alt düzey düşünme becerileri kullanılarak cevaplanan sorulardır. Bu seviye soruları bilgiyi hatırlama ve tanımaya odaklanmaktadır (Yıldırım, 2012). Derinlemesine anlama soruları ise cevabı metnin içerisinde yer almayan öğrencinin üst düzey düşünme becerilerini kullanarak cevap vereceği sorular olarak ifade edilebilir (Yılmaz, 2022). Bloom ve arkadaşları tarafından ‘Eğitim Kazanımlarının Sınıflandırılması’ isimli kitapta yer alan bilişsel taksonomi analiz edildiğinde değerlendirme basamağı, analiz basamağı ve sentez basamağı üst düzey; ilk üç basamakta yer alan bilgi, kavrama ve uygulama basamaklarında yer alan sorular ise alt düzey bilişsel sorular olarak ifade edilmektedir (Krathworld, 2002).

Okuduğunu anlama soruları uygulama öncesinde okutulan metinlerde, uygulama sürecinde okutulan metinlerde ve uygulama sonrası okutulan metinlerde metinler okutulduktan sonra araştırmacı tarafından çocuklara cevaplandırılmıştır.

3.3.5 Araştırmada Kullanılan Metinlerin Özellikleri

Uygulama öncesinde, uygulama sürecinde ve uygulama sonrası süreçte okutulan metinlerin genel özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

1. Metinler Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylıdır.
2. Tüm metinler hikâye türünden metinler arasından seçilmiştir.
3. Hikye türü metinler çocukların dikkatini çekecek tarzda olmasına dikkat edilmiştir.
4. Metinlerin kelime sayılarının birbirine yakın olmasına özen gösterilmiştir.
5. Metinlerin zorluk derecelerinin birbirine denk olmasına özen gösterilmiştir. Zorluk dereceleri Ateşman (1997) geliştirmiş olduğu formül ile belirlenmiştir.

Ateşman Formülü

Ateşaman okuma faaliyetinde okuyanın okuduğu metni kolay veya zor anlaşılır oluşunu okunabilirlik olarak tanımlamış ve bir metnin anlaşılma seviyesi ile okuma arasında doğru

bir orantı olduğunu dile getirmiştir. Kolay metinlerin dikkat çekmediğini zor metinlerin ise anlaşılmasının zor olduğunu söylemiş ve bu nedenle metnin okunabilirlik oranının metnin etkili ve verimli olmasını doğrudan etkilediğini savunmuştur. Bununla birlikte metinler, sahip olduğu özelliklerle birlikte mutlaka okuyucusunun seviyesine de uygun olması gerektiğini söylemiştir.

Ateşman'ın (1997) Flesch'e ait okunabilirlik formülünü dilimize uyarladığı okunabilirlik formülü ülkemizde okunabilirlik alanında yapılan ilk çalışmalardan biri olduğu ve formülün en önemli özelliğinin alanda Türkçeye uyarlanan ilk ölçek olmasıdır. Ateşman (1997) Türkçe için kelime ve cümle uzunluğunu temel alan ve metinden seçilen yüz kelimelik bir bölümde uygulanabilen aşağıdaki okunabilirlik formülü ve sınıflandırması geliştirilmiştir:

X - 1: Hece olarak ortalama kelime uzunluğu
X - 2: Kelime olarak ortalama cümle uzunluğu
Okunabilirlik puanı = $198.825 - (40.175 \cdot [(X) - 1] - (2.610 \cdot X - 2))$

Tablo 1.1: Ateşman okunabilirlik formülü (Ateşman, 1997).

Değişkenlerin denklemde yerini almasıyla 1-100 arasında bir puan elde edilir. Okunabilirlik puanları beş kategoride ele alınmaktadır (Ateşman, 1997).

OKUNABİLİRLİK SAYISI	DERECELER
90-100	Çok Kolay
70-89	Kolay
50-69	Orta Güçlükte
30-49	Zor
1-29	Çok Zor

Tablo 1.2: Türkçe metinlerin okunabilirlik sayılarına göre sınıflandırılması (Ateşman, 1997).

Uygulama öncesinde ve uygulama sonrasında okutulan metinlerin zorluk dereceleri ölçülmüş ve kolay metinler oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Sınıf Düzeyi	Metin Adı	Okunabilirlik Sayısı	Metinlerin Sınıflandırılması
4.SINIF	Eskiciyle Para Babası	82	Kolay
3.SINIF	Kral ve Tohum	77	Kolay
3.SINIF	Tavşan İle Kaplumbağa	84	Kolay
4.SINIF	Kaşığı	89	Kolay

Tablo 1.3: Uygulama öncesi ve uygulama sonrası kullanılan metinlerin okunabilirlik sayıları

Uygulama öncesinde öğrencilere 2 adet metin okutulmuştur.

Birinci metin ilköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitabı (Koza Yayınları) içerisinde yer alan ‘Eskiciyle Para Babası’ metni 327 kelimedenden oluşmaktadır. Okunabilirlik sayısı 82 olup kolay bir metin olduğu Ateşman (1997) tarafından hazırlanan ölçek ile belirlenmiştir. Okuma güçlüğü yaşayan öğrenciler tespit edildikten sonra öğrencilere önce 4. sınıf metinleri okutturulmuş olup daha sonra okuduğunu anlama sorularının cevaplandırılması istenmiştir. Öğrencilerden Ö.T ve Y.T ortam, seslendirme soru ölçeğinden almış oldukları puanlar sırasıyla 146 ve 164 olmuştur. İki öğrencide Yanlış Analiz Envanterine göre okuma düzeyleri ‘Endişe Düzeyinde’ çıktığı için bir alt sınıf seviyesinde metine geçilmiştir.

İkinci metin ilköğretim 3. sınıf Türkçe ders kitabı (MEB Yayınları) içerisinde yer alan ‘Kral ve Tohum’ metni 267 kelimedenden oluşmaktadır. Okunabilirlik sayısı 82 olup kolay bir metin olduğu Ateşman (1997) tarafından hazırlanan ölçek ile belirlenmiştir. Ö.T ve Y.T ortam, seslendirme soru ölçeğinden almış oldukları puanlar sırasıyla 186 ve 180 olmuştur. İki öğrencide Yanlış Analiz Envanterine göre okuma düzeyleri ‘Öğretim Düzeyinde’ çıkmıştır ve uygulama sürecine geçilmiştir.

Uygulama sürecinde çocuklara hikâye türü metinler Tekrarlı Okuma Yöntemi uygulanarak okutulmuştur. Süreç 2 ay devam etmiştir. Metinlerin okunabilirlik seviyelerine dikkat edilmiş ve seviyeleri birbirine yakın metinler tercih edilmiştir. Her metin okunduktan sonra okuduğunu anlama soruları çocuklar tarafından cevaplandırılmıştır. Bu süreç sonunda uygulama sonrası sürece geçilmiştir.

Uygulama sonrası süreçte çocuklara 3 sınıf düzeyinden 2 farklı metin okutulmuştur.

Birinci metin ilköğretim 3.sınıf Türkçe ders kitabı (SDR Dikey Yayınları) içerisinde yer alan ‘Tavşan İle Kaplumbağa’ metni 363 kelimedenden oluşmakta ve okunabilirlik sayısı 84 olup kolay metin kategorisine girdiği Ateşman (1997) tarafından hazırlanan ölçek ile belirlenmiştir. Ö.T ve Y.T ortam, seslendirme soru ölçeğinden almış oldukları puanlar sırasıyla 246 ve 242 olmuştur. İki öğrencide Yanlış Analiz Envanterine göre okuma düzeyleri ‘Serbest Düzet’ çıkmıştır ve bir üst sınıf seviyesinden metin çocuklara okutulmuştur. İkinci metin ilköğretim 4. sınıf Türkçe der kitabı (MEB) Yayınları içerisinde yer alan ‘Kaşağı’ metni 473 kelimedenden oluşmakta ve okunabilirlik endeksi 89 olup kolay metin kategorisine girdiği Ateşman (1997) tarafından hazırlanan ölçek ile belirlenmiştir. Ö.T ve Y.T ortam, seslendirme soru ölçeğinden almış oldukları puanlar sırasıyla 228 ve 222 olmuştur. İki öğrencide Yanlış Analiz Envanterine göre okuma düzeyleri ‘Öğretim Düzeyinde’ çıkmıştır.

3.4 Verilerin Toplanması

Araştırma sürecinde veriler toplanırken öğrencilerin sesli okuma kayıtları kayıt altına alınmıştır. Öğrencilerin önce okuma düzeyleri tespit edilmiş, okuma seviyelerine uygun metinler ile uygulama süreci çalışmalar gerçekleştirilmiş ve uygulama sonrası değerlendirme gerçekleştirilmiştir.

Bartın ili merkez beldesinde yer alan birleştirilmiş köy okulunda öğrenimlerine devam eden ve okuma güçlüğü problemi yaşayan öğrencilerin sesli okuma hatalarını, okuduğunu anlama sevelerini ve okuma becerilerinin düzeylerini tespit edebilmek amacı ile uygulama öncesinde 2 hafta çalışma gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere önce 327 kelimedenden oluşan 4. Sınıf Türkçe ders kitabı (Koza Yayınları) içerisini de yer alan Eskiciyle Para Babası metni okutturulmuş ve okuma sonrası okuduğunu anlama soruları çocuklara yöneltilmiştir. Öğrenciler metni okurken velisinden ve kendisinden izin alınarak okuma süreci ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Okuma süreci daha sonra detaylı bir şekilde Yanlış analiz Envanterine göre analiz edilmiş ve çocukların okuma düzeylerinin “Endişe Düzeyinde” olduklarının sonucuna varılarak bir sınıf alt düzeyde yani 3. sınıf düzeyinde çocuklara metin okutulmuştur. Öğrencilere daha sonra 267 kelimedenden oluşan ilköğretim 3.sınıf Türkçe ders kitabı (MEB Yayınları) içerisinde yer alan Kral ve Tohum metni okutularak

okuduklarını anlam soruları çocuklara cevaplandırılmış ve okuma seviyelerinin ‘Öğretim Düzeyinde’ Tespit edilmiş ve uygulama sürecine geçilmiştir.

Uygulama sürecinde öğrencilere tekrarlı okuma yöntemi uygulanarak çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler toplamda Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylı 24’er metin okumuşlar ve bu metinlere yönelik okuduklarını anlama sorularını cevaplamışlardır. Öğrenciler uygulama sürecinde okumalarını okuma yapmaya uygun rahatsız olmayacakları sessiz bir ortamda gerçekleştirmişlerdir. Öğrenciler, uygulama sürecinde okumalarını, rahatsız olmayacakları ve okuma yapmaya uygun sessiz bir ortamda gerçekleştirmişlerdir. Süreç içerisinde öğrencilerin sıkılmamaları uygulamaya devam etmeye özen göstermeleri için okumaya teşvik edici pekiştireçler araştırmacı tarafından öğrencilere sunulmuştur. Yöntem araştırmacı tarafından öğrencilerin ailelerine de gösterilmiş ve çocuklara haftalık olarak bir adet kendi seviyelerine uygun masal kitapları verilerek evde okumaları sağlanmıştır. Uygulama öncesi ve uygulama süreci hedeflenen zamanda tamamlanmış ve toplamda 12 adet masal kitabı okutulmuştur.

Uygulama sonunda öğrencilerin sesli okuma faaliyetleri sırasında gerçekleştirdikleri okuma hatalarında azalma olup olmadığını, okuduğunu anlama seviyelerinde değişim olup olmadığını ve okuma düzeylerinde bir değişim olup olmadığını tespit etmek amacıyla metinler çocuklara okutturulmuştur. Önce üçüncü sınıf düzeyinde 363 sözcükten meydana gelen ‘Tavşan İle Kaplumbağa’ metni daha sonra 473 sözcükten meydana gelen 4. sınıf düzeyinde ‘Kaşığı’ metni okutulmuş ve metinlerin analizi araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir.

3.4.1 Tekrarlı Okuma Yönteminin Uygulama Süreci

1.KISIM	
Öğrencinin Adı	Ö.T/Y.T
Uygulama Zamanı	40DK
2.KISIM	
HEDEF	Okuma güçlüklerini gidermede tekrarlı okuma yönteminin etkisini ve verimliliğini göstermek.
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	Ev ödevlerinin verilmesi
ARAÇ GEREÇLER	Ses kayıt cihazları. Masal kitapları. Ders kitapları.
ÖĞRETİM SÜRECİ	Dikkat Çekme, Güdülenme, Gözden Geçirme ve Derse Geçiş
BİREYSEL ÖĞRENME	Masal kitapları okuma
3. KISIM	
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Uygulama sonrası okutulan metinler ve okuduğunu anlama sorularının cevapları puanlandırılarak öğrencilerin okuma düzeylerinin tespitinin gerçekleştirilmesi

Tablo 1.4: Uygulama süreci tablosu

3.5 Verilerin Analizi

Verilerin analizinde ‘Yanlış Okuma Envanteri’ kullanılmıştır. Yanlış analiz envanteri: Okumada güçlüğü yaşayan öğrencilerin gerçekleştirdikleri sesli okuma hatalarını, okuduklarını anlama yetilerini ve okuma düzeylerini belirlemede kullanılan bir ölçme aracı olarak ifade edilebilir. Akyol tarafından (2005) uyarlanan bu ölçme aracı: ortam, seslendirme soru ölçeği olmak üzere 3 kısımdan oluşmakta olup ortam ve seslendirme ölçeği öğrencinin kelime tanıma ve okuyabilme seviyesini tespit ederken soru ölçeği ise okuma güçlüğü yaşayan öğrencinin okuduğunu anlama becerilerinin tespit edilmesini sağladığını ifade etmektedir. 3 ölçekten alınan puanların toplamı çocuğun başarı seviyesini belirleyip 180 altında alınan puan endişe düzeyini, 180-240 öğretim düzeyini, 240 puan ve üzeri serbest okuma düzeyini ifade etmektedir (Yılmaz, 2019).

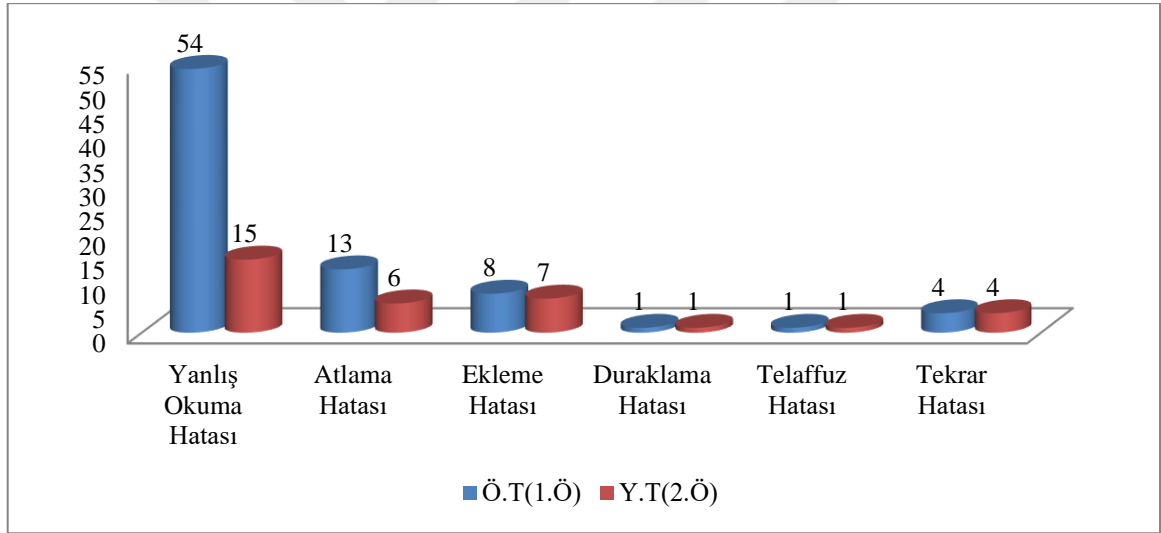
Öğrencilere metinler okutturulup ses kayıt cihazı ile okumaları kayıt altına alınmıştır. Daha sonra 3 tane basit anlama ve 3 tane derinlemesine anlama soruları olmak üzere topla 6 tane soru öğrencilere cevaplandırılmıştır. Yanlış okuma envanterine göre metinlerin analizi ve okuduğunu anlama sorularına verilen yanıtlar detaylı bir şekilde puanlandırılmış ve çocukların okuma düzeyleri tespit edilmiştir.

4. BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu aşamasında eğitimlerine ilkökul 4. sınıfta devam eden ve okuma güçlüğü yaşayan Ö.T ve Y.T'nin okuma sırasında gerçekleştirdiği sesli okuma hatalarını gidermede, okuduğunu anlama ve okuma becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisinin düzeyine dair sonuçlar ve yorumlara yer almaktadır.

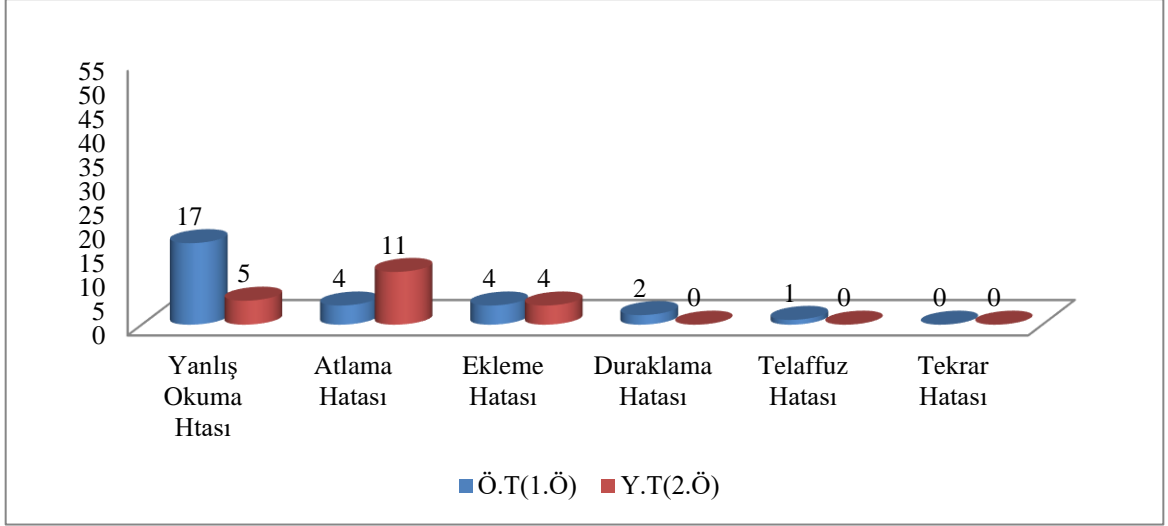
4.1. Uygulama Öncesi Öğrencilerin Gerçekleştirdikleri Sesli Okuma Hataları

Araştırmanın 1. Alt problemine (Okuma güçlüğü yaşayan ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin uygulama öncesinde yaptıkları sesli okuma hataları nelerdir?) ilişkin bulgular grafiklerle gösterilmiştir.

Şekil 2.1: Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerinin uygulama öncesi 4. sınıf düzeyinde yaptıkları sesli okuma hataları

Şekil 2.1'de yer alan sonuçlara göre, okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin uygulama öncesi 4. sınıf düzeyinde gerçekleştirdiği sesli okuma hata türleri ve sesli okuma hataların sayıları gösterilmektedir. Öğrencilerden Ö.T (Mavi) 54 yanlış okuma hatası, 13 atlama hatası, 8 ekleme hatası, 4 tekrar hatası, 1 telaffuz hatası, 1 duraklama hatası yapmıştır. Diğer öğrenci Y.T ise (Kırmızı) 15 yanlış okuma, 6 atlama hatası, 7 ekleme hatası, 4 tekrar hatası, 1 duraklama hatası, 1 telaffuz hatası gerçekleştirmiştir.

Şekil 2.2: Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerinin uygulama öncesin 3. sınıf düzeyinde yaptıkları sesli okuma hataları

Şekil 2.2’de sunulan sonuçlara bakıldığında, okumada güçlük çeken öğrencilerin uygulama öncesi 3. sınıf düzeyinde gerçekleştirdiği sesli okuma hata türleri ve sesli okuma hataları sayıları gösterilmektedir. Öğrencilerden Ö.T (Mavi) 17 yanlış okuma hatası, 4 atlama hatası, 4 ekleme hatası, 2 tekrar hatası, 1 telaffuz hatası, 0 duraklama hatası yapmıştır. Diğer öğrenci Y.T ise (Kırmızı) 5 yanlış okuma, 11 atlama hatası, 4 ekleme hatası, 0 tekrar hatası, 0 duraklama hatası, 0 telaffuz hatası gerçekleştirmiştir.

4.2. Uygulama Öncesi Okuduğunu Anlama Seviyesine İlişkin Bulgular

Araştırmanın 2. alt problemine (Okuma güçlüğü yaşayan ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin uygulama öncesinde okuduğunu anlama düzeyi nedir?) ilişkin bulgular grafiklerle gösterilmiştir.

Öğrenci	4.Sınıf Okuduğunu Anlama Düzeyi	3. Sınıf Okuduğunu Anlama Düzeyi
Ö.T	%20	%60
Y.T	%27	%40

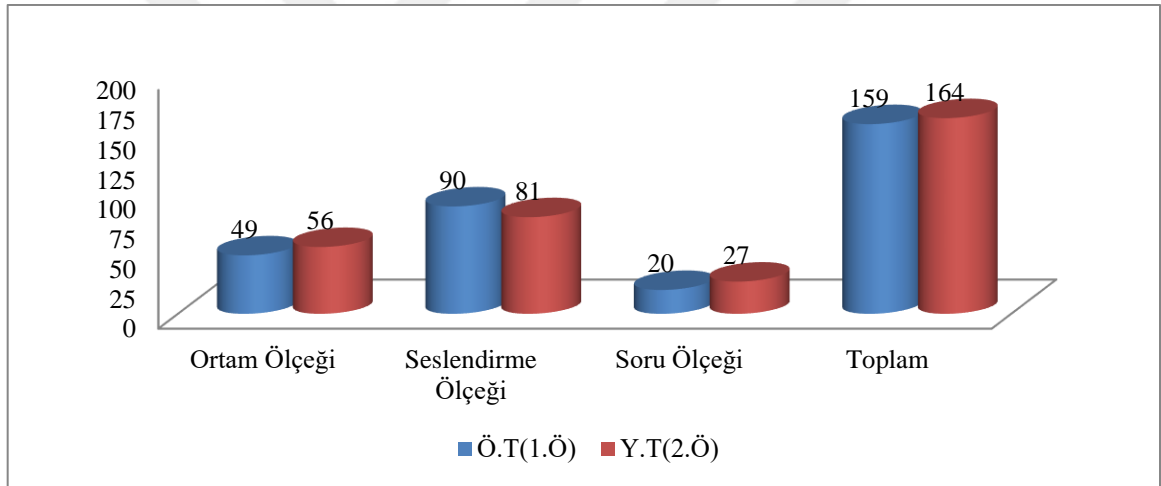
Tablo 1.5: Uygulama öncesi okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuduğunu anlama seviyesi

Tablo 1.5 incelendiğinde okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerde Ö.T 4. sınıf düzeyinde gerçekleştirmiş olduğu okuma sonucunda okuduğunu anlama seviyesi %20 belirlenmiş olup, Y.T isimli öğrencinin ise okuduğunu anlama seviyesi %27 olarak hesaplanmıştır.

3. sınıf seviyesinde gerçekleştirilen okuma sonuçlarına göre ise Ö.T'nin okuma seviyesi %60 hesaplanmış Y.T'nin okuduğunu anlama seviyesi ise %40 olarak hesaplanmıştır.

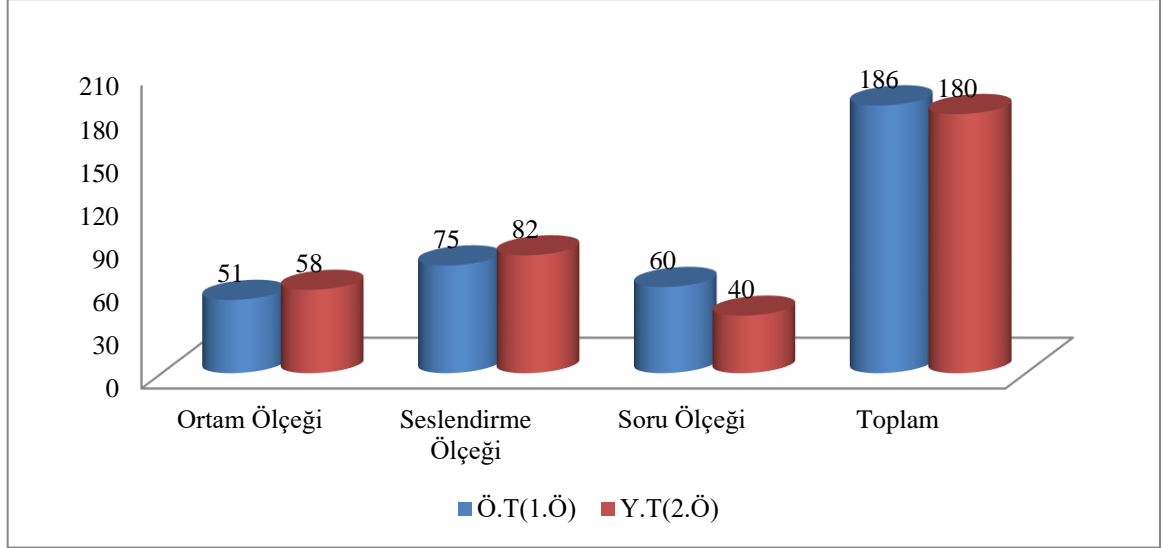
4.3. Uygulama Öncesi Okuma Seviyelerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın 3. alt problemi olan (Okuma güçlüğü yaşayan ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin uygulama öncesinde okuma seviyesi nedir?) sorusuna ilişkin bulgular grafiklerle gösterilmiştir.

Şekil 2.3: Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerinin uygulama öncesi 4. sınıf düzeyi okuduğunu anlama seviyesi

Şekil 2.3 öğrencilerin ortam, seslendirme ve soru ölçeklerinden aldıkları puanları göstermektedir. Öğrencilerden Ö.T. ortam ölçeğinden 49, seslendirme ölçeğinden 90, soru ölçeğinden 20 puan almış toplamda ise 159 puana ulaşmıştır. Ö.T isimli öğrencinin almış olduğu puan 180 puandan az olduğu için okuma düzeyi 'Endişe Düzeyi' olarak belirlenmiştir. Öğrencilerde Y.T ortam ölçeğinden 56, seslendirme ölçeğinden 81, soru ölçeğinden 27 puan almış toplamda ise 164 puana ulaşmıştır. Y.T. isimli öğrencinin almış olduğu puan 180 puandan az olduğu için okuma düzeyi 'Endişe Düzeyi' olarak belirlenmiştir.

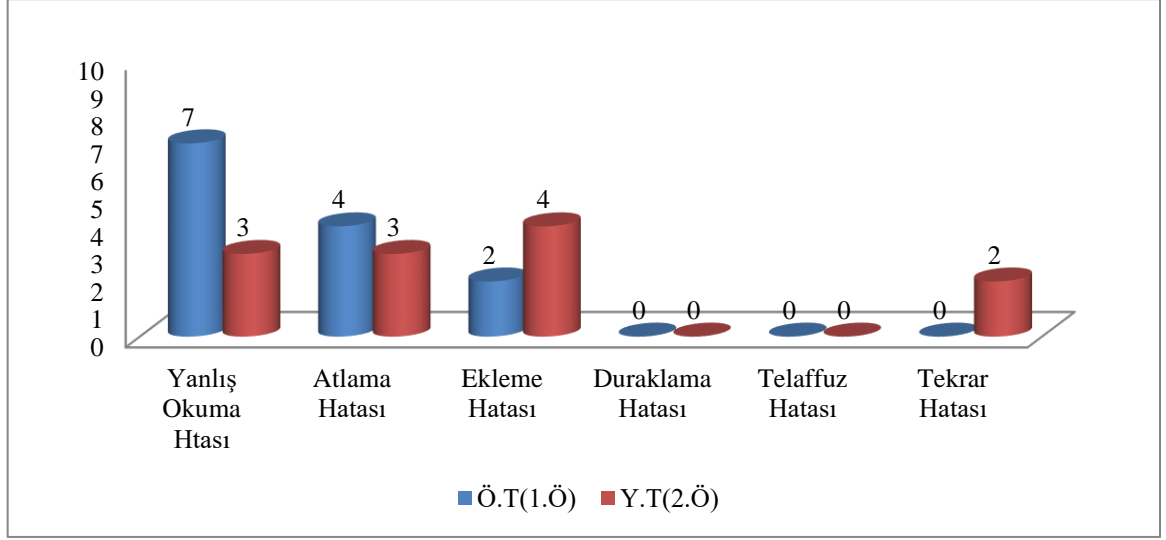

Şekil 2.4: Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerinin uygulama öncesi 3. sınıf düzeyi okuduğunu anlama seviyesi

Şekil 2.4 öğrencilerin ortam, seslendirme ve soru ölçeklerinden aldıkları puanları göstermektedir. Öğrencilerden Ö.T. ortam ölçeğinden 51, seslendirme ölçeğinden 75, soru ölçeğinden 60 puan alarak toplamda 186 puana ulaşmıştır. Ö.T isimli öğrencinin almış olduğu puan 180-240 puan arasındadır bu nedenle okuma düzeyi ‘Öğretim Düzeyi’ olarak belirlenmiştir. Öğrencilerde Y.T ortam ölçeğinden 58, seslendirme ölçeğinden 82, soru ölçeğinden 40 puan alarak toplamda 180 puana ulaşmıştır. Y.T. isimli öğrencinin almış olduğu puan 180-240 puan arasındadır bu nedenle okuma düzeyi ‘Öğretim Düzeyi’ olarak belirlenmiştir.

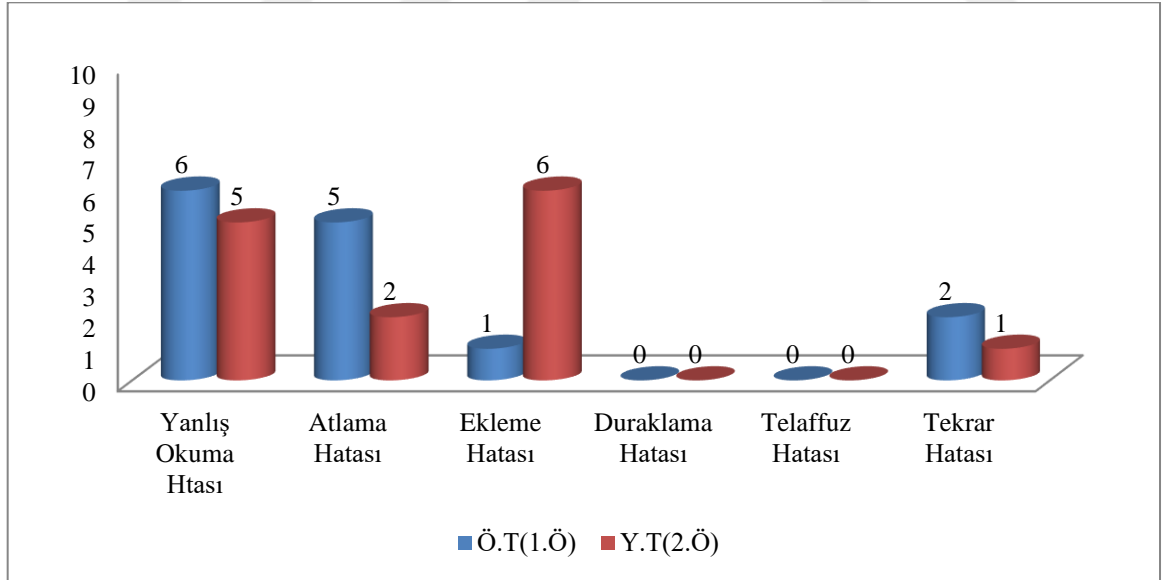
4.4. Uygulama Sonrası Sesli Okuma Hatalarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 4. alt problemine (Okuma güçlüğü yaşayan ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin sesli okuma hatalarını düzeltmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi nedir?) ilişkin bulgular grafiklerle gösterilmiştir.

Şekil 2.5: Uygulama sonrası 3. sınıf seviyesinde öğrencilerin gerçekleştirdiği sesli okuma hataları

Şekil 2.5 incelendiğinde uygulama sonrası 3. sınıf seviyesinde Ö.T Adlı öğrencinin 7 yanlış okuma hatası, 4 atlama hatası, 2 Ekleme hatası gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır. Y.T adlı öğrenci ise 3 yanlış okuma hatası, 3 atlama hatası, 4 ekleme hatası ve 2 tekrar hatası gerçekleştirmiştir.

Şekil 2.6 Uygulama sonrası 4. sınıf seviyesinde öğrencilerin gerçekleştirdiği sesli okuma hataları

Şekil 2.6 incelendiğinde uygulama sonrası 4. sınıf seviyesinde Ö.T Adlı öğrencinin 6 kere yanlış okuma hatası, 5 kere atlama hatası, 1 kere Ekleme hatası ve 2 kere de tekrar hatası gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır. Y.T adlı öğrenci ise 5 kere yanlış okuma hatası, 2 kere

atlama hatası, 6 kere ekleme hatası ve 1 kere de tekrar hatası gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır.

Sınıf	Öğrenci	Uygulama Öncesi Sesli Okuma Hatası	Uygulama Sonrası Sesli Okuma Hatası	Sesli Okuma Hatalarında Azalma oranı (%)
3.Sınıf	Ö.T	28	13	%53 Azalma
	Y.T	20	12	%40 Azalma
4.Sınıf	Ö.T	81	14	%82 Azalma
	Y.T	34	14	%59 Azalma

Tablo 1.6: Öğrencilerin uygulama öncesi ve uygulama sonrası yaptıkları sesli okuma hatalarının karşılaştırılması

Tablo 1.6 incelendiğinde öğrencilerin uygulama sonrası gerçekleştirdikleri sesli okuma hatalarının sayısında uygulama öncesi gerçekleştirdikleri sesli okuma hataları sayısına göre 3. ve 4. sınıf düzeylerinde belirgin oranlarda azalış olduğu görülmektedir. Tabloya göre tekrarlı okuma yönteminin öğrenimlerine ilkokul 4. sınıfta devam eden ve okuma güçlüğü sorunu yaşayan öğrencilerin sesli okuma hatalarını azaltmada tekrarlı okuma yönteminin oldukça etkili bir yöntem olduğu sonucuna ulaşılabilir.

4.5 Uygulama Sonrası Okuduğunu Anlama Becerilerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın 5. alt problemine (Okuma güçlüğü yaşayan ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi nedir?) ilişkin bulgular grafiklerle gösterilmiştir.

Öğrenciler	Sınıf	Metin Adı	Okuduğunu Anlama Düzeyi
Ö.T	3	Tavşan İle Kaplumbağa	%80
	4	Kaşağı	%80
Y.T	3	Tavşan İle Kaplumbağa	%86
	4	Kaşağı	%73

Tablo 1.7: Uygulama sonrası öğrencilerin okuduğunu anlama düzeyleri

Tablo 1.7 incelendiğinde öğrencilerin uygulama sonrası okuduğunu anlama düzeyleri görülmektedir. Uygulama sonrası Ö.T. isimli öğrencinin okuduğunu anlama düzeyi 3. ve 4. Sınıfta %80 olarak belirlenmiştir. Y.T isimli öğrencinin ise 3. Sınıf düzeyinde okuduğunu anlama oranı %86, 4. sınıf düzeyinde ise %73 olarak belirlenmiştir.

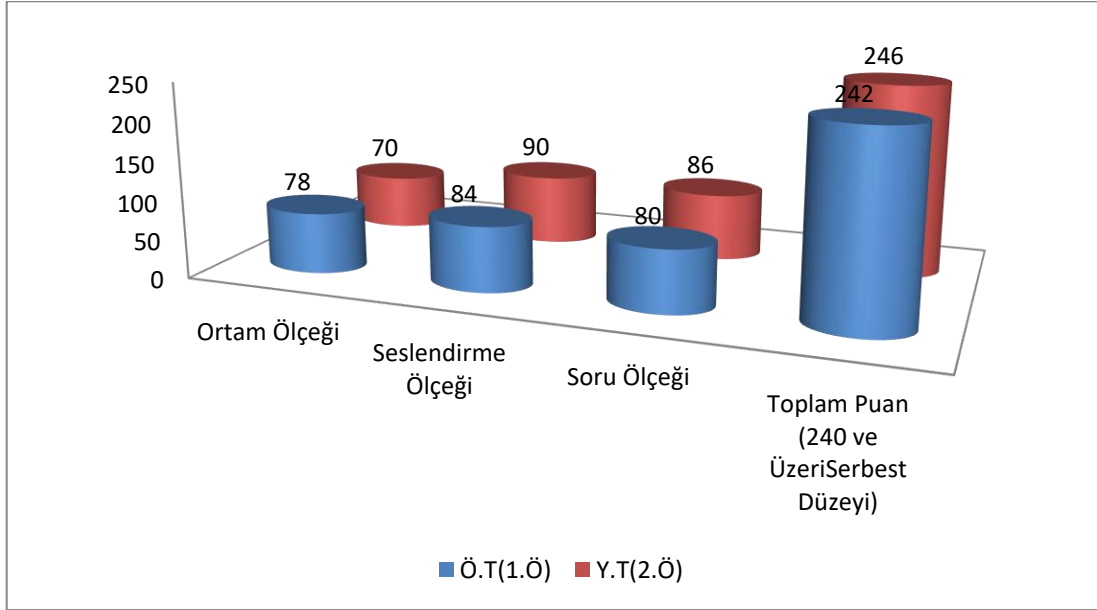
Sınıf	Öğrenci	Uygulama Öncesi Okuduğunu Anlama Oranı(%)	Uygulama Sonrası Okuduğunu Anlama Oranı(%)	Okuduğunu Anlama Becerisinde Gelişme Oranı(%)
3	Ö.T	60	80	%33 Artma
	Y.T	40	86	%115 Artma
4	Ö.T	20	80	%300 Artma
	Y.T	27	73	%170 Artma

Tablo 1.8: Öğrencilerin uygulama öncesi ve uygulama sonrasındaki okuduğunu anlama becerilerinin karşılaştırılması

Tablo 1.8 analiz edildiğinde öğrencilerin uygulama sonrası okuduğunu anlama düzeylerinin uygulama öncesi okuduğunu anlama düzeylerine göre belirgin oranda arttığını göstermektedir. Tablo analiz sonucuna göre ilkökul 4. sınıfta devam eden ve okuma güçlüğü sorunu yaşayan öğrencilerin uygulama sonrası okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin oldukça etkili bir yöntem olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

4.6. Uygulama Sonrası Öğrencilerin Okuma Seviyelerine İlişkin Bulgular

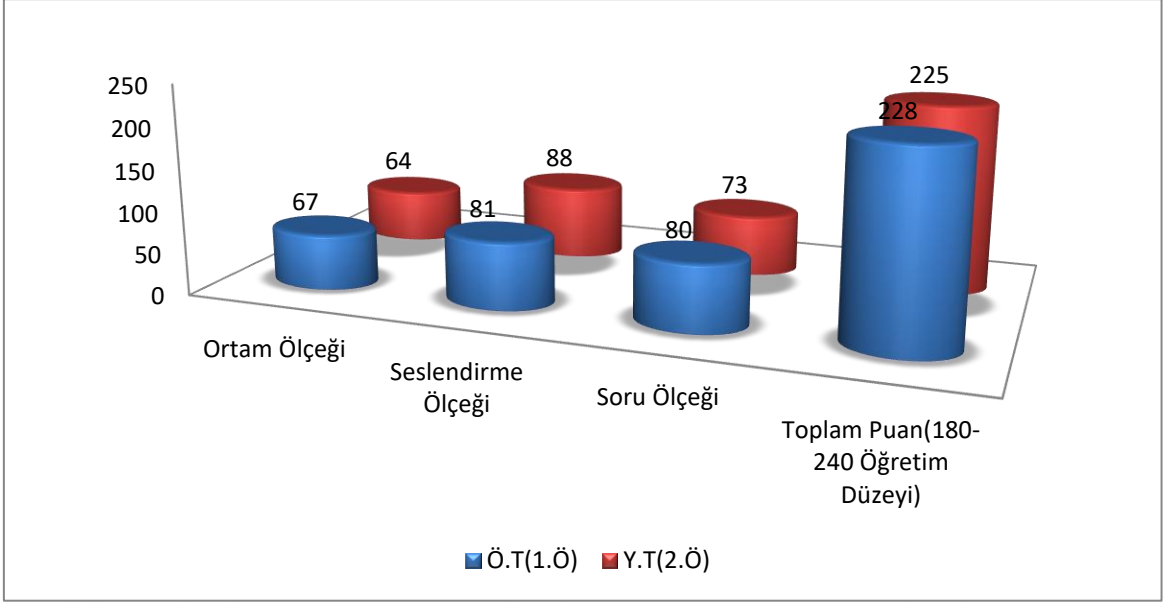
Araştırmanın 6. alt problemine (Okuma güçlüğü yaşayan ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin okuma seviyelerini yükseltmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi nedir?) ilişkin bulgular grafiklerle gösterilmiştir.

Şekil 2.7: Uygulama sonrası öğrencilerin 3. sınıf okuma seviyeleri

Şekil 2.7 incelendiğinde 3. sınıf düzeyinde öğrencilerden Ö.T. adlı öğrencinin ortam ölçeği puanı 78, seslendirme ölçeği puanı 84, soru ölçeği puanı 80 olarak hesaplanarak toplamda 245 puana ulaşılmıştır. Ö.T adlı öğrencinin toplam puanı 240 puandan üzeri olmasından kaynaklı öğrencinin okuma düzeyinin öğretim düzeyinden serbest düzeye çıktığı görülmektedir.

Y.T. adlı öğrenci incelendiğinde 3. sınıf düzeyinde ortam ölçeği puanı 70, seslendirme ölçeği puanı 90, soru ölçeği puanı 86 olarak hesaplanarak toplamda 246 puana ulaşılmıştır. Y.T adlı öğrencinin toplam puanı 240 puandan üzeri olmasından kaynaklı öğrencinin okuma düzeyinin öğretim düzeyinden serbest düzeye çıktığı görülmektedir.

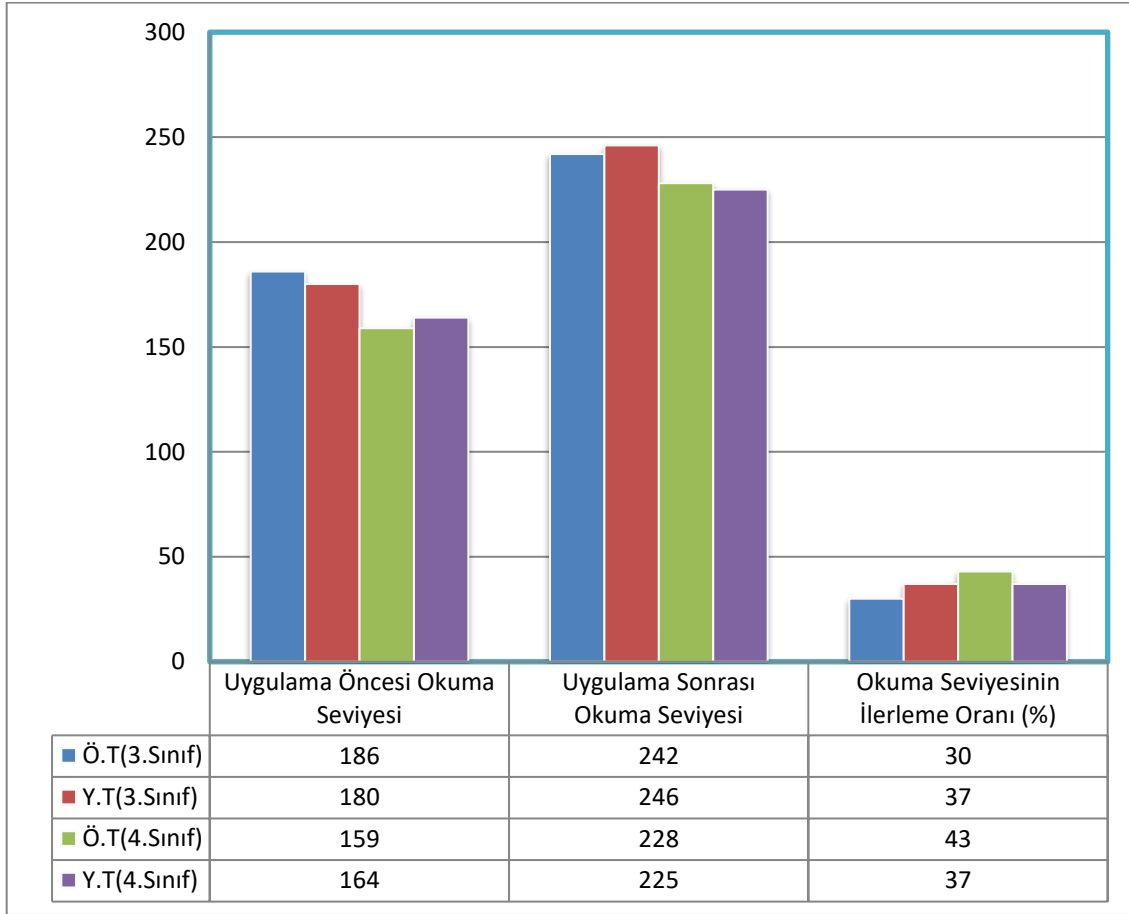
Şekil 2.8: Uygulama Sonrası Öğrencilerin 4. sınıf Okuma Seviyeleri

Şekil 2.8 incelendiğinde 4. sınıf düzeyinde öğrencilerden Ö.T. adlı öğrencinin ortam ölçeği puanı 67, seslendirme ölçeği puanı 81, soru ölçeği puanı 80 olarak hesaplanarak toplamda 228 puana ulaşılmıştır. Ö.T adlı öğrencinin toplam puanı 180-240 puan arasında olduğundan kaynaklı öğrencinin okuma düzeyinin endişe düzeyinden öğretim düzeye çıktığı görülmektedir. Y.T. adlı öğrencinin ise ortam ölçeği puanı 64, seslendirme ölçeği puanı 88, soru ölçeği puanı 73 olarak hesaplanarak toplamda 225 puana ulaşılmıştır. Y.T adlı öğrencinin toplam puanı 180-240 puan arasında olduğundan kaynaklı öğrencinin okuma düzeyinin endişe düzeyinden öğretim düzeye çıktığı görülmektedir.

Sınıf	Öğrenci	Okuma Seviyesi
3	Ö.T	242 puan (Serbest Düzey)
	Y.T	246 puan (Serbest Düzey)
4	Ö.T	228 puan (Öğretim Düzeyi)
	Y.T	225 puan (Öğretim Düzeyi)

Tablo 1.9: Uygulama sonrası öğrencilerin okuma seviyeleri

Tablo 1.9 incelendiğinde öğrencilerinin her ikisinin de 3. sınıf okuma seviyeleri serbest düzey, 4. sınıf okuma seviyelerinin ise öğretim düzeyine geldiği anlaşılmaktadır.

Şekil 2.9: Uygulama öncesi ve uygulama sonrası öğrencilerin okuma seviyelerinin karşılaştırılması

Şekil 2.9 analiz edildiğinde öğrencilerin uygulama öncesine göre okuma seviyelerinde ilerleme olduğu görülmektedir. Grafik incelendiğinde öğrenimlerine İlkokul 4. sınıfta devam eden ve okuma güçlüğü sorunu yaşayan öğrencilerin uygulama sonrası okuma seviyelerini ilerletmede tekrarlı okuma yönteminin etkili bir yöntem olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

5. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu aşamasında eğitimlerine ilkökul 4. sınıfta devam eden ve okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin sesli okuma hatalarını gidermede, okuduğunu anlama ve okuma becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkilerine ilişkin bulgulara dair sonuç, tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

5.1 Sonuç ve Tartışma

Araştırma ile ilkökul 4. sınıfta öğrenimlerine devam eden öğrencilerin okuma güçlüklerini gidermede tekrarlı okuma yönteminin etkisi incelenmiştir. Bu bağlamda ise tekrarlı okuma yönteminin sesli okuma hatalarını ortadan kaldırmada, okuduğunu anlama beceri düzeylerini arttırmada ve okuma düzeylerini ilerletmedeki etkisi ele alınmıştır. Araştırma sonucunda ise tekrarlı okuma yönteminin sesli okuma hatalarını azaltmada, okuduğunu anlama beceri düzeylerini arttırmada ve okuma düzeylerini ileriye taşımada başarılı bir yöntem olduğu neticesine varılmıştır. Elde edilen bulgular şu şekilde sunulabilir:

Ö.T isimli öğrencinin 3. sınıf düzeyinde sesli okuma hatalarında %53 düşüş olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Y.T isimli öğrencide ise 3. sınıf düzeyinde bu oran %40'tır. Ö.T isimli öğrencinin 4. sınıf seviyesinde sesli okuma hatalarında %82 oranında düşüş olmuştur. Y.T isimli öğrencide ise bu sınıf seviyesinde oran %59'dur. Öğrencilere okutturulan metinlerin sınıf düzeyi arttıkça kelime sayılarında da artış olmaktadır. Öğrencilere okutturulan metinlerde sınıf düzeyi arttıkça kelime sayısı da artış göstermiş buna bağlı olarak sesli okuma hatalarında da gerçekleştirilen hata sayısı artmıştır. Uygulama sonrasında okutturulan metinlerin sınıf düzeylerinin farklı olmasına rağmen metinlerin kelime sayısının birbirine yakınlık göstermesi uygulama sonrası sesli okuma hatalarında sınıf düzeyinde belirgin bir farkın oluşmamasına neden olmuş olabilir.

Ö.T isimli öğrencini uygulama öncesi 3. sınıf düzeyinde okuduğunu anlama düzeyi %60, 4. sınıf düzeyinde ise %20 olarak analiz edilmiştir. Y.T isimli öğrencinin ise uygulama öncesi 3. sınıf okuduğunu anlama düzeyi %40, 4. sınıf düzeyi ise %27 olarak tespit edilmiştir. Uygulama sonrasında ise Ö.T isimli öğrencinin 3. sınıf okuduğunu anlama düzeyi %80, 4. sınıf okuduğunu anlama düzeyi ise %80 olarak tespit edilmiştir. Y.T isimli öğrencinin ise 3. sınıf okuduğunu anlama düzeyi %86, 4. sınıf okuduğunu anlama düzeyi ise %73 olarak tespit edilmiştir. Ö.T isimli öğrencide 3. sınıf düzeyinde okuduğunu anlama

becerilerinde %33'lük bir artış, 4. sınıf düzeyinde ise %300'lük bir artış söz konusudur. Y.T isimli öğrencide ise 3. sınıf düzeyinde %115'lik bir artış, 4. sınıf düzeyinde ise %170lik bir artış söz konusudur. Ö.T isimli öğrencideki oransal artışın diğer öğrenciye göre fazla olmasının nedeni uygulama öncesi Y.T isimli öğrencinin metnin sorularına vermiş olduğu yanıtlardan aldığı puanların Ö.T isimli öğrenciye göre düşük olmasından kaynaklı olabilir. Düşük puan almasının sebebi okutturulan metnin ilgisini çekmemesi, okumaya karşı o gün isteksizlik duyması, eğiticinin istenilen ortamı çocuğa tam olarak sağlamaması gibi faktörlerden kaynaklanmış olabilir. Sonuç olarak elde edilen verilere göre tekrarlı okuma yönteminin özellikle okuduğunu anlama becerisini geliştirmede çok etkili bir yöntem olduğu rahatlıkla ifade edilebilir.

Ö.T isimli öğrencinin okuma seviyesi uygulama öncesi 4. sınıf düzeyinde 159 olarak belirlenmiş ve okuma seviyesi endişe düzeyinde olduğu için bir alt sınıf seviyesinden metin çocuğa okutturulmuş ve 186 puan olarak okuma seviyesi öğretim düzeyi olarak tespit edilmiştir. Uygulama sonrası gerçekleştirilen birinci değerlendirmede 3. sınıf seviyesinde bir metin okutturulmuş ve 242 puan olarak okuma seviyesi serbest düzey olarak belirlenmiştir. Son olarak 4. sınıf seviyesinde metin okutturulmuş ve 228 puan olarak seviyesi öğretim düzeyi olarak belirlenmiştir. Ö.T isimli öğrencide kendi sınıf seviyesinde %43'lük bir artış söz konusu olmuştur. Y.T isimli öğrencinin okuma seviyesi uygulama öncesi 4. sınıf düzeyinde 164 olarak belirlenmiş ve okuma seviyesi endişe düzeyinde olduğu için bir alt sınıf seviyesinden metin çocuğa okutturulmuş ve 180 puan olarak okuma seviyesi öğretim düzeyi olarak tespit edilmiştir. Uygulama sonrası gerçekleştirilen birinci değerlendirmede 3. sınıf seviyesinde bir metin okutturulmuş ve 246 puan olarak okuma seviyesi serbest düzey olarak belirlenmiştir. Son olarak 4. sınıf seviyesinde metin okutturulmuş ve 225 puan olarak seviyesi öğretim düzeyi olarak belirlenmiştir. Y.T isimli öğrencide kendi sınıf seviyesinde %37'lik bir artış söz konusu olmuştur.

Bu sonuçlara bakıldığında tekrarlı okuma yönteminin tek bir yöntem olarak kullanıldığında okuma seviyesini ilerlettiği sonucuna ulaşılabilir. Uygulama sonucunda öğrencilerin okuma seviyelerinin kendi sınıf düzeylerinde öğretim düzeyinde kalması durumu yeterli gözükmemeyebilir. Birden fazla yöntem işe konularak başarı oranı yükseltilebilir.

Okuma güçlüklerinin giderilmesinde, okuma faaliyeti esnasında gerçekleştirilen sesli okuma hatalarının azaltılmasında, okuduğunu anlama becerilerinin geliştirilmesinde ve okuma seviyelerinin ilerletilmesinde tekrarlı okuma yönteminin ve diğer okuma güçlüklerini giderici yöntemlerin olumlu etkisi başka çalışmalar ile de ortaya konmuştur.

(Yılmaz, 2006; Özkara, 2010; Kaman, 2012; Ege, 2019; Sağlam, 2019; Çolak ve Yılmaz, 2023; Simons, 1992; Tagguchi, 1997; Hocker, 2004; Musti Rao vd., 2009; Roundy ve Roundy, 2009; Lo vd., 2011; Bass, 2012; Stricland, 2013; Swain, 2013; Dotson Shupe, 2017; Lee ve Yoon, 2017) gerçekleştirilen bu çalışmalar bu araştırma sonucunu destekler niteliktedir.

Okuma güçlüklerini gidermede tekrarlı okuma yönteminin kullanılabilirliğini göstermek araştırmamızın ana amacıdır. Okuma güçlükleri ile mücadele eden çocuklara yönelik ne tür uygulamaların yapılabileceği öğretmenlerimiz tarafından tam olarak bilinmediği düşünüldüğünde araştırmamızın önemi doğal olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışma ile tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüklerini gidermedeki etkisi araştırılmıştır. Öğrencilerden elde edilen verilerin analizine göre; tekrarlı okuma yöntemiyle gerçekleştirilen okuma öğretimi sonucunda öğrencilerin sesli okuma hatalarında azalma, okuduğunu anlama becerilerinde ilerleme ve sınıf düzeyinde okuma seviyelerinde ilerleme olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

5.2 Öneriler

Gerçekleştirilen araştırma sonucuna göre şu öneriler sıralanabilir:

1. Tekrarlı okuma yönteminin uygulanmasının öğretilmesine yönelik sınıf öğretmenlerine ve Türkçe öğretmenlerine alanında uzman kişilerce seminerler verilebilir.
2. Okuma güçlüklerini giderici yöntemler Üniversitelerde ders olarak öğretmen adaylarına verilebilir.
3. Okula güçlüklerine yönelik MEB çeşitli önlemler alabilir. Öğretmenlere hizmet içi eğitimler ile bu yöntemler gösterilebilir.
4. Okuma güçlükleri ile mücadele eden çocukların velilerine öğretmenler tarafından eğitim verilebilir.
5. Araştırma daha çok öğrenci ile gerçekleştirilebilir.

KAYNAKLAR

- Aktaş, Ş. ve Gündüz, O. (2023). *Yazılı ve Sözlü Anlatım: Okuma-Dinleme, Konuşma Yazma*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Akyol, H. (2005). *Türkçe İlk Okuma Yazma öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Akyol, H. (2006). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Akyol, H. (2012). Okuma bozukluğu olan bir öğrencinin okuma ve yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik bir durum çalışması. *Education Sciences*, 5 (4):1690-1700.
- Arıcı, A. F. (2016). Estetik değer oluşturmada masalların rolü: Türk masalları örneği. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (2):1017-1035.
- Ateşman E. (1997). Türkçede okunabilirliğin ölçülmesi. *Ankara Üniversitesi Dil Dergisi*, 58: 71-74
- Aytaş, G. (2005). Okuma eğitimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (4): 461-470.
- Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (1): 231-274.
- Bass, B. D. (2012). The Effect of Repeated Reading on The Fluency and Comprehension of Sixth Grade Students. Doctoral Dissertation (unpublished), Faculty of Trevecca Nazarene University School of Education, Nashville, 171.
- Baydık, B., Ergül, C., ve Kudret, Z. B. (2012). Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma akıcılığı sorunları ve öğretmenlerinin bu sorunlara yönelik öğretim uygulamaları. *İlköğretim Online*, 11 (3): 778-789.
- Bilge, H. (2015). Ortaokul Öğrencilerinin Akıcı Okuma Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi (yayımlanmamış), Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan, 144.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, S., ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (13. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Clark, N. M. (2007). Investigating the Relationship of In-Class Tutoring Using Focused Reading Strategies and the Reading Comprehension of Struggling Readers. Doctoral Dissertation (unpublished), Capella University, Capella, 224.
- Çeliktürk Sezgin, Z. ve Akyol, H. (2015). Okuma güçlüğü olan dördüncü sınıf öğrencisinin okuma becerilerinin geliştirilmesi. *Turkish Journal of Education*, 4 (2): 4-16.

- Çolak, C., ve Yılmaz, M. (2023). Tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüğüne gidermedeki önemi. *Social Mentality and Researchher Thinkers Journal(Smart Journal)*, 9 (74): 4135-4142.
- Çolak, C., ve Yılmaz, M. (2023). KWL stratejisinin okuduğunu anlamayı geliştirmedeki önemi. *Social Mentality and Researchher Thinkers Journal(Smart Journal)*, 9 (73): 3841-3848.
- Çolak, C., ve Yılmaz, M. (2023). Disleksi ve etkili tedavi yöntemleri. *Academic Social Resources Journal*, 8 (51): 3054-3061.
- Çiftçi, Ö., ve Temizyürek, F. (2008). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerinin ölçülmesi/Measurement understanding of reading skills In 5th classes of primary schools. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (9): 109-129.
- Demirel, Ö. (2008). *Öğretim İlke ve Yöntemleri “Öğretme Sanatı”*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirtaş E. (2022). Prozodi Öğretiminin Okuma Güçlüğü Olan Bir İlkokul Üçüncü Sınıf Öğrencisinin Okuma Akıcılığı Ve Okuduğunu Anlama Becerileri Üzerindeki Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Bartın, 168.
- Doğan, Ö. (2022). Yankılayıcı Okuma Yönteminin Akıcı Okuma Becerisine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Bartın, 164.
- Doğan, V., Güneş, G., ve Demir, M. K. (2022). Türkiye’de “eleştirel okuma” konusunda yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10 (1): 216-235.
- Dotson-Shupe, E. C. (2017). The Impact of Repeated Reading on the Comprehension Level of Eight Eighth Grade Students at the Middle School Level. Doctoral Dissertation, University of South Carolina, 196.
- Dökmen, Ü. (1990). Lise ve üniversite öğrencilerinin okuma becerileri, ilgileri, okuma ve kütüphane kullanma alışkanlıkları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23 (2): 395-418.
- Ege, B. (2019). Okuma Güçlüğüne Giderilmesinde Akıcı Okuma Stratejilerinin Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Bayburt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Bayburt, 146.
- Egmon, B. (2008). The Effect Fluency On Reading Comprehension. Doctoral Dissertation, Florida Houston University, Florida, 144.
- Ellis, R. (2009). Task-based language teaching: Sorting out the misunderstandings. *International journal of applied linguistics*, 19 (3): 221-246.

- Epçacan, C. (2008) Okuduğunu Anlama Stratejilerinin Bilişsel ve Duygusal Öğrenme Ürünlerine Etkisi. Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 256.
- Gevrek, İ. (2019). Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli Öğrencilerin Okuma ve Anlama Becerilerinin Tekrarlı ve Renkli Metinlerle Okuma Yöntemiyle Geliştirilmesi: Bir Eylem Araştırması. Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya, 312.
- Güneş, F. (1997). *Okuma Yazma Öğretimi ve Beyin Teknolojisi*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Hocker, S. M. (2004). The Effects of Repeated Reading on Fluency and Comprehension for ELL Students. University of Alaska Anchorage.
- Johnson, A. P. (2019). *Eylem Araştırması El Kitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Karasar, N. (1999). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademi Yayıncılık.
- Kaman, Ş. (2012). Akıcı Okuma Stratejilerini Kullanmanın İlköğretim Üçüncü Sınıf Öğrencilerinde Okuma Becerisini Geliştirmeye Etkisi. Yüksek Lisans Tezi (yayımlanmamış), Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir, 149.
- Kayalan, M. (2002). *Etkili ve Hızlı Okuma Sanatı*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Kodan, H. ve Akyol, H. (2018). Koro, tekrarlı ve yardımcı okuma yöntemlerinin zayıf okuyucuların okuma ve anlama becerileri üzerine etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 43 (193).
- Köklü, N. (1993). Eylem araştırması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi (JFES)*, 26 (2): 357-365.
- Kuhn, M. R. ve Stahl, S. A. (2003). Fluency: A review of developmental and remedial practices. *Journal of Educational Psychology*, 95 (1): 3–21.
- Krathworld, D. (2002). A revision of bloom's taxonomy: an overview. *College of Education The Ohio State University*. 41 (4): 212-218.
- Lee, J., ve Yoon, S. Y. (2017). The effects of repeated reading on reading fluency for students with reading disabilities: a meta-analysis. *Journal of Learning Disabilities*, 50: 213–224.
- Lo, Y., Cooke, N. L. ve Starling, A. L. P. (2011). Using a repeated reading program to improve generalization of oral reading fluency. *Education and Treatment of Children*. 34 (1): 115-140
- Mastropieri, M. A., ve Scruggs, T. E. (1997). Best practices in promoting reading comprehension in students with learning disabilities 1976 to 1996. *Remedial and Special Education*, 18 (4): 198-213.

- Maviş, A. (2008). *Hızlı okuma*. İstanbul: Karma Kitaplar.
- Miller, J., ve Schwanenflugel, P. J. (2008). A longitudinal study of the development of reading prosody as a dimension of oral reading fluency in early elementary school children. *Reading research quarterly*, 43 (4): 336-354.
- Mills, G. E. (2014). *Action research: A guide for the teacher researcher* (5th ed.). Pearson.
- Musti-Rao, S., Hawkins, R. O. ve Barkley, E. A. (2009). Effect of repeated readings on oral reading fluency of urban fourth-grade students: implications for practise. *Preventing School Failure*, 54 (1): 12-23.
- NRP. (2000). *Report of the National Reading Panel: Teaching children to read: An evidence-based assessment of the scientific research literature on reading and its implications for reading instruction: Reports of the subgroups. Panel, National Reading*.
- Odabaş, H., Odabaş, Z. Y., ve Polat, C. (2008). Üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlığı. *Ankara Üniversitesi örneği. Bilgi Dünyası*, 9 (2): 431-465.
- Overstreet, T.B. (2014). The Effect of Prosody Instruction on Reading Fluency and Comprehension Among Third- Grade Students. Doktora Tezi, Andrew University, Andrew, 188.
- Özbay, M. (2009). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özdoğan, B. (1997). *Çocuk ve Oyun*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özkara, Y. (2010). Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma düzeylerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5:109.
- Özmutlu, P., Gürler, İ., Kaymak, H., ve Demir, Ö. (2014). Ortaokul öğrencilerinin eleştirel okuma becerilerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9 (3): 1121-1133.
- Özsoy, Y., Özyürek, M., Eripek, S. (1998). *Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Özel Eğitime Giriş*. Ankara: Kartepe Yayınları.
- Peksoy, M. (2018). Okuma Güçlüğü Çeken Öğrencilerin Okuma Becerilerini Geliştirmede Tekrarlı Okuma Tekniğinin Kullanımı Üzerine Bir Durum Çalışması. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep, 161.
- Razon, N. (1982). Okuma güçlükleri. *Eğitim ve Bilim*, 39: 19-29
- Ritchey, K. D. ve Goeke, J. L. (2006). Orton-Gillingham and Orton-Gillingham based reading instruction: A review of the literature. *The Journal of Special Education*, 40 (3): 171-183.

- Roundy, A. R. ve Roundy, P. T. (2009). The effect of repeated reading on student fluency: does practice always make perfect?. *International Journal of Social Sciences*, 4 (1): 54-59.
- Sağlam, Ö. (2019). Tekrarlı ve yankılayıcı okuma yöntemlerinin 3. Sınıf öğrencilerinin okuma becerilerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 106.
- Sayeski, K. L., Earle, G. A., Davis, R. ve Calamari, J. (2019). Orton Gillingham: Who, what, and how. *Teaching Exceptional Children*, 51 (3): 240–249.
- Schirmer, B.R., Therrien, W.J., Schaffer, L. and Schirmer, T. N. (2009). Repeated reading as an instructional intervention with deaf readers: *effect on fluency and reading achievement. Reading Improvement*, 46 (3): 168-177.
- Sirem, Ö., ve Bas, O. (2021). Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin sınıftaki davranışlarının incelenmesi üzerine nitel bir araştırma. *Milli Eğitim Dergisi*, 50 (230): 645-662.
- Sinderal, P. T., Monda, L. E. & O’Shea, L. J. (1990). Effects of repeated readings on instruction and mastery level readers. *Journal of Educational Research*, 83: 220-226.
- Simons, H. D. (1992). The Effect of Repeated Reading of Predictable Texts on Word Recognition and Decoding: A Descriptive Study of Six First Grade Students.
- Strickland, W. D., Boon, R. T., ve Spencer, V. G. (2013). The effects of repeated reading on the fluency and comprehension skills of elementary-age students with learning disabilities (LD), 2001-2011: *A review of research and practice. Learning Disabilities: A Contemporary Journal*, 11 (1): 1–33
- Sur, E. (2022). Okuduğunu anlama becerisini etkileyen çeşitli değişkenler: bir meta analiz çalışması. *Milli Eğitim Dergisi*, 51 (236): 3061-3080.
- Swain, K. D., Leader-Janssen, E. M., ve Conley, P. (2013). Effects of 105 repeated reading and listening passage preview on oral reading fluency. *Reading Improvement*, 50(1).
- Şahin, S. ve Akoğlu, G. (2011). Özel gereksinimli çocuklar ve özel eğitim, Baykoç, N. (Ed.). *Öğrenme Güçlükleri Olan Çocuklar ve Eğitimleri* içinde, (253-270), Ankara: Eğiten Kitap.
- Şengül, M., ve Yalçın, S. K. (2004). Okuma ve anlama becerilerinin geliştirilmesine yönelik olarak hazırlanan bir model önerisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 164(4): 36-58.
- TDK (2022). <https://www.sozluk.gov.tr/>. Şubat 19.02.2022, 2024 tarihinde Türk Dil Kurumu: <https://www.sozluk.gov.tr/> adresinden alındı.
- Tazebay, A. (2005). *İlkokul Öğrencilerinin Okuma Becerilerinin Okuduğunu Anlamaya Etkisi*. Ankara: Meb Yayınları.

- Temizkan, M. (2009). *Metin türlerine göre okuma eğitimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık
- Therrien, W. J. (2004). Fluency and comprehension gains as a result of repeated reading. *A metaanalysis. Remedial and Special Education*, 25 (4): 252-261.
- Therrien, W. J., ve Hughes, C. (2008). Comparison of repeated reading and question generation on students reading fluency and comprehension. *Learning disabilities: A Contemporary Journal*, 6 (1): 1-16.
- Taguchi, E. (1997). The effects of repeated readings on the development of lower identification skills of FL learners. *Reading In A Foreign Language*, (11): 97-119.
- Topping, K. (1998). Peer assessment between students in colleges and universities. *Review of educational Research*, 68 (3): 249-276.
- Urul, Ü. ve Yılmaz, M. Eşli Okuma Yöntminin Okuma Güçlüğü Gidermedeki Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Bartın, 182.
- Wilkinson, I. A., Scott, J. A., Hiebert, E. H., ve Anderson, R. C. (2016). Prologue: becoming becoming a nation of readers. *Journal of Education*, 196 (3): 1-5.
- Yangın, S., ve Sidekli, S. (2006). Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin kelime tanıma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1 (16): 144-161.
- Yeğen, G. (2003). Yaratıcı drama. *İlköğretim Online*, 2(2).
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, K. (2012). Öğretmenlerin öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini değerlendirmede kullanabilecekleri bir sistem: Barrett taksonomisi/A system to be used by teachers to evaluate students' reading comprehension skills: Barrett taxonomy. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9 (18): 45-58.
- Yılmaz, M., ve Kadan, Ö. F. (2019). Sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13 (27): 559-572.
- Yılmaz, M. (2006). İlköğretim 3. Sınıf Öğrencilerinin Sesli Okuma Hatalarını Düzeltmede ve Okuduğunu Anlama Becerilerini Geliştirmede Tekrarlı Okuma Yönteminin Etkisi Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 452.
- Yılmaz, M. (2008). Kelime tekrar tekniğinin akıcı okuma becerilerini geliştirmeye etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (2): 323-350.
- Yılmaz, M. (2008). Türkçede okuduğunu anlama becerilerini geliştirme yolları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (9): 131-139.

Yılmaz, M. (2010). Okuma güçlüklerinin tekrarlı okuma yöntemiyle giderilmesine yönelik bir meta analiz çalışması. In *International Conference on New Horizons in Education*. Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 647-653.

Yılmaz, M. (2011). The effect of some factors on elementary education third grade students' reading achievements and these achievements. *Energy Education Science And Technology Part B-Social and Educational Studies*, 3 (4): 713-724.

Yılmaz, M. (2019). *Okuma Güçlüğü ve Tedavisi*. Ankara: Gece Akademi Yayınları.

Yılmaz, M. (2022). Okuma eğitimi, Yılmaz, M. (Ed.), *Yeni gelişmeler ışığında Türkçe öğretimi içinde*, (81-112). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

EKLER

EK 1: Uygulama öncesinde yapılan değerlendirmede okutulan metinler ve bu metinlere ait okuduğunu anlama soruları

İlköğretim 4. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Koza Yayınları)

Okuma Parçasının Adı: Eskiciyle Para Babası

Bir zamanlar yoksul bir eskici varmış, eski ayakkabıları onarırmış. Bir yandan işini yaparken bir yanda da şarkı söylermiş. Sabahtan akşama kadar böyle geçirmiş zamanını. Oradan gelip geçenler eskicinin şarkılarına bayılır, öyle durup hayranlıkla dinlerlermiş. O da beğenildiğini görünce büsbütün coşar, mutlu mu mutlu, gırtlığının tüm gücüyle söyler de söylermiş artık. Ama bir de komşusu varmış ki tam karşıtıymış bizim eskicinin, tam bir para babasıymış, zenginlik içinde yüzer, çok az şarkı söyler, çok da az uyurmuş. Sabaha karşı uykuya dalınca da bizim para babası yiyecek ve içecekler gibi uykunun da pazarda satılmamasından yakınmaya başlamış. Günün birinde, parlak bir düşünce gelmiş aklına. Güzel sesli eskiciyi köşküne çağırtmış.

“Dostum, söyler misin bana, sen yılda ne kadar para kazanırsın?” diye sormuş.

Bizim şen eskici gülümsemiş.

“Yılda mı dediniz, efendim? Ben böyle yapmam hesabımı.” demiş. “Bir günün hesabını sonraki günün hesabına eklemem hiçbir zaman. Yılın sonunu getireyim, yeter. Nasıl olsa, her gün kendi ekmeğini getirir.”

“Peki, günde ne kadar kazanırsın?” diye üstelemiş para babası. “Kimi zaman çok, kimi zaman az ama hep bir şeyler kazanırım işte.” demiş eskici. “İşin tatsız yanı boş kalmaktır; ülkemizde bayram sayısı çok fazla.”

Para babası gülmüş. “Bak, ben sana bir yardımda bulunayım.” demiş. “Al şu yüz altını, özenle sakla, gerekince de hiç çekinmeden harca.”

Bizim eskici yüzlerce yıldır topraktan çıkarılan tüm altınların önüne yığıldığını sanmış. Alıp evi ne getirmiş altınları. Getirip de şöyle önüne koyunca, bir korkudur çökmüş içine. “Ya bu altınları çalarlarsa?” diye söylenmiş. Sonra altınlarını sarmış, sarmalamış, evinin bodrum katına gömmüş. Ama hiç ayırımında olmadan, altınlarla birlikte bir şeyi daha gömmüş: Yaşama sevincini. Artık şarkı söylemez olmuş, sesini yitirmiş. Uyku da gitmiş. Evine gelenlere kuşkuyla bakar olmuş, yerli yersiz kaygılanmaya başlamış. Gün boyu gözü kapıda, kulağı kırıştıymış artık. Geceleri bir kedi hafif bir gürültü yapacak olsa, birileri altınları alıp gidecek sanarak yatağından fırlayıveriyormuş. En sonunda bu yaşama dayanamaz olmuş, altınları sakladığı yerden çıkarmış, artık uykusundan uyandırmadığı adamın kapısını çalmış. “Efendim, alın şu yüz altınınızı da bana şarkılarımı ve uykumu geri verin.” demiş.

La Fontaine Masalları
(La Fonten)
Anlatan: Tahsin YÜCEL

“Eskiciyle Para Babası” Parçasıyla İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

Basit Anlama Soruları

1. Metinde anlatılan eskici ne iş yaparmış?
2. Para babası eskiciyi nereye çağırılmış?
3. Para babası eskiciye ne vermiş?

Derinlemesine Anlama Soruları

1. Metinden hareketle kendi halinde yaşamak niçin önemlidir?
2. Siz eskicinin yerinde olsaydınız altınları nasıl saklardınız?
3. Eskici yaşama sevincini tekrar başka türlü nasıl kazanabilir?

İlköğretim 3.Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)

Okuma Parçasının Adı: Kral ve Tohum

Bir zamanlar ülkelerden birinde yaşlı bir kral varmış. Bu kralın çocuğu yokmuş. Kral yaşlandıkça kendi yerini kime bırakabileceğini düşünmeye başlamış. İyiliksever, dürüst ve doğrulardan asla sapmayan biri kendisinden sonra kral olsun istiyormuş. Bunun için şöyle bir yol izlemiş.

Adamları ülkedeki bütün erkek çocuklarına birer çiçek tohumu dağıtmış. Kral da bu tohumlardan çıkacak çiçekler arasında en güzel hangisi olursa kendisinden sonra çiçeği yetiştirenin kral olacağını ilan etmiş.

Bu çocuklardan biri de Jack'miş(Cek). Jack(Cek), kralın verdiği tohumu saksıya dikmiş; ama uzunca bir süre beklemesine rağmen saksıda çiçek çıkmamış.

Annesi belki yanlış bir saksıya diktiği için çıkmayacağını söyleyince de tohumu yeni bir saksıya, başka türlü bir toprağa dikmiş; ama nafile, yine hiçbir bitki yeşermemiş, çiçek açmamış.

Sonunda kralın söylediği gün gelmiş. Ülkenin bütün çocukları rengârenk, birbirinden güzel çiçeklerle kraliyet sarayının önünde sıraya dizilmişler. Elllerinde çiçek olmayan yalnızca Jack(Cek) varmış. Jack(Cek), elinde boş saksı, öylece duruyormuş.

Kral çocukları tek tek dolaşmış çiçeklerine bakmış kimini bir iki sözle övmüş ama yoluna devam etmiş. Jack'in(Cek) yanına gelince onun boş saksısına bakıp:

— Çocuğum, senin saksında çiçek yok ki!

— Evet, kralım, maalesef benim tohumum büyümedi!

Bu cevap üzerine yaşlı kral küçük Jack'i(Cek) kucaklamış ve bundan böyle kendisini evlat edineceğini, kendisinden sonra da onun kral olacağını duyurmuş.

Meydandakiler bu işe bir anlam verememişler. “Bunca güzel çiçek varken nasıl olur da saksısı boş olan bir çocuk veliaht ilan edilir!” diye birbirlerine sormuşlar.

Ahalinin merakını kral şu açıklamayla gidermiş:

— Benim dağıttığım çiçek tohumlarının hepsi daha önce sıcak sudan geçirilmişti, yani hiçbirinden çiçek çıkma ihtimali yoktu. Ama sadece bu çocuk gerçeği bana olduğu gibi anlattı; işte bu yüzden benden sonra o kral olacak.

Eric MADDERN-Poul HESS (Erik MADERN-Pol HES)

Çeviren: Dilnaz ÜNAL (Kısaltılmıştır.)

“Kral ve Tohum” Parçasıyla İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

Basit Anlama Soruları

1. Metinde anlatılan kralın neyi yokmuş?
2. Kralın adamları ülkedeki bütün erkek çocuklarına ne dağıtmış?
3. Jack(Cek), kralın verdiği tohumu nereye dikmiş?

Derinlemesine Anlama Soruları

4. Gerçeği söylemek niçin önemlidir?
5. Jack'in (Cek) yerinde siz olsanız tohum çiçek açmadığında ne yapardınız ?
6. Kralın yerinde siz olsaydınız yeni kralı başka türlü nasıl seçerdiniz ?

EK 2: Uygulama öncesi yapılan değerlendirmeden elde edilen verilere göre teşhis sonuçları

Uygulama öncesi yapılan 1. değerlendirme

1.Öğrenci (E)

İlköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitabı (Koza Yayınları)

(Okutulan parçanın adı: Eskiciyle Para Babası)

1) Ortam ölçeği ve seslendirme ölçeği puanları

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Ayakkabıları				Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Aykıbirı	2/5	7/12	Yanlış Okuma	
D	Onarırmış				
Y	Onarmış	3/5	7/9	Atlama Hatası	
D	İşini				
Y	İzini	2/5	4/5	Yanlış Okuma	
D	Söylermiş				
Y	Söylemiş	3/5	8/9	Atlama Hatası	
D	Geçirirmiş				
Y	Geçmiş	2/5	5/10	Yanlış Okuma	
D	Oradan				
Y	Ortan	2/5	4/6	Yanlış Okuma	

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Geçenler	3/5	6/8	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2
Y	Geçler				
D	Hayranlıkla	2/5	9/11	Yanlış Okuma	Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	Hayırlıkla				
D	Dinlermiş	3/5	8/9	Atlama Hatası	Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	Dinlemiş				
D	Beğenildiğini	2/5	12/13	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Bengeildiğini				
D	Büsbütün	3/5	5/8	Atlama Hatası	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Bütün				
D	Gırtlığının	2/5	10/11	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Gırtlarnın				
D	Söylersmiş	3/5	8/9	Atlama Hatası	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Söylemiş				
D	Babasıymış	2/5	8/10	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Palasıymış				
D	Uyurmuş	2/5	5/7	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Uyarmış				
D	Sabaha	1/5	0/6	Duraklama Hatası	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	-				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Yiyecek	2/5	5/7	Telaffuz Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	İycek				
D	Uygunun	5/5	8/8	Tekrar Hatası	
Y	-				
D	Pazarda	2/5	5/7	Yanlış Okuma	
Y	Parasıydan				
D	Satılmamasından	2/5	11/15	Yanlış Okuma	
Y	Satılmamışdan				
D	Başlamış	3/5	8/8	Ekleme Hatası	
Y	Başlarmış				
D	Parlak	2/5	6/6	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Paralık				
D	Eskiciyi	3/5	6/8	Yanlış Okuma	
Y	Eskiyi				
D	Çağrtmış	2/5	6/9	Yanlış Okuma	
Y	Çalışmış				
D	Kazanırsın	3/5	10/10	Ekleme Hatası	
Y	Kazandırırısın				
D	Gülümsemiş	2/5	7/10	Yanlış Okuma	
Y	Gümlemiş				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Hesabımı	3/5	7/8	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	Hesbımı				
D	Eklemem	3/5	6/7	Atlama Hatası	
Y	Ekleme				
D	Ekmeğini	2/5	5/8	Yanlış Okuma	
Y	Ekini				
D	Getirir	3/5	5/8	Atlama Hatası	
Y	Getir				
D	Kazanırsın	2/5	11/11	Yanlış Okuma	
Y	Kazancınızın				
D	Üstelemiş	2/5	8/9	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Üstlenmiş				
D	Kazanırım	5/5	9/9	Tekrar Hatası	
Y	-				
D	Tatsız	2/5	5/6	Atlama Hatası	
Y	Tatız				
D	Yanı	3/5	4/4	Ekleme Hatası	
Y	Yanına				
D	Kalmaktır	2/5	7/9	Yanlış Okuma	
Y	Kalmıştır				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Gerekince	2/5	6/9	Yanlış Okuma	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Geçince				
D	Harca	2/5	4/5	Yanlış Okuma	
Y	Horca				
D	Yüzlerce	2/5	6/8	Yanlış Okuma	
Y	Yüzeyce				
D	Topraktan	3/5	8/9	Ekleme Hatası	
Y	Topraklardan				
D	Altınların	3/5	10/10	Ekleme Hatası	
Y	Altınlarının				
D	Yığıldığını	2/5	8/11	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Yılındangını				
D	Altınları	2/5	7/9	Yanlış Okuma	
Y	Altıları				
D	Getirmiş	2/5	5/8	Yanlış Okuma	
Y	Geçmiş				
D	Korkudur	2/5	6/8	Yanlış Okuma	
Y	Korular				
D	İçine	3/5	5/6	Atlama Hatası	
Y	İçin				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Altınları	2/5	7/9	Yanlış Okuma	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	Altıları				
D	Çalınırsa	2/5	7/9	Yanlış Okuma	
Y	Çıkarırsa				
D	Söylemiş	3/5	8/8	Ekleme Hatası	
Y	Söylenmiş				
D	Sarmış	5/5	6/6	Tekrar Hatası	
Y	-				
D	Sarmalamış	2/5	10/10	Yanlış Okuma	
Y	Samralırmış				
D	Evinin	3/5	3/6	Atlama Hatası	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Evi				
D	Bodrum	5/5	6/6	Tekrar Hatası	
Y	-				
D	Ayırımında	2/5	7/9	Yanlış Okuma	
Y	Ayırımamda				
D	Olmadan	3/5	7/7	Ekleme Hatası	
Y	Olamadan				
D	Sesini	2/5	5/6	Yanlış Okuma	
Y	Sensin				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Yitirmiş	2/5	6/8	Yanlış Okuma	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	Kitmiş				
D	Gelenlere	3/5	9/10	Yanlış Okuma	
Y	Gelinlere				
D	Kuşkuyla	2/5	6/8	Yanlış Okuma	
Y	Kuşukla				
D	Yerli	2/5	4/5	Yanlış Okuma	
Y	Veri				
D	Kaygılanmaya	2/5	7/12	Yanlış Okuma	
Y	Kaymaya				
D	Kulağı	2/5	5/5	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Kulandığı				
D	Kirişteymiş	2/5	5/11	Yanlış Okuma	
Y	Kesmiş				
D	Kapıda	3/5	6/6	Ekleme Hatası	
Y	Kapımda				
D	Geceleri	2/5	5/8	Yanlış Okuma	
Y	Geçeri				
D	Kedi	2/5	3/4	Yanlış Okuma	
Y	Geldi				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Hafif				Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	-	5/5	0/5	Tekrar Hatası	
D	Altınlarını				
Y	Altlarına	2/5	8/11	Yanlış Okuma	
D	Sanarak				
Y	Saysılara	2/5	5/8	Yanlış Okuma	
D	Fırlayıveriyormuş				
Y	Fırleyveyorumuş	2/5	13/18	Yanlış Okuma	
D	Yaşama				
Y	Yaşıma	3/5	5/6	Yanlış Okuma	
D	Altınları				Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Altıları	2/5	7/9	Yanlış Okuma	
D	Çıkarmış				
Y	Çıkamamış	2/5	7/8	Ekleme Hatası	
D	Dayanamaz				
Y	Dayanmış	2/5	5/9	Yanlış Okuma	
D	Altınları				
Y	Altıları	2/5	7/9	Yanlış Okuma	
D	Sakladığı				
Y	Sarktığı	2/5	6/9	Yanlış Okuma	

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Çıkarmış	2/5	7/8	Yanlış Okuma	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1
Y	Çıkamamış				
D	Uykusundan	2/5	6/10	Yanlış Okuma	Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3
Y	Uygulamadan				
D	Uyandırmadığı	2/5	7/13	Yanlış Okuma	Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4
Y	Utardığı				
D	Adamın	3/5	4/6	Atlama Hatası	Kendini düzetti:5
Y	Adam				
D	Altınıınızı	2/5	7/10	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları
Y	Altısını				
D	Şarkılarımı	2/5	4/11	Yanlış Okuma	Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0
Y	Yazımı				
D	Verin	2/5	4/5	Yanlış Okuma	Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1
Y	Verdi				
TOPLAM		202/415	634/703		Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2
YÜZDE		49	90		Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N

2)Soru ölçeği puanları

Sorular ve Cevaplar		Açıklama	Puan	Ölçüm Kriterleri
S-1	Metinde anlatılan eskici ne iş yaparmış ?	Basit anlama Sorusu	2/2	Basit Anlama Soruları İçin;
C-1	Madenci			
S-2	Para babası eskiciyi nereye çağırmış?	Basit anlama Sorusu	2/2	Hiç cevaplanmayan sorular = 0
C-2	Evine.			
S-3	Para babası eskiciye ne vermiş ?	Basit anlama Sorusu	2/2	Cevabı kısmen verilen sorular = 1
C-3	Para.			
S-4	Metinden hareketle kendi halinde yaşamak niçin önemlidir?	Derinlemesine anlama sorusu	0/3	Derinlemesine Anlama Soruları İçin;
C-4	Sevdi için.			
S-5	Siz eskicinin yerinde olsaydınız altınları nasıl saklardınız?	Derinlemesine anlama sorusu	0/3	Hiç cevap verilmeyen sorular = 0
C-5	Uykum gelsin diye			
S-6	Eskici yaşama sevincini tekrar başka türlü nasıl kazabilirdi ?	Derinlemesine anlama sorusu	0/3	Cevabı kısmen verilen sorular = 1
C-6	Altını oldu için			
TOPLAM			6/15	Doğruya yakın ancak eksik cevaplanan sorular = 2
YÜZDE			40	
				Tam ve etkili cevaplanan sorular = 3

$$\text{Ortam Ölçeği} + \text{Seslendirme Ölçeği} + \text{Soru Ölçeği} = 49 + 90 + 40 = 179$$

2.Öğrenci (K)

İlköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitabı (Koza Yayınları)

(Okutulan parçanın adı: Eskiciyle Para Babası)

1) Ortam ölçeği ve seslendirme ölçeği puanları

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Onarırmış	3/5	8/9	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Onarmış				
D	İşini	3/5	4/5	Yanlış Okuma	
Y	İşine				
D	Yanda	4/5	5/5	Ekleme Hatası	
Y	Yandan				
D	Hayranlıkla	3/5	12/12	Ekleme Hatası	
Y	Hayranlıklar				
D	Beğenildiğini	3/5	7/11	Yanlış Okuma	
Y	Beğenilecek				
D	Gırtlığının	3/5	9/11	Yanlış Okuma	
Y	Gırtlığına				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Söylermiş	3/5	7/8	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1
Y	Söylemiş				
D	Karşıtıymış	2/5	10/11	Yanlış Okuma	Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3
Y	Karıtıymış				
D	Komşusu	2/5	6/7	Yanlış Okuma	Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4
Y	Okumuştı				
D	Zenginlik	3/5	7/9	Yanlış Okuma	Kendini düzetti:5
Y	Zenginin				
D	Satılmamasından	3/5	13/15	Yanlış Okuma	
Y	Satılmasından				
D	Başlarmış	3/5	8/9	Atlama Hatası	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0
Y	Başlamış				
D	Köşküne	5/5	7/7	Tekrar hatası	Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1
Y	-				
D	Çağirtmiş	3/5	8/8	Ekleme Hatası	Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2
Y	Çağirtmişti				
D	Şen	5/5	3/3	Tekrar Hatası	Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	-				
D	Dediniz	2/5	6/7	Yanlış Okuma	
Y	Yediniz				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Boş				Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	Hoş	2/5	2/3	Yanlış Okuma	
D	Kalmaktır				
Y	Bakmaktır	2/5	7/9	Yanlış Okuma	
D	Ülkemizde				
Y	Ülkemize	3/5	8/9	Atlama Hatası	
D	Yığıldığını				
Y	Yıtıldığını	2/5	10/11	Yanlış Okuma	
D	Evi				
Y	Eve	2/5	2/3	Yanlış Okuma	
D	Altınları				Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Altınlarının	3/5	9/9	Ekleme Hatası	
D	Bodrum	5/5	6/6	Tekrar Hatası	
Y	-				
D	Şarkı				
Y	-	0/5	0/5	Atlama Hatası	
D	Söylemez				
Y	Söylemiş	2/3	6/8	Yanlış Okuma	
D	Kaygılanmaya				
Y	-	5/5	12/12	Tekrar Hatası	

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Gözü	3/5	4/4	Ekleme Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Gözüne				
D	Kapıda	2/5	4/6	Yanlış Okuma	
Y	Kapatma				
D	Kirişteymiş	2/5	9/11	Yanlış Okuma	
Y	Kirleteymiş				
D	Yapacak	2/5	5/7	Telaffuz Hatası	
Y	Yapacığı				
D	Altınları	4/5	9/9	Ekleme Hatası	
Y	Altınlarını				
D	Fırlayıveriyormuş	0/5	0/18	Duraklama Hatası	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	-				
D	Altınları	4/5	9/9	Ekleme Hatası	
Y	Altınlarını				
D	Uyandırmadığı	2/5	11/13	Atlama Hatası	
Y	Uyandırdığı				
TOPLAM		96/170	233/289		
YÜZDE		56	81		

2)Soru ölçeği puanları

Sorular ve Cevaplar		Açıklama	Puan	Ölçüm Kriterleri
S-1	Metinde anlatılan eskici ne iş yaparmış ?	Basit anlama Sorusu	1/2	Basit Anlama Soruları İçin; Hiç cevaplanmayan sorular = 0 Cevabı kısmen verilen sorular = 1 Tam cevaplanan sorular = 2
C-1	Ayakabı yenileme.			
S-2	Para babası eskiciyi nereye çağırmış?	Basit anlama Sorusu	0/2	
C-2	saraya.			
S-3	Para babası eskiciye ne vermiş?	Basit anlama Sorusu	2/2	
C-3	altın.			
S-4	Metinden hareketle gerçeği söylemek niçin önemlidir?	Derinlemesine anlama sorusu	1/3	Derinlemesine Anlama Soruları İçin; Hiç cevap verilmeyen sorular = 0 Cevabı kısmen verilen sorular = 1 Doğruya yakın ancak eksik cevaplanan sorular = 2 Tam ve etkili cevaplanan sorular = 3
C-4	güzel oldu için			
S-5	Siz eskicinin yerinde olsaydınız altınları nasıl saklardınız?	Derinlemesine anlama sorusu	0/3	
C-5	Topra			
S-6	Eskici yaşama sevincini tekrar başka türlü nasıl kazanabilirdi?	Derinlemesine anlama sorusu	0/3	
C-6	uykusu gelinde			
TOPLAM			4/15	
YÜZDE			27	

$$\text{Ortam Ölçeği} + \text{Seslendirme Ölçeği} + \text{Soru Ölçeği} = 56 + 81 + 27 = 164$$

Uygulama öncesi yapılan 2. Değerlendirme

1.Öğrenci (E)

İlköğretim 3. sınıf Türkçe ders kitabı (MEB Yayınları)

(Okutulan parçanın adı: Kral ve Tohum)

1) Ortam ölçeği ve seslendirme ölçeği puanları

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Kralın	3/5	6/6	Yanlış Okuma	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Krallığın				
D	Yaşlandıkça	2/5	9/11	Yanlış Okuma	
Y	Yaşlındakça				
D	Bırakabileceğini	3/5	15/16	Atlama Hatası	
Y	Bırakabilceğini				
D	Doğrulardan	3/5	10/11	Yanlış Okuma	
Y	Doğrulandan				
D	Olsun	5/5	5/5	Tekrar Hatası	
Y	-				
D	Biri	2/5	3/4	Yanlış Okuma	
Y	Bini				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Çıkacak	0/5	0/8	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	-				
D	İlan	2/5	2/4	Yanlış Okuma	
Y	İle				
D	Çıkmamış	2/5	6/8	Yanlış Okuma	
Y	Çıkmması				
D	Rağmen	5/5	6/6	Tekrar Hatası	
Y	-				
D	Saksıya	2/5	5/7	Yanlış Okuma	
Y	Sıksıya				
D	Başka	2/5	4/5	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Baka				
D	Açmamış	2/5	4/7	Yanlış Okuma	
Y	Acımasız				
D	Kraliyet	2/5	7/8	Yanlış Okuma	
Y	Karliyot				
D	Duruyormuş	3/5	9/10	Teleffuz Hatası	
Y	Duruyurmuş				
D	Dolaşmış	2/5	6/8	Yanlış Okuma	
Y	Doluşmuş				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Saksısına	3/5	7/9	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	Saksına				
D	Kral	2/5	4/4	Ekleme Hatası	
Y	Karal				
D	Verememişler	2/5	5/12	Yanlış Okuma	
Y	Verceğini				
D	Saksısı	3/5	5/7	Ekleme Hatası	
Y	Saksı				
D	Çocuk	3/5	4/5	Ekleme Hatası	
Y	Çocuğu				
D	Veliaht	4/5	7/7	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Velihat				
D	Birbirlerine	2/5	6/12	Yanlış Okuma	
Y	Birlikte				
D	Açıklamayla	2/5	7/11	Yanlış Okuma	
Y	Acıkmışya				
D	Ahalinin	3/5	6/8	Yanlış Okuma	
Y	Ahaline				
D	Dağıttığım	2/5	7/10	Yanlış Okuma	
Y	Tattığım				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Gerçeği	3/5	6/7	Ekleme Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Gereceği				
D	Hiçbirinden	3/5	9/11	Atlama Hatası	
Y	Hiçbirden				
TOPLAM		72/140	171/227		
YÜZDE		51	75		

2)Soru ölçeği puanları

Sorular ve Cevaplar		Açıklama	Puan	Ölçüm Kriterleri
S-1	Metinde anlatılan yaşlı kralın neyi yokmuş ?	Basit anlama Sorusu	2/2	Basit Anlama Soruları İçin; Hiç cevaplanmayan sorular = 0 Cevabı kısmen verilen sorular = 1 Tam cevaplanan sorular = 2
C-1	Cocu			
S-2	Kralın adamı ülkedeki bütün erkek çocuklarına ne dağıtmış ?	Basit anlama Sorusu	2/2	
C-2	cicek doumu			
S-3	Jack(cek) kralın verdiği tohumları nereye dikmiş?	Basit anlama sorusu	2/2	
C-3	Saksıya			
S-4	Gerçeği söylemek niçin önemlidir?	Derinlemesine anlama sorusu	1/3	Derinlemesine Anlama Soruları İçin; Hiç cevap verilmeyen sorular = 0 Cevabı kısmen verilen sorular = 1 Doğruya yakın ancak eksik cevaplanan sorular = 2
C-4	iyi olmak için			
S-5	Jack'in (Cek) yerinde siz olsaydınız tohum çiçek açmadığında ne yapardınız?	Derinlemesine anlama sorusu	0/3	
C-5	Saksı kötü için			
S-6	Kralın yerinde siz olsaydınız yeni kralı başka türlü nasıl seçerdiniz?	Derinlemesine anlama sorusu	2/3	
C-6	Yarışmayı yaparak			
TOPLAM			9/15	Tam ve etkili cevaplanan sorular = 3
YÜZDE			60	

$$\text{Ortam Ölçeği} + \text{Seslendirme Ölçeği} + \text{Soru Ölçeği} = 51 + 75 + 60 = 186$$

2.Öğrenci (K)

İlköğretim 3. sınıf Türkçe ders kitabı (MEB Yayınları)

(Okutulan parçanın adı: Kral ve Tohum)

1) Ortam ölçeği ve seslendirme ölçeği puanları

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Yaşlandıkça	3/5	9/11	Yanlış Okuma	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Yaşadıkça				
D	Yerini	3/5	5/6	Yanlış Okuma	
Y	Yerine				
D	Biri	3/5	3/4	Atlama Hatası	
Y	Bir				
D	Saksıya	3/5	7/7	Ekleme Hatası	
Y	Saksıyla				
D	Tohumu	3/5	5/6	Atlama Hatası	
Y	Tohum				
D	Çıkmayacağını	3/5	11/13	Atlama Hatası	
Y	Çıkmayacağı				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Tohumu	3/5	5/6	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Tohum				
D	Boş	3/5	3/3	Ekleme Hatası	
Y	Boşa				
D	Kimini	3/5	5/6	Atlama Hatası	
Y	Kimin				
D	Saksısına	3/5	7/9	Atlama Hatası	
Y	Saksına				
D	Evlat	2/5	4/5	Yanlış Okuma	
Y	Eval				
D	Bir	0/5	0/3	Atlama Hatası	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	-				
D	Verememişler	3/5	12/13	Atlama Hatası	
Y	Vermemişler				
D	Saksısı	3/5	5/7	Atlama Hatası	
Y	Saksı				
D	Çocuk	3/5	5/5	Ekleme Hatası	
Y	Çocuklar				
D	Veliht	3/5	7/7	Yanlış Okuma	
Y	Velihat				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Birbirlerine	3/5	9/12	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Birbirine				
D	Ahalinin	3/5	7/8	Atlama Hatası	
Y	Ahlinin				
D	Bana	3/5	3/4	Yanlış Okuma	
Y	Buna				
D	Kral	2/5	4/4	Ekleme Hatası	
Y	Karal				
TOPLAM		58/100	116/141		
YÜZDE		58	82		

2)Soru ölçeği puanları

Sorular ve Cevaplar		Açıklama	Puan	Ölçüm Kriterleri
S-1	Metinde anlatılan yaşlı kralın neyi yokmuş ?	Basit anlama Sorusu	2/2	Basit Anlama Soruları İçin;
C-1	çocuğu yokmuş.			
S-2	Kralın adamı ülkedeki bütün erkek çocuklarına ne dağıtmış ?	Basit anlama Sorusu	2/2	Hiç cevaplanmayan sorular = 0
C-2	çiçek tohumu			
S-3	Jack(cek) kralın verdiği tohumları nereye dikmiş?	Basit anlama Sorusu	2/2	Cevabı kısmen verilen sorular = 1
C-3	saksıya dikmiş.			
S-4	Gerçeği söylemek niçin önemlidir?	Derinlemesine anlama sorusu	0/3	Derinlemesine Anlama Soruları İçin;
C-4	çiçek çıksın diye			
S-5	Jack'in (Cek) yerinde siz olsaydınız tohum çiçek açmadığında ne yapardınız?	Derinlemesine anlama sorusu	0/3	Hiç cevap verilmeyen sorular = 0
C-5	yeni saksıya dikerdim			
S-6	Kralın yerinde siz olsaydınız yeni kralı başka türlü nasıl seçerdiniz?	Derinlemesine anlama sorusu	0/3	Doğruya yakın ancak eksik cevaplanan sorular = 2
C-6	çiçeği güzel olanı			
TOPLAM			6/15	
YÜZDE			40	Tam ve etkili cevaplanan sorular = 3

$$\text{Ortam Ölçeği} + \text{Seslendirme Ölçeği} + \text{Soru Ölçeği} = 58 + 82 + 40 = 180$$

EK3: Uygulama öncesinde yapılan değerlendirmede öğrencilerin okuduğunu anlama sorularına verdikleri cevaplar

1.Öğrenci (E)

İlköğretim 4. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Koza Yayınları)
“Eskiciyle Para Babası” Parçasıyla İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Metinde anlatılan eskici ne iş yaparmış?
madenci
2. Para babası eskiciyi nereye çağırmış?
evine
3. Para babası eskiciye ne vermiş?
Para
4. Metinden hareketle kendi halinde yaşamak niçin önemlidir?
sevdi için
5. Siz eskicinin yerinde olsaydınız altınları nasıl saklardınız?
uykum gelsin diye
6. Eskici yaşama sevincini tekrar başka türlü nasıl kazanabilirdi?
altın oldu için

2.Öğrenci (K)

İlköğretim 4. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Koza Yayınları)
“Eskiciyle Para Babası” Parçasıyla İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Metinde anlatılan eskici ne iş yaparmış?

Ayakabı yenileme

2. Para babası eskiciyi nereye çağırmış?

Saraya

3. Para babası eskiciye ne vermiş?

altın

4. Metinden hareketle kendi halinde yaşamak niçin önemlidir?

güzel olur için.

5. Siz eskicinin yerinde olsaydınız altınları nasıl saklardınız?

topra

6. Eskici yaşama sevincini tekrar başka türlü nasıl kazanabilirdi?

uykusu geldiğinde

1.Öğrenci (E)

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“Kral ve Tohum” Parçasıyla İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Metinde anlatılan yaşlı kralın neyi yokmuş?
ÇOCU
2. Kralın adamları ülkedeki bütün erkek çocuklarına ne dağıtmış?
ÇİÇEK DÖVME
3. Jack(Cek), kralın verdiği tohumu nereye dikmiş?
SAKSİYA
4. Gerçeği söylemek niçin önemlidir ?
UYUMAK İÇİN
5. Jack'in (Cek) yerinde siz olsanız tohum çiçek açmadığında ne yapardınız?
SAKSİ KÖTÜ İÇİN
6. Kralın yerinde siz olsaydınız yeni kralı başka türlü nasıl seçerdiniz?
YARISMA YAPARAK

2.Öğrenci (K)

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“Kral ve Tohum” Parçasıyla İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Metinde anlatılan yaşlı kralın neyi yokmuş?

Çocuğu yokmuş

2. Kralın adamları ülkedeki bütün erkek çocuklarına ne dağıtmış?

Çiğek tohumu

3. Jack(Cek), kralın verdiği tohumu nereye dikmiş?

Saksıya dikmiş

4. Gerçeği söylemek niçin önemlidir ?

Çiğek Çik sin diye

5. Jack'in (Cek) yerinde siz olsanız tohum çiçek açmadığında ne yapardınız?

Yeni saksıya dikerdim.

6. Kralın yerinde siz olsaydınız yeni kralı başka türlü nasıl seçerdiniz?

Çiğegi güzel danı.

EK4: Uygulama sürecinde okutulan örnek metinler ve bu metinlere ait okuduğunu anlama soruları

İlköğretim 3. sınıf Türkçe çalışma kitabı (MEB Yayınları)

1. Ormanın Korosu

“Ormanın Korosu” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Ağacın arasında tıkırtı yapan hangi hayvandır?
- 2.Palamutların içinde yer alan tohuma ne denir?
- 3.Ağaçkakan niçin ağaçların kabuklarını gagasıyla delmek istiyor?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Doğayı korumak niçin önemlidir?
- 2.Ormandaki ağaçlar kesilirse ne olur?
- 3.Ormanları korumak için neler yapabiliriz?

2. Şerife Bacı

“Şerife Bacı” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Kimin kağnısı geride kalmıştı?
- 2.Katamonu’lu kadınlar cephede savaşan askerlere ne taşıyorlardı?
- 3.Şerife bacının hareket etmediğini kim fark etti?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Fedakâr olmak niçin önemlidir?
- 2.Siz Şerife Bacının yerinde olsaydınız geride kaldığınızda ne yapardınız?
- 3.Kağnılar Kastamonu’ya gidemeseydi ne olurdu?

3.Tarhana Çorbası

“Tarhana Çorbası” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Fatih Sultan Mehmet kimin oğludur?

- 2.Padişaha ikram edilen çorbanın adı nedir?
- 3.Padişah ve vezir ezan okunurken nereden geçiyorlardı?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Atalarımızdan kalan eserleri korumak niçin önemlidir?
- 2.Padişah niçin halkın ne düşündüğünü bilmek ister?
3. Misafirperverlik niçin önemlidir?

4. Eskiden İnsanlar Zamanı Nasıl Ölçerdi

'Eskiden İnsanlar Zamanı Nasıl Ölçerdi?' metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Geceleri ve havanın kapalı olduğu günlerde kullanılmayan saat hangisi?
- 2.Taşınabilecek büyüklükte saatler ne zaman yapılmaya başlandı?
3. Eskiden insanlar zamanı hangi malzemeleri kullanarak ölçermiş?

Derinlemesine anlama soruları

1. Zamanı ölçmek niçin önemlidir?
2. Zamanı ölçmezsek ne olur?
3. Zamanı ölçmenin faydaları nelerdir?

5. İnternet Emre

'İnternet Emre' metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Emrenin okulda en çok sevdiği ders hangisidir?
- 2.Emre okuldan eve gediği gibi ne yapmış?
- 3.Emre annesi ve babasıyla birlikte ne hazırlamış?

Derinlemesine anlama soruları

1. Anne babamızı dinlemek niçin önemlidir?
2. Başarılı olmak için neler yapılmalıdır?
3. Bilgisayarı doğru kullanmak niçin önemlidir?

6. Uçurtmam Bulut Şimdi

“Uçurtmam Bulut Şimdi” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

1. Çocuğu kapıda kim bekliyor?
2. İpin düğümünü kim çözmüş?
3. Uçurmayı uçurmak için nereye gitmişler?

Derinlemesine anlama soruları

1. Sabırlı olmak niçin önemlidir?
2. İpi çözecek kimse olmasaydı çocuk başka ne yapabilirdi?
3. Siz çocuğun yerinde olsaydınız uçurtma koptuğunda ne yapardınız?

İlköğretim 3. sınıf Türkçe ders kitabı (MEB Yayınları)

7.Çocuk Memur

“ Çocuk Memur” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

1. Bu yıl çocuk kaçınıcı sınıfa gidiyormuş?
2. Çocğun annesinin geçen yılki müdürü kimmiş?
3. Şermin teyzenin kızının adı nedir?

Derinlemesine anlama soruları

1. Kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmek niçin önemlidir?
2. Çocuklara iyi davranmak niçin önemlidir?
3. Gülüyüzlü olmak niçin önemlidir?

8.Şahin Bey

“ Şahin Bey ” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

1. Antep kimler tarafından işgal edilmiş?
2. Akyol Polis Karakolu'ndaki bayrağımız hangi gün zorla indirilmiştir?
3. Düşmana karşı halkı galeyana getiren konuşmalar yapmıştır?

Derinlemesine anlama soruları

1. Vatanı sevmek niçin önemlidir?
2. Cesur olmak niçin önemlidir?

3. Vatan için ölenler niçin önemlidir?

9.Ormanlar Kralı

“ Ormanlar Kralı “ metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Ormanlar kralı aslana ne olmuş?
- 2.Ateşin üstünden aklını kullanarak hangi hayvan geçebilmiş?
- 3.Ormanın yeni kralı kim olmuş?

Derinlemesine anlama soruları

1. Problem durumlarda çözüm üretmek niçin önemlidir?
2. Zor durumlarda aklını kullanmak niçin önemlidir?
3. Yaşlı adamın yerinde siz olsaydınız, yeni kralı nasıl seçerdiniz?

10.Her Şeye Rağmen

“ Her Şeye Rağmen” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

1. Yaşlı adam niçin mesleğinden ayrılmış?
- 2.Mahalledekiler niçin Taylan’ı çok severmiş?
- 3.Yaşlı adamın eski mesleği neymiş?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Saygılı ve terbiyeli olmak niçin önemlidir?
- 2.Yardımlaşma niçin önemlidir?
- 3.Saygılı ve yardımsever olmazsak ne olur?

11.Üç Kardeş

“ Üç Kardeş” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Dağ eteğinin bayır yerinde kaç çam fidanı belirmiş?
- 2.Bulutcağız hangi çamın tepesine takılmış?
- 3.Bulut çama takıldıktan sonra gökyüzü hangi renge bürünmüş?

Derinlemesine Anlama Soruları

- 1.Başkalarını düşünmek niçin önemlidir?
- 2.Kibirli olmak niçin kötü bir davranıştır?
- 3.Yüksek çamın yerinde sen olsan kibirlenmek yerine kardeşlerine nasıl davranırdın?

12.Geceyi Sevmeyen Çocuk

“ Geceyi Sevmeyen Çocuk” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Çocuğun adı neymiş?
- 2.Çocuk ne yapmayı sevmezmiş?
- 3.Gece olunca gökyüzünde ne çıkarmış?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Uyumanın faydaları nelerdir?
- 2.Anne sözü dinlemek niçin önemlidir?
- 3.Siz geceleri en çok ne yapmayı seversiniz?

İlköğretim 3. sınıf Türkçe ders kitabı (Gizem Yayınları)

13.Yalnız Köstebek

“Yalnız Köstebek” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Köstebek tüm vaktini nasıl geçirirmiş?
- 2.Köstebek ormanda gezerken kimle karşılaşmış?
- 3.Köstebek kimin ev yapmasına yardım etmiş?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Verilen sözü tutmak niçin önemlidir?
- 2.Kaplunbağanın yerinde siz olsaydınız kirpi sözünü tutmadığında ne yapardınız?
- 3.Güvenilir olmazsak ne olur?

14.Kırk Haramiler

“Kırk Haramiler” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Keloğlan kim ile yaşarmış?
- 2.Keloğlan niçin evinden uzak kentlere gitmiş?
- 3.Keloğlan giderken annesi ona ne vermiş?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Doğruları söylemek niçin önemlidir?
- 2.Keloğlanın yerinde siz olsaydınız haramileri görünce ne yapardınız?
- 3.Büyüklerimizi dinlemek niçin önemlidir?

15.Düş Macunu

‘Düş Macunu ’ metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Küçük pamuk hangi organını çok seviyordu?
- 2.Pamuğun en çok sevdiği yiyecek nedir?
- 3.Pamuk dişlerini niçin fırçalamadı?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Öz bakım yapmak niçin önemlidir?
- 2.Siz tavşanın yerinde olsaydınız dişlerinizin sarı oluşunu fark ettiğinizde ne yapardınız?
- 3.Büyüklerimizi dinlemek niçin önemlidir?

16.Mutluluk Pınarı

‘Mutluluk Pınarı’ metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Zengin adamın oğullarının isimleri nedir?
- 2.Kulübenin önünde kim oturuyormuş?
- 3.Zengin adamın oğulları niçin hiç çalışmazlarmış?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.İnsanlar nasıl mutlu olabilirler?
- 2.Çalışkan olmak niçin önemlidir?
- 3.Başarıya ulaşmak için mücadele etmek niçin önemlidir?

17.Bayram Armağanları

“Bayram Armağanları” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Dilara ve İpek dışarıyı izlerken hangi şarkıyı söylemişler?
- 2.Arabada arka koltuğa kimler oturmuş?
- 3.Babaanneleri nerede oturuyormuş?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Eski yapıları korumak niçin önemlidir?
- 2.Gelenekleri korumak niçin önemlidir?
- 3.Bayramlar niçin önemlidir?

18.Deniz Kızı

“Deniz Kızı” metniyle ilgili okuduğunu anlama soruları

Basit anlama soruları

- 1.Denizkızını kim korurmuş?
- 2.Denizkızının kafasına ne düşmüş?
- 3.Sahilde oynayan çocuklara mektubu kim götürmüş?

Derinlemesine anlama soruları

- 1.Denizleri temiz tutmak niçin önemlidir?
- 2.Hayvanları korumak niçin önemlidir?
- 3.Deniz canlılarının yerinde olsanız size zarar verenlere tepkiniz ne olurdu?

EK5: Uygulama sürecinde erkek öğrencinin okuduğunu anlama sorularına verdikleri
cevaplara ilişkin örnekler

1.Öğrenci(E)

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
"Ormanın Korosu" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1.Ağacın arasında tıkırtı yapan hangi hayvandır?

Sincap

2.Palamutların içinde yer alan tohuma ne denir?

pelit

3.Ağaçkakan niçin ağaçların kabuklarını gagasıyla delmek istiyor?

hay

4.Doğayı korumak niçin önemlidir?

hayvanlar için

5.Ormandaki ağaçlar kesilirse ne olur?

Sincaplar ev yapamaz

6.Ormanları korumak için neler yapabiliriz?

hayvanları besleyebiliriz ağaçlara su dökebiliriz

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
‘Tarhana Çorbası’ Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Fatih Sultan Mehmet kimin oğludur?

2. Murat

2. Padişaha ikram edilen çorbanın adı nedir?

darha

3. Padişah ve vezir ezan okunurken nereden geçiyorlardı?

Sokaktan

4. Atalarımızdan kalan eserleri korumak niçin önemlidir?

sevmek için

5. Padişah niçin halkın ne düşündüğünü bilmek ister?

bakan olmak için

6. Misafirperverlik niçin önemlidir?

iyilik için

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
"Şerife Bacı" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Kimin kağınsı geride kalmıştı?

Şerife bacı

2. Kastamonu'lu kadınlar cephede savaşan askerlere ne taşıyorlardı?

çapane

3. Şerife bacının hareket etmediğini kim fark etti?

doktor

4. Fedakâr olmak niçin önemlidir?

çünkü bir için

5. Siz Şerife Bacının yerinde olsaydınız geride kaldığınızda ne yapardınız?

çapane toplardım

6. Kağınlara Kastamonu'ya gidemeseydi ne olurdu?

askerler öldü.

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)

“Eskiden İnsanlar Zamanı Nasıl Ölçerdi” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama

Soruları

1. Gece ve havanın kapalı olduğu günlerde kullanılmayan saat hangisi?

güneş saati

2. Taşınabilecek büyüklükte saatler ne zaman yapılmaya başlandı?

kum saati

3. Eskiden insanlar zamanı hangi malzemeleri kullanarak ölçermiş?

güneş saati, kum saati, mum saati

4. Zamanı ölçmek niçin önemlidir?

İsterimizi yapmamak için

5. Zamanı ölçmezsek ne olur?

Ölür veya işe geç kalırız

6. Zamanı ölçmenin faydaları nelerdir?

Salihleri öğreniyoruz

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
"İnternet Emre" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Emrenin okulda en çok sevdiği ders hangisidir?

bilgisayar

2. Emre okuldan eve geldiği gibi ne yapmış?

bilgisayar yapmayı yapmış

3. Emre annesi ve babasıyla birlikte ne hazırlamış?

Pokram ders için

4. Anne babamızı dinlemek için önemlidir?

gözi şeyler olmasın diye

5. Başarılı olmak için neler yapılmalıdır?

kitape okumak matematik çalışma

6. Bilgisayarı doğru kullanmak için önemlidir?

bos olabilir gösümüşe sarar verilir

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)

“Uçurtmam Bulut Şimdi” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Çocuğu kapıda kim bekliyor?

İrfan

2. İpin düğümünü kim çözmüş?

babası

3. Uçurmayı uçurmak için nereye gitmişler?

kaceye

4. Sabırlı olmak niçin önemlidir?

bisise ne vumak

5. İpi çözecek kimse olmasaydı çocuk başka ne yapabilirdi?

ketim cösmey çalışırım

6. Siz çocuğun yerinde olsaydınız uçurtma koptuğunda ne yapardınız?

babama söylerim

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“Çocuk Memur” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Bu yıl çocuk kaçınıcı sınıfa gidiyormuş?

3.

2. Çoğun annesinin geçen yılki müdürü kimmiş?

Galip amca

3. Şermin teyzenin kızının adı nedir?

Füsün

4. Kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmek niçin önemlidir?

kötü sonuçlar olabilir

5. Çocuklara iyi davranmak niçin önemlidir?

6. Güteryüzlü olmak niçin önemlidir?

çok kötü hisetmişler diye

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“Şahin Bey” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Antep kimler tarafından işgal edilmiş?

İngilizler

2. Akyol Polis Karakolu'ndaki bayrağımız hangi gün zorla indirilmiştir?

Cuma

3. Düşmana karşı kim halkı galeyana getiren konuşmalar yapmıştır?

Sayın ybey

4. Vatanı sevmek niçin önemlidir?

iyi olmak için

5. Cesur olmak niçin önemlidir?

devte timis için

6. Vatan için ölenler niçin önemlidir?

bisi kurutkları için

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“Ormanlar Kralı” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1.Ormanlar kralı aslana ne olmuş?

öldü

2.Ateşin üstünden aklını kullanarak hangi hayvan geçebilmiş?

tavsan kesti

3.Ormanın yeni kralı kim olmuş?

tavsan oldu

4. Problem durumlarda çözüm üretmek niçin önemlidir?

Sorunu çözmek için

5.Zor durumlarda aklını kullanmak niçin önemlidir?

6. Yaşlı adamın yerinde siz olsaydınız, yeni kralı nasıl seçerdiniz?

Seçim yapardım

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“ Her Şeye Rağmen” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Yaşlı adam niçin mesleğinden ayrılmış?

gösteriden hastalanmış

2.Mahalledekiler niçin Taylan'ı çok severmiş?

çok saygılımış

3.Yaşlı adamın eski mesleği neymiş?

doktor

4.Saygılı ve terbiyeli olmak niçin önemlidir?

iyi olmak için

5.Yardımlaşma niçin önemlidir?

iyi olmak için

6.Saygılı ve yardımsever olmazsak ne olur?

kötü şeyler olur

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“ Üç Kardeş” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Dağ eteğinin bayır yerinde kaç çam fidanı belirmiş?

3 fidan

2. Bulutcağız hangi çamın tepesine takılmış?

yükse olanın

3. Bulut çama takıldıktan sonra gökyüzü hangi renge bürünmüş?

mavi

4. Başkalarını düşünmek niçin önemlidir?

iyi akadas edinmemis için

5. Kibirli olmak niçin kötü bir davranıştır?

akadas olmas

6. Yüksek çamın yerinde sen olsan kibirlenmek yerine kardeşlerine nasıl davranırdın?

kardeşlerimi önemserdim

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
"Geceyi Sevmeyen Çocuk" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Çocuğun adı neymiş?

Çocuk

2. Çocuk ne yapmayı sevmemiş?

uyumak

3. Gece olunca gökyüzünde ne çıkarmış?

yıldız

4. Uyumanın faydaları nelerdir?

dinleniriz

5. Anne sözü dinlemek niçin önemlidir?

bisi sevdi için

6. Siz geceleri en çok ne yapmayı seversiniz?

bükl abac oynamak

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
“Yalnız Köstebek” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Köstebek tüm vaktini nasıl geçirmiştir?

toprafat kazarmıs

2. Köstebek ormanda gezerken kimle karşılaşmıştır?

kabumba

3. Köstebek kimin ev yapmasına yardım etmiştir?

kirpi

4. Verilen sözü tutmak niçin önemlidir?

baskalarına yalun atmamak için

5. Kaplunbağanın yerinde siz olsaydınız kirpi sözünü tutmadığında ne yapardınız?

mutu lqsırıs

6. Güvenilir olmazsak ne olur?

bisi hık bemes

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
"Kırk Haramiler" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Keloğlan kim ile yaşamış?

Annesi

2. Keloğlan niçin evinden uzak kentlere gitmiş?

Para kasarmak için

3. Keloğlan giderken annesi ona ne vermiş?

altın

4. Doğruları söylemek niçin önemlidir?

iyi olmak için

5. Keloğlanın yerinde siz olsaydınız haramileri görünce ne yapardınız?

kokardım

6. Büyüklerimizi dinlemek niçin önemlidir?

bisi kurumaları için

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
"Düş Macunu" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Küçük pamuk hangi organını çok seviyordu?

kulak

2. Pamuğun en çok sevdiği yiyecek nedir?

krus

3. Pamuk dişlerini niçin fırçalamadı?

gülmek için

4. Öz bakım yapmak niçin önemlidir?

vikutumus güzel olsun diye

5. Siz tavşanın yerinde olsaydınız dişlerinizin sarı oluşunu fark ettiğinizde ne yapardınız?

visalardım

6. Büyüklerimizi dinlemek niçin önemlidir?

kötü şeyler olmasın diye

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
" Mutluluk Pınarı" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1.Zengin adamın oğullarının isimleri nedir?

Ali ve Veli

2.Kulübenin önünde kim oturuyormuş?

dede

3.Zengin adamın oğulları niçin hiç çalışmazlarmış?

Babalısı seginmiş

4.İnsanlar nasıl mutlu olabilirler?

Anne lerin ve Babalarının sözünü tutmak

5.Çalışkan olmak niçin önemlidir?

hic birsey olamays

6.Başarıya ulaşmak için mücadele etmek niçin önemlidir?

basırcılı olmak için

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
" Bayram Armağanları" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Dilara ve İpek dışarıyı izlerken hangi şarkıyı söylemişler?

kardan atam

2. Arabada arka koltuğa kimler oturmuş?

dilara ve ipek

3. Babaanneleri nerede oturuyormuş?

miras kalan bir evte

4. Eski yapıları korumak niçin önemlidir?

eski binaları korumak için

5. Gelenekleri korumak niçin önemlidir?

onların sağlığını korumak için

6. Bayramlar niçin önemlidir?

kültür olmak için

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
"Deniz Kızı" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Deniz kızını kim korumuş?

KÖPEK BALI

2. Deniz kızının kafasına ne düşmüş?

SU SİSESİ

3. Sahilde oynayan çocuklara mektubu kim götürmüş?

YUVS BALI

4. Denizleri temiz tutmak niçin önemlidir?

deniz bistenmesin diye

5. Hayvanları korumak niçin önemlidir?

Hayvanlara zarar kelmesindiye

6. Deniz canlılarının yeginde olsanız size zarar verenlere tepkiniz ne olurdu?

onlara caddedeki denizi tapatırtım

EK6: Uygulama sürecinde kız öğrencilerin okuduğunu anlama sorularına verdikleri
cevaplara ilişkin örnekler

2.Öğrenci(K)

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
"Ormanın Korosu" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1.Ağacın arasında tıkırtı yapan hangi hayvandır?

Sineap

2.Palamutların içinde yer alan tohuma ne denir?

Pelit

3.Ağaçkakan niçin ağaçların kabuklarını gagasıyla delmek istiyor?

tırtıl yemek için

4.Doğayı korumak niçin önemlidir?

Ormanlar olmasa

5.Ormandaki ağaçlar kesilirse ne olur?

Hayvanlar orda yaşayamaz.

6.Ormanları korumak için neler yapabiliriz?

Yöp atma malı y/z

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
"Şerife Bacı" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Kimin kağınsı geride kalmıştı?

Şerife bacı

2. Kastamonu'lu kadınlar cephede savaşan askerlere ne taşıyorlardı?

cephane

3. Şerife bacının hareket etmediğini kim fark etti?

Kocası Hasan

4. Fedakâr olmak niçin önemlidir?

5. Siz Şerife Bacının yerinde olsaydınız geride kaldığınızda ne yapardınız?

Onun gibidevam ederdim

6. Kağılar Kastamonu'ya gidemeseydi ne olurdu?

Kastamonular ölerlerdi

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
"Tarhana Çorbası" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Fatih Sultan Mehmet kimin oğludur?

Murat.

2. Padişaha ikram edilen çorbanın adı nedir?

tarhana.

3. Padişah ve vezir ezan okunurken nereden geçiyorlardı?

Darülcüme sokaktan.

4. Atalarımızdan kalan eserleri korumak niçin önemlidir?

tarixi öze oldu için.

5. Padişah niçin halkın ne düşündüğünü bilmek ister?

Merak etim için.

6. Misafirperverlik niçin önemlidir?

iyi davranmak için.

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
“Eskiden İnsanlar Zamanı Nasıl Ölçerdi” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama
Soruları

1. Geceleri ve havanın kapalı olduğu günlerde kullanılmayan saat hangisi?
Duvar saati.

2. Taşınabilecek büyüklükte saatler ne zaman yapılmaya başlandı?
15. inci yılında.

3. Eskiden insanlar zamanı hangi malzemeleri kullanarak ölçmüş?
Kum saati, sosisati, mum saati.

4. Zamanı ölçmek niçin önemlidir?
Vakitleri öğrenmek için.

5. Zamanı ölçmezsek ne olur?
vakitleri öğrenmeyiz.

6. Zamanı ölçmenin faydaları nelerdir?
Saatleri öğrenme.

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
" İnternet Emre" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Emrenin okulda en çok sevdiği ders hangisidir?

Bilgisayar dersi.

2. Emre okuldan eve gediği gibi ne yapmış?

Bilgisayar öğrenmiş.

3. Emre annesi ve babasıyla birlikte ne hazırlamış?

Bilgisayar öğrenmek için biletler hazırlamış.

4. Anne babamızı dinlemek niçin önemlidir?

Başarılı olmak için.

5. Başarılı olmak için neler yapılmalıdır?

Öğretmenlerinizi dinlemelisiniz.

6. Bilgisayarı doğru kullanmak niçin önemlidir?

Bil almak için.

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı (MEB Yayınları)
“ Uçurtmam Bulut Şimdi” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Çocuğu kapıda kim bekliyor?

Artıkdaşı.

2. İpin düğümünü kim çözmüş?

Babası

3. Uçurmayı uçurmak için nereye gitmişler?

Tepeye gitmişler.

4. Sabırlı olmak niçin önemlidir?

Başarılı olma için lazımdır

5. İpi çözecek kimse olmasaydı çocuk başka ne yapabilirdi?

Kendi gözle bilirdi

6. Siz çocuğun yerinde olsaydınız uçurtma koptuğunda ne yapardınız?

Özölerdim

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
"Çocuk Memur" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Bu yıl çocuk kaçınıcı sınıfa gidiyormuş?

3 sınıfa gidiyormuş.

2. Çoğun annesinin geçen yılki müdürü kimmiş?

Galip.

3. Şermin teyzenin kızının adı nedir?

Fosun teyze

4. Kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmek niçin önemlidir?

İhtiyaçlarını karşılamak

5. Çocuklara iyi davranmak niçin önemlidir?

Onlar mutlu olsun diye.

6. Güleryüzlü olmak niçin önemlidir?

Sevildi çünkü

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
"Şahin Bey" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Antep kimler tarafından işgal edilmiş?

Ningilizler tarafından

2. Akyol Polis Karakolu'ndaki bayrağımız hangi gün zorla indirilmiştir?

bir cuma günü

3. Düşmana karşı kim halkı galeyana getiren konuşmalar yapmıştır?

Şahin bey.

4. Vatanı sevmek niçin önemlidir?

bizi kurtarır.

5. Cesur olmak niçin önemlidir?

başarı olmak için

6. Vatan için ölenler niçin önemlidir?

kurtarmak

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“Ormanlar Kralı” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Ormanlar kralı aslana ne olmuş?

Ölmüş.

2. Ateşin üstünden aklını kullanarak hangi hayvan geçebilmiş?

Tavşan.

3. Ormanın yeni kralı kim olmuş?

Tavşan.

4. Problem durumlarda çözüm üretmek niçin önemlidir?

İstedik icrimizi yapabilmek için.

5. Zor durumlarda aklını kullanmak niçin önemlidir?

başarılı olmak için.

6. Yaşlı adamın yerinde siz olsaydınız, yeni kralı nasıl seçerdiniz?

Küçük yapardım.

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
"Her Şeye Rağmen" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Yaşlı adam niçin mesleğinden ayrılmış?

Gözleri görmez olmuş.

2. Mahalledekiler niçin Taylan'ı çok severmiş?

Saygılı ve yardım sevecim.

3. Yaşlı adamın eski mesleği neymiş?

Doktormuş.

4. Saygılı ve terbiyeli olmak niçin önemlidir?

Başarılı olmak için.

5. Yardımlaşma niçin önemlidir?

başkalarını sevdiğin için.

6. Saygılı ve yardımsever olmazsak ne olur?

kötü insan oluruz.

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“ Üç Kardeş” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Dağ eteğinin bayır yerinde kaç çam fidanı belirmiş?

3 çam fidanı

2. Bulutcağız hangi çamın tepesine takılmış?

Yüksek çam.

3. Bulut çama takıldıktan sonra gökyüzü hangi renge bürünmüş?

Masmaavi renge bürünmüş

4. Başkalarını düşünmek niçin önemlidir?

Çamcağız Sıkıl masın diye.

5. Kibirli olmak niçin kötü bir davranıştır?

Çevremize kötü oldu için.

6. Yüksek çamın yerinde sen olsan kibirlenmek yerine kardeşlerine nasıl davranırdın?

Yardımcı olurum

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)
“ Geceyi Sevmeyen Çocuk ” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1.Çocuğun adı neymiş?

Çocuk

2.Çocuk ne yapmayı sevmemiş?

Uyumayı sevmemiş

3.Gece olunca gökyüzünde ne çıkarmış?

Yıldızlar çıkarmış

4.Uyumanın faydaları nelerdir?

Uykumuzu alırız

5.Anne sözü dinlemek niçin önemlidir?

Annemiz bizim iyiliğimizi ister.

6.Siz geceleri en çok ne yapmayı seversiniz?

Yatarken içinde filin ve oyun oynandıyı

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
"Yalnız Köstebek" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Köstebek tüm vaktini nasıl geçirmiş?
Tutarak kuzulara geçirmiş

2. Köstebek ormanda gezerken kimle karşılaşmış?
Kaplunbağla karşılaşmış.

3. Köstebek kimin ev yapmasına yardım etmiş?
Kirpi

4. Verilen sözü tutmak niçin önemlidir?
bazılarında göre uygun olmaz.

5. Kaplunbağın yerinde siz olsaydınız kirpi sözünü tutmadığında ne yapardınız?
Özürdürüm

6. Güvenilir olmazsak ne olur?
Kötü insan oluruz.

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
"Kırk Haramiler" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Keloğlan kim ile yaşamış?

Annesiyle yaşamış

2. Keloğlan niçin evinden uzak kentlere gitmiş?

işe gitti

3. Keloğlan giderken annesi ona ne vermiş?

bir kesu oltu

4. Doğruları söylemek niçin önemlidir?

yalancı olmamak için

5. Keloğlanın yerinde siz olsaydınız haramileri görünce ne yapardınız?

kaçardım

6. Büyüklerimizi dinlemek niçin önemlidir?

yanlış yapmamak için

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
"Düş Macunu" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Küçük pamuk hangi organını çok seviyordu?

Kulaklarını çok seviyor.

2. Pamuğun en çok sevdiği yiyecek nedir?

Hava

3. Pamuk dişlerini niçin fırçalamadı?

Yarışmada gölmeceğini düşündü için.

4. Öz bakım yapmak niçin önemlidir?

temiz olmak için.

5. Siz tavşanın yerinde olsaydınız dişlerinizin sarı oluşunu fark ettiğinizde ne yapardınız?

Dişlerini fırçalarım.

6. Büyüklerimizi dinlemek niçin önemlidir?

Doğru şeyler yaparız.

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
“ Mutluluk Pınarı” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1.Zengin adamın oğullarının isimleri nedir?

Ali ve Veli

2.Kulübenin önünde kim oturuyormuş?

Pede

3.Zengin adamın oğulları niçin hiç çalışmazlarmış?

Babaların zenginliğine güveni yormuş

4.İnsanlar nasıl mutlu olabilirler?

sevdim şeyleri yaparak.

5.Çalışkan olmak niçin önemlidir?

Başarılı olmak için.

6.Başarıya ulaşmak için mücadele etmek niçin önemlidir?

Mücadele etmek başarılı olmayız.

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
“ Bayram Armağanları” Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Dilara ve İpek dışarıyı izlerken hangi şarkıyı söylemişler?

Kardan alar şarkısı.

2. Arabada arka koltuğa kimler oturmuş?

Dilara ve İpek

3. Babaanneleri nerede oturuyormuş?

Beykozda.

4. Eski yapıları korumak niçin önemlidir?

Tarihi mizi korumak için

5. Gelenekleri korumak niçin önemlidir?

Gecmizi mizi öğrenmek için.

6. Bayramlar niçin önemlidir?

Beraberlik olsun diye

İlköğretim 3. Sınıf Türkçe Ders Kitabı (Gizem Yayınları)
"Deniz Kızı" Metniyle İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

1. Deniz kızını kim korumuş?

Kelebeklerin ve balıkların

2. Deniz kızının kafasına ne düşmüş?

su şişesi

3. Sahilde oynayan çocuklara mektubu kim götürmüş?

Yunus balığı

4. Denizleri temiz tutmak niçin önemlidir?

Deniz canlıları temiz yaşarlar.

5. Hayvanları korumak niçin önemlidir?

Hayvanlar canlı oldukları için.

6. Deniz canlılarının yerinde olsanız size zarar verenlere tepkiniz ne olurdu?

Onlarla kelli olmasını sağlarım.

EK7: Uygulama sonrası yapılan 1. değerlendirmede okutulan metinler ve bu metinlere ait okuduğunu anlama soruları

İlköğretim 3.Sınıf Türkçe Ders Kitabı (SDR Dikey Yayınları)

Okuma Parçasının Adı: Tavşan İle Kaplumbağa

Büyük meşe ağacının altında bir grup hayvan toplanmışlar. Havadan sudan konuşuyorlarmış. Bir süre sonra söz dönmüş dolaşmış, kimin daha hızlı olduğuna gelmiş.

Herkes kendisinin daha hızlı olduğunu söylüyormuş. Baykuş:

- Ben çok hızlı uçarım, demiş.

Maymun ise:

- Ben de daldan dala çok hızlı bir şekilde atlarım, demiş.

Herkes bir şeyler söylerken tavşan yüksek sesle:

- Arkadaşlar, bana göre en hızlı koşan hayvan benim, demiş. Bunu size kanıtlayabilirim. İsteyen benimle yarışabilir.

Bu meydan okuma karşısında kimse sesini çıkaramamış. Gerçekten de tavşan çok hızlı koşuyormuş. Kimseden ses çıkmadığını gören tavşan devam etmiş:

- Ne o? Korktunuz mu yoksa? İçinizde benimle yarışmaya cesaret edebilecek birisi yok mu yani?

Tavşanın kendini beğenmiş davranışlarına kızan kaplumbağa:

- Ben seninle yarışırım, demiş.

Orada bulunan herkes bu duruma çok şaşırılmış. Çünkü kaplumbağa çok yavaş hareket eden bir hayvanmış. Tavşanı geçmesi imkânsızmış. Tavşan bir kahkaha atmış:

- Sen mi benimle yarışacaksın? Sen kim, beni geçmek kim? demiş.

Kaplumbağa sakın bir şekilde:

- Son gülen iyi güler, demiş. Benimle yarışıyor musun, yarışmıyor musun?

Tavşan gülerken:

- Yarışalım bari. Sonuç şimdiden belli ama neyse, demiş.

Aralarında anlaşmışlar. Ertesi gün tam öğle vakti yarış başlayacaktı. Karşiki tepeden sarı papatya getiren, yarışmayı kazanacaktı.

Yarış zamanı ormandaki tüm hayvanlar toplanmışlar. Bu ilginç yarış herkes merak ediyormuş.

Baykuşun işaretleriyle yarış başlamış. Tavşan tozu dumana katarak hızla uzaklaşmış. Kaplumbağa ise yavaş adımlarla tepeye doğru ilerliyormuş.

Tavşan kısa sürede tepeye ulaşmış. Geri dönüp baktığında kaplumbağanın hâla yolun başında olduğunu görmüş. Gülerken kendi kendine söylenmiş:

- Zavallı kaplumbağa. O kadar yavaş yürüyor ki. Buraya ancak akşama ulaşabilir. Ben en iyisi biraz kestireyim. Yarışı daha sonra bitiririm.

Kaplumbağa ise tavşanın bir çırpıda tepeye varmasını umursamamış. Kararlıymış. Sonuna kadar yarışacakmış. Ağır ama emin adımlarla hedefine yürümeye devam etmiş.

Bir süre sonra o da tepeye ulaşmış. Ağacın altında uyuyan tavşanı görmüş. Hiç sesini çıkarmadan bir tane papatya koparmış. Yine ağır adımlarla geri dönmüş. Bir süre sonra uyanan tavşan, kaplumbağanın bitiş çizgisine ulaşmak üzere olduğunu görmüş.

Hemen bir papatya koparmış. Tüm gücüyle koşmaya başlamış. Ama yetişememiş. Kaplumbağa bitiş çizgisine tavşandan önce varmış.

Orada bulunan bütün hayvanlar kaplumbağayı alkışlamışlar. Bu zor yarışı kazandığı için onu kutlamışlar.

Kibirli tavşan dersini almış. Bir daha kimseyle alay edememiş.

Kaplumbağa ise gayretle çalışanın başarılı olacağını herkese göstermiş.

La Fontaine (La Fonten) Masalları

Çeviren: Ali Olcar

“Tavşan İle Kaplumbağa” Parçasıyla İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

Basit Anlama Soruları

1. Bir grup hayvan nerede toplanmış?
2. Tavşanla yarışmaya hangi hayvan cesaret etmiş?
3. Yarış kimin işareti ile başlamış ?

Derinlemesine Anlama Soruları

4. Kararlı olmak niçin önemlidir?
5. Kibirli davranmanın zararları nelerdir?
6. Siz tavşanın yerinde olsaydınız yarışmada ne yapardınız?

İlköğretim 4.Sınıf Türkçe Ders Kitabı (MEB Yayınları)

Okuma Parçasının Adı: Kaşığı

Annem, İstanbul'a gittiği için benden bir yaş küçük olan kardeşim Hasan'la artık Dadaruh'un yanından hiç ayrılmıyorduk. Bu, babamın seyisi, yaşlı bir adamdı.

At, ahır işlerinde yalnız tımarı beceremiyordum. Boyum atın karnına bile varmıyordu. Oysa en keyifli, en eğlenceli şey buydu. Ben bir gün yalnız başıma kaldım. İçimde bir tımar etmek hırsı uyandı. Yatağın altında, yeşil tahtadan bir sandık duruyordu. Onu açtım. Az daha sevincimden haykıracaktım. Annemin bir hafta önce İstanbul'dan gönderdiği armağanlar içinden çıkan fakfon kaşığı, pırl pırl parlıyordu. Hemen kaptım. Tosun'un yanına koştum. Karnına sürtmek istedim. Rahat durmuyordu.

- Sanırım acıtıyor, dedim.

Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım. Çok keskin, çok sivriydi. Biraz köreltmek için duvarın taşlarına sürtmeye başladım. Dişleri bozulunca yeniden denedim. Gene atların hiçbiri durmuyordu. Kızdım. Öfkemi sanki kaşağıdan çıkarmak istedim. İstanbul'dan gelen, üstelik Dadaruh'un kullanmaya kıyamadığı bu güzel kaşağıyı ezdim, parçaladım. Sonra yalağın içine attım.

Babam, her sabah dışarıya giderken bir kere ahıra uğrar, öteye beriye bakardı. Ben o gün gene ahırda yalnızdım. Babam çeşmeye bakarken yalağın içinde kırılmış kaşağıyı gördü, Dadaruh'a haykırdı:

- Gel buraya!

Dadaruh şaşırıp kırılmış kaşağı ortaya çıkınca babam bunu kimin yaptığını sordu.

Dadaruh:

- Bilmiyorum, dedi.

Babamın gözleri bana döndü, daha bir şey sormadan,

- Hasan, dedim.

- Hasan mı?

- Evet, dün Dadaruh uyurken odaya girdi. Sandıktan aldı. Sonra yalağın taşında

ezdi.

- Niye Dadaruh'a haber vermedin?

- Uyuyordu.

- Çağır şunu bakayım.

Hasan'ı çağırdım. Zavallının bir şeyden haberi yoktu. Koşarak arkamdan geldi. Babam pek sertti. Hasan'a dedi ki:

- Eğer yalan söylersen seni döverim!
- Söylemem.
- Pekâlâ, bu kaşağıyı niye kırdın?
- Ben kırmadım, dedi.
- Yalan söyleme, diyorum.
- Ben kırmadım.
- Doğru söyle, darılmayacağım. Yalan çok kötüdür, dedi. Hasan inkârda direndi. Babam öfkeleni.

- Göttür bunu eve, sakın bunu bir daha buraya sokma. Hep Pervin'le otursun, diye haykırdı.

Hasan evde hapsedilmişti. Annem geldikten sonra da bağışlanmadı.

Bir gün birdenbire hastalandı. Doktor geldi. "Kuşpalazı" dedi. Babam yatağın başucundan hiç ayrılmıyordu. Dadaruh çok durgundu. Pervin hüngür hüngür ağlıyordu.

- Niye ağlıyorsun, diye sordum.
- Kardeşin hasta.
- İyi olacak.
- İyi olmayacak.
- Ya ne olacak?
- Kardeşin ölecek, dedi.
- Ölecek mi?

Ben de ağlamaya başladım. O gece hiç uyuyamadım. Dalar dalmaz, Hasan'ın hayali gözümün önüne geliyor "İftiracı! İftiracı!" diye karşımda ağlıyordu. Pervin'i uyandırdım.

- Ben Hasan'ın yanına gideceğim, dedim.
- Niçin?
- Babama bir şey söyleyeceğim.
- Ne söyleyeceksin?
- Kaşağıyı ben kırmıştım, onu söyleyeceğim.
- Hangi kaşağıyı?
- Geçen yılki. Hani babamın Hasan'a darıldığı...

Sözümü tamamlayamadım. Ağlaya ağlaya Pervin'e anlattım. Şimdi babama söylersem Hasan da duyacak belki beni bağışlayacaktı.

- Yarın söylersin, dedi.

- Hayır, şimdi gideceğim.

- Şimdi baban uyuyor, yarın sabah söylersin. Hasan da uyuyor. Onu öpersin, ağlarsın, seni bağışlar.

- Pekâlâ!

- Haydi şimdi uyu!

Sabaha kadar gene gözlerimi kapayamadım. Hava henüz ağarırken Pervin'i uyandırdım. Ben içimdeki zehirden vicdan azabımı boşaltmak için acele ediyordum. Yazık ki, zavallı suçsuz kardeşim, o gece ölmüştü.

Ömer Seyfettin
(Kısaltılmıştır.)

“Kaşığı” Parçasıyla İlgili Okuduğunu Anlama Soruları

Basit Anlama Soruları

1. Yeşil tahtadan sandık nerede duruyordu?
2. Hasan nereye hapsedilmişti?
3. Hasan neyi kırmakla suçlanmıştı?

Derinlemesine Anlama Soruları

4. Hasanın yerinde siz olsaydınız size iftira atıldığında ne yapardınız?
5. İftira atmak niçin kötü bir davranıştır?
6. Metinden hareketle pişmanlık duyduğunuz bir davranış gerçekleştirdiğinizde siz ne yaparsınız?

EK8: Uygulama sonrası yapılan değerlendirmeden elde edilen verilere göre teşhis sonuçları

Uygulama sonrası yapılan 1. değerlendirme

1.Öğrenci (E)

İlköğretim 3. sınıf Türkçe ders kitabı (SDR Dikey Yayınları)

(Okutulan parçanın adı: Tavşan İle Kaplumbağa)

1)Ortam ölçęi ve seslendirme ölçęi puanları

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Konuşuyorlarmış	4/5	14/15	Atlama Hatası	Ortam Ölçęi Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Konuşuyormuşlar				
D	Olduğuna	3/5	7/8	Yanlış Okuma	
Y	Olduğunu				
D	Çıkaramamış	3/5	11/11	Ekleme Hatası	
Y	Çıkarmamış				
D	Seninle	3/5	5/7	Atlama Hatası	
Y	Senle				
D	Tavşanı	3/5	6/7	Yanlış Okuma	
Y	Tavşan				
D	Bari	3/5	3/4	Yanlış Okuma	
Y	Biri				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Baykuşun	3/5	6/8	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	Baykuş				
D	Başlayacakmış	3/5	8/13	Yanlış Okuma	
Y	Başlamış				
D	Yarışı	2/5	5/6	Yanlış Okuma	
Y	Karışı				
D	Çıkarmadan	4/5	10/10	Ekleme Hatası	
Y	Çıkartmadan				
D	Yetişememiş	3/5	10/11	Atlama Hatası	
Y	Yetişmemiş				
D	Alkışlamışlar	3/5	11/13	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Alkışladılar				
D	Edememiş	3/5	6/8	Yanlış Okuma	
Y	Etmemiş				
TOPLAM		51/65	102/121		
YÜZDE		78	84		

2)Soru ölçeği puanları

Sorular ve Cevaplar		Açıklama	Puan	Ölçüm Kriterleri
S-1	Bir grup hayvan nerede toplanmış?	Basit anlama Sorusu	2/2	Basit Anlama Soruları İçin; Hiç cevaplanmayan sorular = 0
C-1	Meşe ağacının altında.			
S-2	Tavşanla yarışmaya hangi hayvan cesaret etmiş?	Basit anlama Sorusu	2/2	Cevabı kısmen verilen sorular = 1 Tam cevaplanan sorular = 2
C-2	Kaplumba.			
S-3	Yarış kimin işareti ile başlamış?	Basit anlama Sorusu	2/2	Hiç cevap verilmeyen sorular = 0 Cevabı kısmen verilen sorular = 1 Doğruya yakın ancak eksik cevaplanan sorular = 2
C-3	Baykuş.			
S-4	Kararlı olmak niçin önemlidir?	Derinlemesine anlama sorusu	2/3	Derinlemesine Anlama Soruları İçin; Hiç cevap verilmeyen sorular = 0 Cevabı kısmen verilen sorular = 1
C-4	.Başarıya ulaşmak için.			
S-5	Kibirli davranmanın zararları nelerdir?	Derinlemesine anlama sorusu	1/3	Doğruya yakın ancak eksik cevaplanan sorular = 2
C-5	Çevremizdekiler bize küsmesin diye.			
S-6	Siz tavşanın yerinde olsaydınız yarışmada ne yapardınız?	Derinlemesine anlama sorusu	3/3	Tam ve etkili cevaplanan sorular = 3
C-6	Yarışmayı kazanmaya çalışırdım. Kibirli davranmazdım.			
TOPLAM			12/15	
YÜZDE			80	

$$\text{Ortam Ölçeği} + \text{Seslendirme Ölçeği} + \text{Soru Ölçeği} = 78 + 84 + 80 = 242$$

2.Öğrenci (K)

1)Ortam ölçeği ve seslendirme ölçeği puanları

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Çıkaramamış	3/5	10/11	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifade:4 Kendini düzetti:5
Y	Çıkarmamış				
D	Geçmesi	3/5	7/7	Ekleme Hatası	
Y	Geçmesini				
D	Sen	5/5	3/3	Tekrar Hatası	
Y	Senin				
D	Sen	3/5	3/3	Ekleme Hatası	
Y	Seni				
D	Yarışmayı	3/5	8/9	Yanlış Okuma	
Y	Yarışmaya				
D	Herkes	3/5	6/6	Ekleme Hatası	
Y	Herkese				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Başlayacakmış	4/5	12/13	Yanlış Okuma	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Başlıyacakmış				
D	Söylenmiş	4/5	6/9	Yanlış Okuma	
Y	Söylemiş				
D	Yolun	3/5	5/5	Ekleme Hatası	
Y	Yoluna				
D	Yarışı	3/5	5/6	Atlama Hatası	
Y	Yarış				
D	Ağır	5/5	3/4	Tekrar Hatası	
Y	Ayır				
D	Yarışı	3/5	5/6	Atlama Hatası	
Y	Yarış				
TOPLAM		42/60	74/82		Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0
YÜZDE		70	90		Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N

2)Soru ölçeği puanları

Sorular ve Cevaplar		Açıklama	Puan	Ölçüm Kriterleri
S-1	Bir grup hayvan nerede toplanmış?	Basit anlama Sorusu	2/2	Basit Anlama Soruları İçin;
C-1	meşe ağacının altında.			
S-2	Tavşanla yarışmaya hangi hayvan cesaret etmiş?	Basit anlama Sorusu	2/2	Hiç cevaplanmayan sorular = 0
C-2	kaplunba.			
S-3	Yarış kimin işareti ile başlamış?	Basit anlama Sorusu	2/2	Cevabı kısmen verilen sorular = 1 Tam cevaplanan sorular = 2
C-3	Baykuş.			
S-4	Kararlı olmak niçin önemlidir?	Derinlemesine anlama sorusu	3/3	Derinlemesine Anlama Soruları İçin;
C-4	Hedeflerimize ulaşmak için. Başarılı olmak için.			
S-5	Kibirli davranmanın zararları nelerdir?	Derinlemesine anlama sorusu	2/3	Hiç cevap verilmeyen sorular = 0 Cevabı kısmen verilen sorular = 1
C-5	Kendimize zarar verebiliriz.			
S-6	Siz tavşanın yerinde olsaydınız yarışmada ne yapardınız?	Derinlemesine anlama sorusu	2/3	Doğruya yakın ancak eksik cevaplanan sorular = 2
C-6	Yarışı kazanmak için hızlı davranırdım.			
TOPLAM			13/15	Tam ve etkili cevaplanan sorular = 3
YÜZDE			86	

$$\text{Ortam Ölçeği} + \text{Seslendirme Ölçeği} + \text{Soru Ölçeği} = 70 + 90 + 86 = 246$$

Uygulama sonrası yapılan 2. değerlendirme

1.Öğrenci (E)

İlköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitabı (MEB Yayınları)

(Okutulan parçanın adı: Kaşığı)

1)Ortam ölçeği ve seslendirme ölçeği puanları

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Ayrılmıyorduk	3/5	13/14	Yanlış Okuma	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Ayrılamıyorduk				
D	Keyifli	2/5	5/7	Atlama Hatası	
Y	Kefli				
D	Tahtadan	4/5	7/8	Atlama Hatası	
Y	Tatadan				
D	Keskin	4/5	5/5	Eklem Hatası	
Y	Keskindi				
D	Sürtmek	4/5	7/8	Atlama Hatası	
Y	Sürmek				
D	Gene	4/5	2/4	Yanlış Okuma	
Y	Yine				
D	Öfkelendi	5/5	7/9	Tekrar Hatası	
Y	Öfkeliydi				

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Olmayacak	4/5	7/9	Yanlış Okuma	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Olmıyacak				
D	Uyuyamadım	3/5	7/10	Atlama Hatası	
Y	Uyumadım				
D	Kaşağıyı	2/5	6/8	Yanlış Okuma	
Y	Kaşığı				
D	Duyacak	4/5	6/7	Atlama Hatası	
Y	Duyacak				
D	Haydi	5/5	4/5	Tekrar Hatası	
Y	Hadi				
D	Ağırırken	3/5	8/9	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1 Kendi koyduğu kelimeyle 2 harf benzerliği var =2 Kendi koyduğu kelimeyle N harf benzerliği var = N
Y	Ağırırken				
D	Boşaltmak	2/5	8/10	Yanlış Okuma	
Y	Boşatmak				
TOPLAM		47/70	92/113		
YÜZDE		67	81		

2)Soru ölçeği puanları

Sorular ve Cevaplar		Açıklama	Puan	Ölçüm Kriterleri
C-1	Yatağın altında.			Derinlemesine Anlama Soruları İçin; Hiç cevap verilmeyen sorular = 0 Cevabı kısmen verilen sorular = 1 Doğruya yakın ancak eksik cevaplanan sorular = 2 Tam ve etkili cevaplanan sorular = 3
S-2	Hasan nereye hapsedimişti?	Basit anlama Sorusu	2/2	
C-2	Eve.			
S-3	Hasan neyi kırmakla suçlanmıştı?	Basit anlama Sorusu	2/2	
C-3	Kaşağıyı.			
S-4	Hasanın yerinde siz olsaydınız size iftira atıldığında ne yapardınız?	Derinlemesine anlama sorusu	1/3	
C-4	Benim yapmadığımı söyledim. Üzülürdüm			
S-5	İftira atmak niçin kötü bir davranıştır?	Derinlemesine anlama sorusu	2/3	
C-5	Başkalarına zarar verdiği için kötü bir davranıştır.			
S-6	Metinden hareketle pişmanlık duyduğunuz bir davranış gerçekleştirdiğinizde siz ne yaparsınız?	Derinlemesine anlama sorusu	3/3	
C-6	Hatamı çabuk düzeltmek isterim.			
TOPLAM			12/15	
YÜZDE			80	

$$\text{Ortam Ölçeği} + \text{Seslendirme Ölçeği} + \text{Soru Ölçeği} = 67 + 81 + 80 = 228$$

2.Öğrenci (K)

1)Ortam ölçeği ve seslendirme ölçeği puanları

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	At				Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Ata	2/5	2/2	Ekleme Hatası	
D	Hafta				
Y	Tahta	2/5	3/6	Yanlış Okuma	
D	Fakfon				
Y	Fakafon	2/5	6/6	Ekleme Hatası	
D	Kaşığının				
Y	Kaşığın	4/5	7/9	Atlama Hatası	
D	Dadaruh				
Y	Dadaruhu	4/5	7/7	Ekleme Hatası	
D	Taşında				
Y	Taşımada	3/5	6/7	Yanlış Okuma	

Yapılan Hatalar		Sonuç		Açıklama	Ölçüm Kriterleri
		Ort. Ölç.	Sesl. Ölç.		
D	Kaşağıyı	5/5	6/8	Atlama Hatası	Ortam Ölçeği Puanları Hiç okumadı:0 Kelimeyi öğretmen verdi:1 Aynı kelimeleri, yapıları içermedi:2 Aynı kelimeleri yapıları içerdi:3 Aynı kelimeleri yapıları içerdi; kendi koyduğu kelimeler yazarla aynı ifadede:4 Kendini düzetti:5
Y	Kaşağı				
D	Otursun	3/5	7/7	Ekleme Hatası	
Y	Oturursun				
D	Yatağın	4/5	7/7	Ekleme Hatası	
Y	Yatağının				
D	Ölecek	2/5	6/6	Ekleme Hatası	
Y	Öylecek				
D	Ölecek	5/5	7/7	Tekrar Hatası	
Y	Öylecek				
D	Babama	3/5	5/6	Yanlış Okuma	Seslendirme Ölçeği Puanları Kendi koyduğu kelimeyle harf benzerliği yok = 0 Kendi koyduğu kelimeyle 1 harf benzerliği var = 1
Y	Babamı				
D	Gözlerimi	2/5	8/9	Yanlış Okuma	
Y	Sözlerimi				
D	Azabını	2/5	6/7	Yanlış Okuma	
Y	Azabımı				
TOPLAM		45/70	83/94		
YÜZDE		64	88		

2)Soru ölçeği puanları

Sorular ve Cevaplar		Açıklama	Puan	Ölçüm Kriterleri
S-1	Yeşil tahtadan sandık nerede duruyordu?	Basit anlama Sorusu	2/2	Basit Anlama Soruları İçin;
C-1	Yatağın altında.			
S-2	Hasan nereye hapsedilmişti?	Basit anlama Sorusu	2/2	Hiç cevaplanmayan sorular = 0
C-2	Eve			
S-3	Hasan neyi kırmakla suçlanmıştı?	Basit anlama Sorusu	2/2	Cevabı kısmen verilen sorular = 1
C-3	Kaşağı.			
S-4	Hasanın yerinde siz olsaydınız size iftira atıldığında ne yapardınız?	Derinlemesine anlama sorusu	2/3	Derinlemesine Anlama Soruları İçin;
C-4	Üzülürdüm. Gerçeği ispatlamaya çalışırsım.			
S-5	İftira atmak niçin kötü bir davranıştır?	Derinlemesine anlama sorusu	1/3	Hiç cevap verilmeyen sorular = 0
C-5	İftira attığımız kişiye kötülük yapmış oluruz.			
S-6	Metinden hareketle pişmanlık duyduğunuz bir davranış gerçekleştirdiğinizde siz ne yaparsınız?	Derinlemesine anlama sorusu	2/3	Doğruya yakın ancak eksik cevaplanan sorular = 2
C-6	Hatamı hemen düzeltirim.			
TOPLAM			11/15	Tam ve etkili cevaplanan sorular = 3
YÜZDE			73	

$$\text{Ortam Ölçeği} + \text{Seslendirme Ölçeği} + \text{Soru Ölçeği} = 64+88+73=225$$

EK 9: Uygulama sonrası yapılan değerlendirmede öğrencilerin okuduğunu anlama sorularına verdiği yanıtlar

İlköğretim 3. sınıf Türkçe ders kitabı (SDR Dikey Yayınları)
Tavşan İle Kaplumbağa metniyle alakalı okuduğunu anlama soruları

1.Öğrenci (E)

1. Bir grup hayvan nerede toplanmış?

neşe acının altında

2. Tavşanla yarışmaya hangi hayvan cesaret etmiş?

kapumba

3. Yarış kimin işareti ile başlamış ?

baykus

4. Kararlı olmak niçin önemlidir?

başarıya ulaşmak için

5. Kibirli davranmanın zararları nelerdir?

cevemidikler bisa küsmeşin diye

6. Siz tavşanın yerinde olsaydınız yarışmada ne yapardınız?

yarışma kazanmaya çalışırdım.
kibiri olmayı deneye

2.Öğrenci (K)

1. Bir grup hayvan nerede toplanmış?

Meşe ağacının altında

2. Tavşanla yarışmaya hangi hayvan cesaret etmiş?

Kaplan başı

3. Yarış kimin işareti ile başlamış ?

Başkuy

4. Kararlı olmak niçin önemlidir?

Hedeflerinize ulaşmak için Başarılı olmak için.

5. Kibirli davranmanın zararları nelerdir?

Kendimize zarar verebiliriz

6. Siz tavşanın yerinde olsaydınız yarışmada ne yapardınız?

Yarışkazanmak için hızlı davranırdım

İlköğretim 4. sınıf Türkçe ders Kitabı (MEB Yayınları)

'Kaşığı' metniyle alakalı okuduğunu anlama soruları

1.Öğrenci (E)

1.Yeşil tahtadan sandık nerede duruyordu?

gatin altında

2.Hasan nereye hapsedilmişti?

eve

3.Hasan neyi kırmakla suçlanmıştı?

kaşığı.

4.Hasanın yerinde siz olsaydınız size iftira atıldığında ne yapardınız?

benim yapmadımı söylerdim. Üsütüdim

5. İftira atmak niçin kötü bir davranıştır?

başkalarına zarar verdi için kötüdür

6. Metinden hareketle pişmanlık duyduğunuz bir davranış gerçekleştirdiğinizde siz ne yaparsınız ?

htamı cabuk düzetmek isterim

2.Öğrenci (K)

1.Yeşil tahtadan sandık nerede duruyordu?

Yatağın altında

2.Hasan nereye hapsedilmişti?

Eve

3.Hasan neyi kırmakla suçlanmıştı?

Kağıdı

4.Hasanın yerinde siz olsaydınız size iftira atıldığında ne yapardınız?

Özellikle "Gerçeği ispatlama"ya çalışırım

5. İftira atmak niçin kötü bir davranıştır?

İftira atılmaz kişiye kötülük yapmış oluruz

6. Metinden hareketle pişmanlık duyduğunuz bir davranış gerçekleştirdiğinizde siz ne yaparsınız?

Davranışımı hemen düzeltirim

EK 10: Ö.T adlı öğrenci velisinin araştırma uygulaması izni formu

EK 11: Y.T adlı öğrenci velisinin araştırma uygulaması izni formu

EK 12: Öğrencilerin uygulama sürecinde okuduğu masal kitapları

1. Sevgili Öğretmenim
2. Prenses Kim Olacak?
3. İhlamurun Yolculuğu
4. Ah Şu Kediler
5. Uzun Boy
6. Mavi Taş
7. Tatil Macerası
8. Dostluğun Önemi
9. Küçük Dedektifler
10. Eşya'nın Değeri
11. Sevgili Komşum
12. Ben Sakız İstemiyorum

EK 13: Etik kurul onayı

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu
Onay Belgesi

TOPLANTI SAYISI
4

KARAR SAYISI
1

TOPLANTI TARİHİ
22.04.2024

Protokol No:	2024-SBB-0263
Araştırmanın Başlığı:	İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Güçlüklerini Gidermede Tekrarlı Okuma Yönteminin Etkisi
Proje Yürütücüsü:	Cihat ÇOLAK
Başvuru Formunun Geliş Tarihi:	11.03.2024

Başvuru dosyasında etik sorun oluşturabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmadığından 22.04.2024 tarihli ve 4 numaralı toplantıda 2024-SBB-0263 numaralı başvuruya araştırma için ETİK KURUL ONAY belgesinin verilmesine karar verilmiştir.

Prof. Dr. Ayla ÇETİN
DİNDAR
Başkan

Doç. Dr. Hilal UYSAL
Başkan yardımcısı

Doç. Dr. Özge ÖZGÜR
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Nergiz TEKE
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Sevim
Handan YILMAZ
Üye

Belge Doğrulama Kodu: 494A77F

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: <https://ubys.bartin.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

Adres: Ağdacı Mahallesi Fakülte Caddesi No:54 Bartın

Telefon No: (0 378) 2235500

e-Posta:

Kep Adresi: bartinuniversitesi@bno1.kep.tr

Faks No: (0 378) 2235042

İnternet Adresi: <http://www.bartin.edu.tr/>

Bilgi için :

Telefon No:

Gölezer Ada
Sekreter

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı :

Doğum Yeri ve Tarihi :

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi :

Yüksek Lisans Öğrenimi :

Bildiği Yabancı Diller :

Bilimsel :

Faaliyet/Yayınlar

Aldığı Ödüller :

İş Deneyimi

Stajlar :

Projeler ve Kurs :

Belgeleri

Çalıştığı Kurumlar :

İletişim

E-Posta Adresi :